

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

USKUTOČŇOVANIE MENOVEJ POLITIKY V EUROZÓNE

FEBRUÁR 2005

ECB EZB EKT EKP

VŠEOBECNÁ
DOKUMENTÁCIA
O NÁSTROJOCH
A POSTUPOCH
MENOVEJ POLITIKY
EUROSYSTÉMU

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

V roku 2005
je vo všetkých
publikáciách ECB
použitý motív
z bankovky 50 eur.

USKUTOČŇOVANIE MENOVEJ POLITIKY V EUROZÓNE

FEBRUÁR 2005

**VŠEOBECNÁ
DOKUMENTÁCIA
O NÁSTROJOCH
A POSTUPOCH
MENOVEJ POLITIKY
EUROSYSTÉMU**

© Európska centrálna banka 2005

Adresa

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt nad Mohanom
Nemecko

Poštová adresa

European Central Bank
Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Telefón

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Fax

+49 69 1344 6000

Telex

411 144 ecb d

Preklad zabezpečila Národná banka Slovenska. Záväzným je originálne anglické znenie.

Všetky práva vyhradené. Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

Redakčná uzávierka: december 2004.

Usmernenia uvedené v tejto publikácii platia od 30. mája 2005

ISSN 1830-2769 (tlačaná verzia)

ISSN 1830-284X (elektronická verzia)

OBSAH

ÚVOD	7		
KAPITOLA 1			
VYMEDZENIE RÁMCA MENOVEJ POLITIKY	9		
1.1. Európsky systém centrálnych bánk	9	5.1.2. Kalendár tendrov	28
1.2. Ciele Eurosystemu	9	5.1.3. Oznámenia o konaní tendrov	29
1.3. Nástroje menovej politiky Eurosystemu	9	5.1.4. Príprava zmluvných strán na predkladanie ponúk	30
1.3.1. Obchody na voľnom trhu	9	5.1.5. Postupy prideľovania	31
1.3.2. Automatické operácie	10	5.1.6. Oznámenie výsledkov tendra	35
1.3.3. Povinné minimálne rezervy	10	5.2. Postupy dvojstranných obchodov	35
1.4. Zmluvné strany	11	5.3. Postupy zúčtovania	36
1.5. Podkladové aktíva	11	5.3.1. Všeobecné poznámky	36
1.6. Zmeny rámca menovej politiky	12	5.3.2. Vysporiadanie obchodov na voľnom trhu	37
		5.3.3. Postupy na konci dňa	37
		KAPITOLA 6	
		AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA	39
KAPITOLA 2		6.1. Všeobecné poznámky	39
AKCEPTOVATEĽNÉ ZMLUVNÉ STRANY	13	6.2. Aktíva prvého stupňa	40
2.1. Všeobecné kritériá akceptovateľnosti	13	6.3. Aktíva druhého stupňa	42
2.2. Výber zmluvných strán pre rýchle tendre a dvojstranné obchody	13	6.4. Opatrenia na kontrolu rizika	44
2.3. Sankcie v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán	14	6.4.1. Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa	44
2.4. Pozastavenie alebo vylúčenie z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania	15	6.4.2. Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva druhého stupňa	49
		6.5. Zásady oceňovania podkladových aktív	51
KAPITOLA 3		6.6. Cezhraničné používanie akceptovateľných aktív	51
OBCHODY NA VOĽNOM TRHU	17	6.6.1. Model korešpondenčnej centrálnej banky	52
3.1. Reverzné obchody	17	6.6.2. Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov	53
3.1.1. Všeobecné poznámky	17	KAPITOLA 7	
3.1.2. Hlavné refinančné operácie	17	POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY	55
3.1.3. Dlhodobejšie refinančné operácie	18	7.1. Všeobecné poznámky	55
3.1.4. Doladovacie reverzné obchody	18	7.2. Inštitúcie, ktoré tvoria povinné minimálne rezervy	55
3.1.5. Štrukturálne reverzné obchody	19	7.3. Určovanie povinných minimálnych rezerv	56
3.2. Priame obchody	19	7.4. Udržiavanie povinných minimálnych rezerv	58
3.3. Emisia dlhových cenných papierov ECB	20	7.5. Výkazníctvo, potvrdzovanie a overovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv	59
3.4. Devízové swapy	21	7.6. Neplnenie povinných minimálnych rezerv	60
3.5. Prijímanie termínovaných vkladov	22		
KAPITOLA 4			
AUTOMATICKÉ OPERÁCIE	23		
4.1. Jednodňové refinančné obchody	23		
4.2. Jednodňové sterilizačné obchody	24		
KAPITOLA 5			
POSTUPY	27		
5.1. Tendre	27		
5.1.1. Všeobecné poznámky	27		

PRÍLOHY

1	Príklady operácií a postupov menovej politiky	61
2	Slovník pojmov	77
3	Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky	89
4	Rámec výkazníctva na účely menovej a bankovej štatistiky európskej centrálnej banky	91
5	Internetové stránky Eurosystemu	101
6	Postupy a sankcie uplatňované v prípade nedodržania záväzkov zmluvných strán	103

ZOZNAM BOXOV, GRAFOV A TABULIEK

Boxy

1	Emisia dlhových cenných papierov ECB	20
2	Devízové swapy	21
3	Operačné kroky tendrov	27
4	Prideľovanie v tendroch s pevnou stanovenou úrokovou sadzbou	31
5	Prideľovanie v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách	33
6	Prideľovanie v tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou	34
7	Ďalšie kroky v rámci jednotného zoznamu kolaterálov	40
8	Opatrenia na kontrolu rizika	45
9	Kategórie likvidity pre aktíva prvého stupňa	46
10	Výška zrážok pri ocenení (v %) uplatňovaná na akceptovateľné aktíva prvého stupňa s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a s nulovým kupónom	47
11	Výška zrážok pri ocenení (v %) uplatňovaná na akceptovateľné nástroje prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou	47
12	Výpočet výzvy na dodatočné vyrovnanie	48
13	Výška zrážok pri ocenení (v %) uplatňovaná na akceptovateľné aktíva druhého stupňa	50

14	Základňa na výpočet a sadzby povinných minimálnych rezerv	57
15	Výpočet úročenia povinných minimálnych rezerv	59

Grafy

1	Zvyčajný časový rámec operačných krokov štandardných tendrov	28
2	Zvyčajný časový rámec operačných krokov rýchlych tendrov	28
3	Model korešpondenčnej centrálnej banky	52
4	Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov	53

Tabuľky

1	Operácie menovej politiky Eurosystemu	11
2	Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie	29
3	Zvyčajné termíny zúčtovania obchodov na voľnom trhu Eurosystemu	37
4	Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystemu	44

POUŽITÉ SKRATKY

CDCP	centrálny depozitár cenných papierov
DPP	dodanie proti platbe
ECB	Európska centrálna banka
EHP	Európsky hospodársky priestor
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
ES	Európske spoločenstvo
ESCB	Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
IDC	vnútrodenný úver (<i>intraday credit</i>)
ISIN	medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (<i>International Securities Identification Number</i>)
MKCB	model korešpondenčnej centrálnej banky
NCB	národná centrálna banka
PFI	peňažná finančná inštitúcia (<i>monetary financial institution</i>)
RTGS	hrubé zúčtovanie v reálnom čase (<i>real-time gross settlement</i>)
SEČ	stredoeurópsky čas
SSS	systém zúčtovania cenných papierov (<i>securities settlement system</i>)
Strip	oddelené obchodovanie s kupónom a nominálom (<i>separate trading of interest and principal</i>)
TARGET	Transeurópsky expresný automatizovaný systém hrubé zúčtovanie v reálnom čase (<i>Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system</i>)

ÚVOD

Tento dokument predstavuje operačný rámec, ktorý si zvolil Eurosystem* pre jednotnú menovú politiku v eurozóne. Dokument, ktorý tvorí súčasť právneho rámca Eurosystemu pre nástroje a postupy menovej politiky, má slúžiť ako „všeobecná dokumentácia“ o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu; je zameraný najmä na to, aby zmluvným stranám poskytol informácie, ktoré potrebujú v súvislosti s rámcom menovej politiky Eurosystemu.

Všeobecná dokumentácia sama o sebe neprepožičiava zmluvným stranám práva ani im neukladá povinnosti. Právny vzťah medzi Eurosystemom a jeho zmluvnými stranami je ustanovený v príslušných zmluvných alebo regulačných dohodách.

Dokument je rozdelený do siedmich kapitol. Kapitola 1 poskytuje vymedzenie operačného rámca pre menovú politiku Eurosystemu. V kapitole 2 sú špecifikované kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán, ktoré sa zúčastňujú na operáciách menovej politiky Eurosystemu. Kapitola 3 opisuje operácie na voľnom trhu, zatiaľ čo kapitola 4 predstavuje automatické operácie dostupné zmluvným stranám. Kapitola 5 špecifikuje postupy uplatňované pri vykonávaní operácií menovej politiky. V kapitole 6 sú vymedzené kritériá akceptovateľnosti pre podkladové aktíva v operáciách menovej politiky. Kapitola 7 predstavuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu.

Prílohy obsahujú príklady operácií menovej politiky, slovník termínov, kritériá pre výber zmluvných strán devízových intervenčných operácií Eurosystemu, prezentáciu rámca výkazníctva na účely peňažnej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky, zoznam internetových stránok Eurosystemu a popis postupov a sankcií, ktoré sa majú uplatňovať v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán.

* Rada guvernérov Európskej centrálnej banky sa dohodla na používaní pojmu „Eurosystem“ ako výrazu, ktorým sa označuje zloženie, v akom Európsky systém centrálnych bánk vykonáva svoje základné úlohy; Eurosystem sa teda skladá z Európskej centrálnej banky a z národných centrálnych bánk tých členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

KAPITOLA 1

VYMEDZENIE RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

1.1. EURÓPSKY SYSTÉM CENTRÁLNYCH BÁNK

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk členských štátov¹ Európskej únie (EÚ). Aktivity ESCB sú vykonávané v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „Zmluva“) a Štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút ESCB“). ESCB riadia rozhodovacie orgány ECB. V tejto súvislosti Rada guvernérov ECB zodpovedá za vymedzenie menovej politiky a Výkonná rada je splnomocnená vykonávať menovú politiku podľa rozhodnutí a usmernení Rady guvernérov. Pokiaľ to považuje za možné a vhodné, ako aj s ohľadom na zabezpečenie prevádzkovej efektívnosti, ECB sa obracia na národné centrálné banky², aby vykonávali operácie, ktoré tvoria súčasť úloh Eurosystemu. Operácie menovej politiky Eurosystemu sú vykonávané vo všetkých členských štátoch³ na základe jednotných zásad a podmienok.

1.2. CIELE EUROSYSTEMU

Hlavným cieľom Eurosystemu je udržiavanie cenovej stability tak, ako to vymedzuje článok 105 Zmluvy. Bez toho, aby bol dotknutý hlavný cieľ cenovej stability, Eurosystem musí podporovať všeobecné hospodárske politiky v Európskom spoločenstve. Pri sledovaní svojich cieľov Eurosystem musí konať v súlade so zásadou ekonomiky voľného trhu s voľnou súťažou, pričom uprednostňuje efektívne umiestňovanie zdrojov.

1.3. NÁSTROJE MENOVEJ POLITIKY EUROSYSTEMU

Aby Eurosystem dosiahol svoje ciele, má k dispozícii súbor nástrojov menovej politiky; uskutočňuje *obchody na voľnom trhu*, poskytuje *automatické operácie* a vyžaduje, aby úverové inštitúcie tvorili *povinné minimálne rezervy* na účtoch v Eurosysteme.

1.3.1. OBCHODY NA VOĽNOM TRHU

Obchody na voľnom trhu hrajú dôležitú úlohu v menovej politike Eurosystemu pri riadení úrokových sadzieb, riadení likvidity na trhu a signalizovaní zámerov menovej politiky. Eurosystem má k dispozícii päť typov nástrojov na uskutočňovanie obchodov na voľnom trhu. Najdôležitejším nástrojom sú *reverzné obchody* (realizovateľné na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo úverov zabezpečených cennými papiermi). Eurosystem môže využívať aj *priame obchody*, *emisiu dlhových cenných papierov*, *devízové swapy* a *prijímanie vkladov*. Obchody na voľnom trhu iniciuje ECB, ktorá tiež rozhoduje o nástroji, ktorý sa má použiť, ako aj o podmienkach na jeho vykonanie. Môžu sa vykonávať na základe štandardných tendrov, rýchlych tendrov alebo dvojstranných obchodov.⁴ So zreteľom na ich ciele, pravidelnosť a postupy sa operácie Eurosystemu na voľnom trhu dajú rozdeliť do týchto štyroch kategórií (tabuľka 1):

- *Hlavné refinančné operácie* sú pravidelné reverzné obchody na dodanie likvidity do bankového sektora s týždennou periodicitou a obvykle s týždennou splatnosťou. Tieto obchody vykonávajú národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. Hlavné refinančné operácie hrajú pri

1 Treba poznamenať, že národné centrálné banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva), si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky podľa národného práva a do uskutočňovania jednotnej menovej politiky sa preto nezapájajú.

2 V celom tomto dokumente sa pojem „národné centrálné banky“ vzťahuje na národné centrálné banky členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou.

3 V celom tomto dokumente sa pojem „členský štát“ vzťahuje na členský štát, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so Zmluvou.

4 Rôzne postupy na vykonávanie obchodov Eurosystemu na voľnom trhu, to znamená *štandardné tendre*, rýchle tendre a dvojstranné obchody sú špecifikované v kapitole 5. Pri štandardných tendroch medzi oznámením o aukcii a potvrdením výsledku pridelenia uplynie najviac 24 hodín. V štandardných tendroch sa môžu zúčastniť všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti špecifikované v časti 2.1. *Rýchle tendre* sa vykonávajú v časovom rámci 90 minút. Eurosystem si môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, ktoré sa môžu zúčastniť v rýchlych tendri. Pojem „dvojstranné obchody“ sa týka akéhokoľvek prípadu, keď Eurosystem vykonáva obchod s jednou alebo iba niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. Dvojstranné obchody zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo agentov trhu.

dosahovaní cieľov obchodov Eurosystému na voľnom trhu kľúčovú úlohu a pomocou nich sa zabezpečuje prevažná časť refinancovania finančného sektora.

- *Dlhodobejšie refinančné operácie* sú repo obchody na dodanie likvidity do bankového sektora. Uskutočňujú sa mesačne a zvyčajne majú trojmesačnú splatnosť. Tieto obchody sa zameriavajú na to, aby poskytovali zmluvným stranám dodatočné refinancovanie na dlhšie obdobie a vykonávajú ich národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. V týchto obchodoch sa Eurosystém spravidla nezameriava na to, aby trhu vysielal signály, a preto obvykle koná ako prijímateľ úrokových sadzieb.
- *Dolaďovacie obchody* sa vykonávajú účelovo, ich cieľom je riadenie likvidity na trhu a regulovanie úrokových sadzieb, najmä na zmiernenie nečakaných výkyvov v likvidite. Dolaďovacie obchody sa vykonávajú predovšetkým vo forme reverzných obchodov, ale môžu mať aj formu priamych obchodov, devízových swapov a prijímania termínovaných vkladov. Nástroje a postupy uplatňované pri uskutočňovaní dolaďovacích obchodov sa prispôsobujú typom obchodov a špecifickým cieľom sledovaným týmito obchodmi. Dolaďovacie obchody obvykle uskutočňujú národné centrálné banky prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstrannými obchodmi. Rada guvernérov môže rozhodnúť o tom, že za výnimočných okolností môže dolaďovacie obchody uskutočňovať aj ECB.
- Eurosystém môže okrem toho vykonávať *štruktúralne obchody*, a to prostredníctvom emisie dlhových cenných papierov, reverzných obchodov a priamych obchodov. Tieto obchody sa vykonávajú vtedy, keď chce ECB upraviť štruktúralnu pozíciu finančného sektora voči Eurosystému (pravidelne alebo nepravidelne). Štruktúralne obchody vo forme reverzných obchodov a emisiu dlhových nástrojov vykonávajú národné centrálné banky prostredníctvom

štandardných tendrov. Štruktúralne obchody vo forme priamych obchodov sa vykonávajú prostredníctvom dvojstranných obchodov.

1.3.2. AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

Automatické operácie slúžia na dodávanie a sťahovanie jednodňovej likvidity, signalizovanie zámerov menovej politiky a ohraňovanie jednodňových úrokových sadzieb. Zmluvné strany môžu z vlastnej iniciatívy využiť dva druhy automatických operácií, musia však splniť určité operatívne prístupové podmienky (tabuľka 1):

- Zmluvné strany môžu využívať *jednodňové refinančné* obchody na získanie jednodňovej likvidity od národných centrálnych bánk proti založeniu akceptovateľných cenných papierov. Za normálnych okolností sa prístupu zmluvných strán k obchodu nekladú žiadne objemové limity alebo iné obmedzenia, okrem požiadavky predložiť dostatok podkladových aktív. Úroková sadzba pre jednodňové refinančné obchody obvykle tvorí hornú hranicu jednodňových trhových sadzieb.
- Zmluvné strany môžu na uloženie nadbytočnej likvidity využívať *jednodňové sterilizačné obchody* v národných centrálnych bankách (cez noc). Za normálnych okolností nie sú žiadne objemové limity alebo iné obmedzenia prístupu zmluvných strán k tomuto obchodu. Úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody obvykle tvorí dolnú hranicu jednodňových trhových sadzieb.

Tieto automatické operácie sa realizujú decentralizovaným spôsobom prostredníctvom národných centrálnych bánk.

1.3.3. POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému sa uplatňuje na úverové inštitúcie v eurozóne a sleduje predovšetkým ciele stabilizovania úrokových sadzieb na peňažnom

Tabuľka 1 Operácie menovej politiky Eurosystemu

Operácie menovej politiky	Typy transakcií		Splatnosť	Periodicita	Postup
	Dodanie likvidity	Stiahnutie likvidity			
Obchody na voľnom trhu					
Hlavné refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Jeden týždeň	Týždenná	Štandardné tendre
Dlhodobejšie refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Tri mesiace	Mesačná	Štandardné tendre
Dolaďovacie obchody	Reverzné obchody Devízové swapy	Reverzné obchody Prijímanie termínovaných vkladov Devízové swapy	Neštandardizovaná	Nepravidelná	Rýchle tendre Dvojstranné obchody
	Priame nákupy	Priame predaje	-	Nepravidelná	Dvojstranné obchody
Štrukturálne obchody	Reverzné obchody	Emisia dlhových cenných papierov	Štandardizovaná/ neštandardizovaná	Pravidelná a nepravidelná	Štandardné tendre
	Priame nákupy	Priame predaje	-	Nepravidelná	Dvojstranné obchody
Automatické operácie					
Jednodňové refinančné obchody	Reverzné obchody	-	Jednodňová	Prístup podľa rozhodnutia zmluvných strán	
Jednodňové sterilizačné obchody	-	Depozity	Jednodňová	Prístup podľa rozhodnutia zmluvných strán	

trhu a vytvárania (alebo rozširovania) štrukturálneho nedostatku likvidity. Výška určených povinných minimálnych rezerv každej inštitúcie sa stanovuje v súvislosti s položkami jej súvahy. Aby sa dosiahol cieľ stabilizácie úrokových sadzieb, umožňuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu inštitúciám využívať priemerovanie. Splnenie stanovenej výšky rezerv sa zisťuje na základe priemeru denných rezerv inštitúcie počas periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Požadované rezervy úverových inštitúcií sú úročené sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystemu.

1.4. ZMLUVNÉ STRANY

Rámec menovej politiky Eurosystemu je formulovaný tak, aby sa zabezpečila účasť širokého okruhu zmluvných strán. Inštitúcie, ktoré podľa článku 19.1. Štatútu ECB musia tvoriť povinné minimálne rezervy, môžu využívať automatické operácie a môžu sa zúčastňovať na obchodoch na voľnom trhu založených na štandardných tendroch. Eurosystem môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolaďovacích obchodoch. Pre

priame obchody sa na okruh zmluvných strán a priori nekladú žiadne obmedzenia. Pre devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sa využívajú aktívni hráči devízového trhu. Súbor zmluvných strán pre tieto obchody sa obmedzuje na inštitúcie vybrané pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu, ktoré sa nachádzajú v eurozóne.

1.5. PODKLADOVÉ AKTÍVA

Podľa článku 18.1 Štatútu ESCB všetky úverové operácie Eurosystemu (napr. operácie dodávajúce likviditu do bankového systému) musia byť založené primeraným kolaterálom. Eurosystem akceptuje širokú škálu aktív ako kolaterál pre svoje operácie. Najmä pre vnútornú potrebu Eurosystemu sa rozlišujú dve kategórie akceptovateľných aktív, aktíva prvého stupňa „tier 1“ a aktíva druhého stupňa „tier 2“. Toto rozlišovanie sa však pri zmene kolaterálového rámca Eurosystemu na jednotný zoznam akceptovateľných aktív v nadchádzajúcich rokoch postupne odstráni. Aktíva prvého stupňa v súčasnosti pozostávajú z obchodovateľných dlhových nástrojov spĺňajúcich jednotné kritériá akceptovateľnosti pre eurozónu špecifikované

ECB. Aktíva druhého stupňa tvoria ďalšie aktíva, obchodovateľné alebo neobchodovateľné, ktoré sú mimoriadne dôležité pre národné finančné trhy a bankové systémy, a pre ktoré stanovujú kritériá akceptovateľnosti národné centrálné banky, podliehajú však schváleniu ECB. Medzi týmito dvoma stupňami sa nerobí žiadny rozdiel, pokiaľ ide o kvalitu aktív a ich akceptovateľnosť pre rôzne typy operácií menovej politiky Eurosystemu (s výnimkou toho, že Eurosystem obvykle nepoužíva aktíva druhého stupňa v priamych obchodoch). Akceptovateľné aktíva sa môžu používať na cezhraničnej báze prostredníctvom modelu korešpondenčnej centrálnej banky (MKCB) alebo prostredníctvom akceptovateľných prepojení medzi systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) EÚ na zabezpečenie všetkých typov úverov Eurosystemu.⁵ Všetky aktíva akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystemu sa tiež môžu používať ako podkladové aktíva pre vnútrodenný úver.

1.6. ZMENY RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

Rada guvernérov ECB môže nástroje, podmienky, kritériá a postupy na vykonávanie operácií menovej politiky Eurosystemu kedykoľvek meniť.

⁵ Časti 6.6.1. a 6.6.2.

KAPITOLA 2

AKCEPTOVATEĽNÉ ZMLUVNÉ STRANY

2.1. VŠEOBECNÉ KRITÉRIÁ AKCEPTOVATEĽNOSTI

Zmluvné strany operácií menovej politiky Eurosystému musia spĺňať určité kritériá akceptovateľnosti.¹ Cieľom týchto kritérií je poskytnúť prístup k operáciám menovej politiky Eurosystému širokej škále inštitúcií, posilniť princíp rovnakého zaobchádzania s inštitúciami v eurozóne a zabezpečiť, aby zmluvné strany spĺňali určité prevádzkové požiadavky a požiadavky z hľadiska obozretného podnikania:

- Iba inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému podľa článku 19.1 Štatútu ESCB sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami. Inštitúcie, ktoré boli z plnenia povinností systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému vyňaté (časť 7.2), nie sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami s prístupom k automatickým operáciám a obchodom na voľnom trhu Eurosystému.
- Zmluvné strany musia byť finančne zdravé. Mali by podliehať najmenej jednej forme harmonizovaného dohľadu EÚ/EHP vykonávaného národnými orgánmi dohľadu.² Ako zmluvné strany však môžu byť akceptované aj finančne zdravé inštitúcie podliehajúce neharmonizovanému národnému dohľadu porovnateľnej úrovne, napríklad pobočky inštitúcií v eurozóne, ktoré majú ústredie mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP).
- Zmluvné strany musia spĺňať všetky prevádzkové kritériá špecifikované v príslušných zmluvných alebo regulačných úpravách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) tak, aby zabezpečovali efektívne uskutočňovanie operácií menovej politiky Eurosystému.

Tieto všeobecné kritériá akceptovateľnosti sú jednotné v celej eurozóne. Inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, sa môžu:

- zúčastňovať na automatických operáciách Eurosystému,
- zúčastňovať na obchodoch Eurosystému na voľnom trhu, ktoré sú založené na štandardných tendroch.

Inštitúcia môže využiť automatické operácie Eurosystému a obchody na voľnom trhu, založené na štandardných tendroch, iba prostredníctvom národnej centrálnej banky štátu, v ktorom má sídlo. Ak má inštitúcia organizačné zložky (ústredie alebo pobočky) vo viac ako jednom členskom štáte, každá organizačná zložka má prístup k týmto operáciám prostredníctvom národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má sídlo, i keď platí, že v jednotlivých členských štátoch ponuky môže predkladať vždy iba jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

2.2. VÝBER ZMLUVNÝCH STRÁN PRE RÝCHLE TENDRE A DVOJSTRANNÉ OBCHODY

Pri priamych obchodoch sa na okruh zmluvných strán a priori neukladajú žiadne obmedzenia.

Pri devízových swapoch uskutočňovaných na účely menovej politiky musia byť zmluvné strany vždy schopné vykonávať devízové obchody veľkých objemov efektívne a pri dodržaní všetkých trhových podmienok. Okruh zmluvných strán pre devízové swapy zodpovedá zmluvným stranám nachádzajúcim sa v eurozóne, ktoré boli vybrané pre devízové intervenčné obchody Eurosystému. Kritériá a postupy uplatňované pri výbere zmluvných strán devízových intervenčných obchodov sú uvedené v prílohe 3.

¹ Pre priame transakcie sa na rozsah zmluvných strán a priori neukladajú žiadne obmedzenia.

² Harmonizovaný dohľad nad úverovými inštitúciami vychádza zo smernice 2000/12/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. marca 2000 týkajúcej sa zakladania a podnikania úverových inštitúcií, Ú. v. L 126, 26.5.2000, s. 1, v znení zmien a doplnení.

Pre ostatné operácie založené na rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch (dolaďovacie reverzné obchody a prijímanie termínovaných vkladov) si každá národná centrálna banka vyberá súbor zmluvných strán spomedzi inštitúcií zriadených v jej členskom štáte, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán. V tejto súvislosti je najdôležitejším kritériom výberu aktivita na peňažnom trhu. K iným kritériám, ktoré by sa mohli brať do úvahy, patrí napríklad efektívnosť obchodovania a ponukový potenciál.

V rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch národné centrálny banky obchodujú výlučne so zmluvnými stranami, ktoré sú zaradené do ich vlastného súboru zmluvných strán pre dolaďovacie obchody. Ak z prevádzkových dôvodov národná centrálna banka nemôže v každej operácii obchodovať so všetkými jej zmluvnými stranami pre dolaďovacie obchody, výber zmluvných strán v tomto členskom štáte bude založený na rotačnom princípe, aby bol zabezpečený spravodlivý prístup všetkým zmluvným stranám.

Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dolaďovacie dvojstranné obchody vykonávať i samotná ECB. Ak by ECB vykonávala dvojstranné obchody, výber zmluvných strán by v takých prípadoch ECB robila na rotačnom princípe, a to spomedzi tých zmluvných strán v eurozóne, ktoré spĺňajú podmienky pre rýchle tendre a dvojstranné obchody, aby sa zabezpečil spravodlivý prístup všetkým zmluvným stranám.

2.3. SANKCIE V PRÍPADE NESPLNENIA POVINNOSTÍ ZMLUVNÝCH STRÁN

ECB uloží sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998 týkajúcim sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie,³ nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 2157/1999 z 23. septembra 1999 o práve Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4),⁴ nariadením

Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka zavedenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou⁵ v znení zmien a doplnení a nariadením (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky z 12. septembra 2003 o zavedení povinných minimálnych rezerv (ECB/2003/9)⁶ pre inštitúcie, ktoré nespĺňajú povinnosti vyplývajúce z nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa uplatňovania povinných minimálnych rezerv. Príslušné sankcie a procedurálne pravidlá na ich ukládanie sú špecifikované v uvedených nariadeniach. Okrem toho, v prípade závažných porušení povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv, môže Eurosystem pozastaviť účasť zmluvných strán v obchodoch na voľnom trhu.

V súlade s ustanoveniami v zmluvných alebo regulačných dohodách, ktoré uplatňuje príslušná národná banka (alebo ECB), Eurosystem uloží zmluvným stranám finančné pokuty alebo im pozastaví účasť v obchodoch na voľnom trhu, ak zmluvné strany neplnia svoje povinnosti podľa zmluvných alebo regulačných dohôd uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) tak, ako je stanovené ďalej.

Týka sa to prípadov porušenia pravidiel tendrov (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových cenných papierov na pokrytie objemu likvidity, ktorý jej bol v obchode na dodanie likvidity pridelený, alebo ak nie je schopná dodať dostatok hotovosti na pokrytie sumy pridelenej v obchode na stiahnutie likvidity) a pravidiel dvojstranných obchodov (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok akceptovateľných podkladových aktív alebo dostatočný objem hotovosti na pokrytie sumy dohodnutej v dvojstranných obchodoch).

Patria sem aj prípady, keď zmluvná strana poruší pravidlá na používanie podkladových aktív (prípady, keď zmluvná strana používa aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neakceptovateľnými,

3 Ú. v. L 318, 27.11.1998, s. 4.

4 Ú. v. L 264, 12.10.1999, s. 21.

5 Ú. v. L 318, 27.11.1998, s. 1.

6 Ú. v. L 250, 2.10.2003, s. 10.

alebo aktíva, ktoré zmluvná strana nesmie používať, napríklad v dôsledku úzkych väzieb alebo vzhľadom na identitu emitenta/ručiteľa a zmluvnej strany), alebo poruší pravidlá postupov na konci dňa a nespĺňa prístupové podmienky pre jednodňový refinančný obchod (keď zmluvná strana, ktorá má na konci dňa na svojom zúčtovacom účte záporný zostatok, nespĺňa prístupové podmienky pre jednodňový refinančný obchod).

Okrem toho sa opatrenie spojené s pozastavením prístupu zmluvnej strany môže uplatniť aj voči pobočkám danej inštitúcie v iných členských štátoch. Zmluvnej strane možno výnimočne na určitý čas pozastaviť účasť vo všetkých budúcich operáciách menovej politiky, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť porušenia (napríklad v súvislosti s opakovaním výskytu alebo trvaním).

Finančné pokuty ukladané národnými bankami v prípade porušenia pravidiel tendrov, dvojstranných obchodov, podkladových aktív, náležitostí postupov na konci dňa alebo prístupových podmienok k jednodňovým refinančným obchodom sa vypočítavajú podľa vopred stanovenej sankčnej sadzby (ako je uvedené v prílohe 6).

2.4. POZASTAVENIE ALEBO VYLÚČENIE Z DÔVODU NEDODRŽANIA PRAVIDIEL OBOZRETNÉHO PODNIKANIA

V súlade s ustanoveniami v zmluvných alebo regulačných dohodách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) môže Eurosystem z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania pozastaviť zmluvným stranám prístup k nástrojom menovej politiky alebo ich z neho vylúčiť.

Pozastavenie prístupu alebo vylúčenie zmluvných strán z obchodov môže byť v zmysle zmluvných alebo regulačných dohôd uplatňovaných národnými centrálnymi bankami odôvodnené v niektorých prípadoch spadajúcich

pod pojem „nesplnenie povinnosti“ zmluvnou stranou.

KAPITOLA 3

OBCHODY NA VOĽNOM TRHU

Obchody na voľnom trhu hrajú v menovej politike Eurosystemu dôležitú úlohu pri dosahovaní cieľov v oblasti riadenia úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a pri signalizovaní zámerov menovej politiky. Podľa účelu, pravidelnosti a použitých postupov sa obchody Eurosystemu na voľnom trhu môžu rozdeliť do štyroch kategórií: hlavné refinančné operácie, dlhodobjšie refinančné operácie, dolaďovacie obchody a štrukturálne obchody. Pokiaľ ide o použité nástroje, hlavným nástrojom Eurosystemu na voľnom trhu sú reverzné obchody; môžu sa využívať vo všetkých štyroch kategóriách obchodov, zatiaľ čo dlhové cenné papiere sa môžu používať v štrukturálnych obchodoch na stiahnutie prebytočnej likvidity. Okrem toho má Eurosystem k dispozícii tri ďalšie nástroje na výkon dolaďovacích obchodov: priame obchody, devízové swapy a prijímanie termínovaných vkladov. V nasledujúcich častiach sú podrobne opísané charakteristiky jednotlivých typov obchodov na voľnom trhu využívaných v Eurosysteme.

3.1. REVERZNÉ OBCHODY

3.1.1. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

TYP NÁSTROJA

Reverzné obchody sú obchody, v ktorých Eurosystem kupuje alebo predáva akceptovateľné aktíva na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo uskutočňuje úverové operácie so zabezpečovacím prevodom akceptovateľných cenných papierov. Reverzné obchody sa využívajú v hlavných refinančných operáciách a dlhodobjších refinančných operáciách. Okrem toho môže Eurosystem využívať reverzné obchody aj v štrukturálnych a dolaďovacích obchodoch.

PRÁVNY CHARAKTER

Národné centrálné banky môžu vykonávať reverzné obchody buď vo forme dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastnícke právo na aktíva sa prevedie na veriteľa a zmluvné strany sa dohodnú na spätnom obchode prevedením aktíva na dlžníka

v budúcom termíne), alebo ako poskytnutie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov (to znamená, že je stanovený vymáhateľný nárok na založené aktíva, ale za predpokladu splnenia dlhovej povinnosti si vlastníctvo aktíva zachováva dlžník). Ďalšie ustanovenia týkajúce sa reverzných obchodov založených na dohodách o spätnom odkúpení sú špecifikované v príslušných zmluvných dohodách národných centrálnych bánk (alebo ECB). Dohody o reverzných obchodoch založených na úveroch zabezpečených cennými papiermi zohľadňujú rôzne postupy a pravidlá na zabezpečenie a následnú realizáciu príslušného záujmu o kolaterál (napr. záloh), ktoré sa uplatňujú v rôznych typoch právnych systémov.

ÚROKOVÉ PODMIENKY

Rozdiel medzi obstarávacou cenou a cenou pri spätnom odkúpení v dohode o spätnom odkúpení zodpovedá úroku splatnému z peňažnej sumy vypožičanej za čas do splatnosti operácie, to znamená, že v cene pri spätnom odkúpení je zahrnutý aj príslušný platený úrok. Úroková sadzba z reverzného obchodu vo forme kolateralizovaného úveru závisí od uplatnenia stanovenej úrokovej sadzby na objem úveru počas splatnosti operácie. Na reverzné obchody na voľnom trhu Eurosystemu sa uplatňuje jednoduché úročenie a pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“.

3.1.2. HLAVNÉ REFINANČNÉ OPERÁCIE

Hlavné refinančné operácie sú najdôležitejšie obchody na voľnom trhu uskutočňované Eurosystemom. Zohrávajú kľúčovú úlohu pri sledovaní cieľov v oblasti riadenia úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a signalizovaní zámerov menovej politiky. Zabezpečuje sa nimi prevažná časť refinancovania finančného sektora.

Charakteristické znaky hlavných refinančných operácií:

- ide o obchody, ktorými sa dodáva likvidita;

- vykonávajú sa pravidelne každý týždeň;¹
- obvykle majú splatnosť jeden týždeň;²
- vykonávajú ich decentralizovane národné centrálné banky;
- vykonávajú sa prostredníctvom štandardných repo tendrov (špecifikované v časti 5.1);
- ponuky do hlavných refinančných operácií môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1);
- ako podkladové aktíva pre hlavné refinančné operácie sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa aj aktíva druhého stupňa (špecifikované v kapitole 6).
- obvykle majú trojmesačnú splatnosť;⁴
- sú vykonávané decentralizovane národnými centrálnymi bankami;
- sú vykonávané prostredníctvom štandardných tendrov (špecifikované v časti 5.1);
- ponuky pre dlhodobejšie refinančné operácie môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (tak ako sú špecifikované v časti 2.1);
- ako podkladové aktíva pre dlhodobejšie refinančné operácie sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa (tier 1) aj aktíva druhého stupňa (tier 2) (špecifikované v kapitole 6).

3.1.3. DLHODOBEJŠIE REFINANČNÉ OPERÁCIE

Eurosystém vykonáva aj pravidelné refinančné obchody, zvyčajne s trojmesačnou splatnosťou, ktorých cieľom je zabezpečiť dodatočné refinancovanie finančného sektora na dlhšie obdobie. Týmito obchodmi sa realizuje iba malá časť celkového objemu refinancovania. Zámerom Eurosystému spravidla nie je, aby v týchto obchodoch trhu niečo signalizoval, a preto zvyčajne koná ako prijímateľ úrokových sadzieb. Preto sa dlhodobejšie refinančné operácie obvykle vykonávajú vo forme tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou a ECB zvyčajne oznamuje objem obchodu, ktorý má byť umiestnený v nadchádzajúcich tendroch. Za výnimočných okolností Eurosystém môže uskutočňovať dlhodobejšie refinančné operácie vo forme tendrov s pevne stanovenou úrokovou sadzbou.

Charakteristické znaky dlhodobejších refinančných operácií:

- ide o obchody, ktoré dodávajú likviditu;
- vykonávajú sa pravidelne každý mesiac;³

3.1.4. DOLAĎOVACIE REVERZNÉ OBCHODY

Eurosystém môže vykonávať dolaďovacie obchody vo forme reverzných obchodov na voľnom trhu. Dolaďovacie obchody sa zameriavajú na riadenie likvidity na trhu a na usmernenie úrokových sadzieb, najmä s cieľom vyhladiť účinky nečakaných výkyvov likvidity trhu na úrokové sadzby. Prípadná nutnosť rýchleho zásahu pri neočakávanom vývoji na trhu vyžaduje zachovanie vysokého stupňa flexibility v oblasti výberu postupov a prevádzkových prostriedkov pri uskutočňovaní týchto operácií.

Charakteristické znaky dolaďovacích obchodov:

- majú formu obchodov dodávajúcich alebo sťahujúcich likviditu;

1 Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sa vykonávajú v súlade s kalendárom vyhlásených tendrov (tiež časť 5.1.2), ktorý možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.wcb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystému (príloha 5).

2 Splatnosť hlavných a refinančných operácií sa môže príležitostne líšiť, okrem iného aj v závislosti od počtu dní pracovného voľna v členských štátoch.

3 Poznámka pod čiarou 1 v tejto kapitole.

4 Poznámka pod čiarou 2 v tejto kapitole.

- nemajú štandardizovanú periodicitu;
- nemajú štandardizovanú splatnosť;
- dolaďovacie reverzné obchody na dodávanie likvidity sa obvykle vykonávajú prostredníctvom rýchlych tendrov, i keď možnosť využitia dvojstranných obchodov sa nevylučuje (kapitola 5);
- dolaďovacie reverzné obchody na sťahovanie likvidity sa spravidla vykonávajú prostredníctvom dvojstranných obchodov (špecifikované v časti 5.2);
- tieto obchody sú zvyčajne vykonávané decentralizovane národnými centrálnymi bankami (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dvojstranné dolaďovacie reverzné obchody vykonávať aj ECB);
- podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2 Eurosystem môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolaďovacích reverzných obchodoch;
- ako podkladové aktíva pre dolaďovacie reverzné obchody sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa aj aktíva druhého stupňa (špecifikované v kapitole 6).
- vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (tak ako sú špecifikované v časti 5.1);
- sú vykonávané decentralizovane národnými centrálnymi bankami;
- ponuky na štrukturálne reverzné obchody môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1);
- ako podkladové aktíva pre štrukturálne reverzné obchody sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa aj aktíva druhého stupňa (špecifikované v kapitole 6).

3.2. PRIAME OBCHODY

TYP NÁSTROJA

Priame obchody na voľnom trhu sú obchody, v ktorých Eurosystem nakupuje alebo predáva akceptovateľné cenné papiere priamo na trhu. Takéto obchody sa vykonávajú len na štrukturálne a dolaďovacie účely.

PRÁVNÝ CHARAKTER

Priamy obchod znamená úplný prevod vlastníctva z predávajúceho na kupujúceho bez spätného prevodu. Obchody sa vykonávajú v súlade s trhovými konvenciami pre dlhové nástroje použité v transakcii.

CENOVÉ PODMIENKY

Pri výpočte cien Eurosystem koná v súlade so všeobecne trhom akceptovanou konvenciou pre dlhové nástroje použité v transakcii.

OSTATNÉ CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky priamych obchodov Eurosystemu:

3.1.5. ŠTRUKTURÁLNE REVERZNÉ OBCHODY

Eurosystem môže použiť štrukturálne obchody vo forme reverzných obchodov na voľnom trhu na ovplyvnenie štrukturálnej pozície finančného sektora voči Eurosystemu.

Charakteristické znaky týchto obchodov:

- ide o obchody dodávajúce likviditu;
- môžu mať pravidelnú alebo nepravidelnú periodicitu;
- ich splatnosť nemusí byť bezpodmienečne štandardizovaná;
- môžu mať formu obchodov dodávajúcich likviditu (priamy nákup) alebo sťahujúcich likviditu (priamy predaj);
- ich periodicitu nie je štandardizovaná;

- vykonávajú sa prostredníctvom dvojstranných obchodov (špecifikované v časti 5.2);
- bežne ich vykonávajú decentralizované národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť doľad'ovacie priame obchody vykonávať aj ECB);
- na okruh zmluvných strán v priamych obchodoch sa a priori nekladú žiadne obmedzenia;
- v priamych obchodoch sa ako podkladové aktíva používajú iba nástroje prvého stupňa (špecifikované v časti 6.1).

vydávajú a uchovávajú v zaknihovanej forme u depozitárov cenných papierov v eurozóne. ECB neukladá žiadne obmedzenia na prevoditeľnosť týchto dlhových cenných papierov. Ďalšie ustanovenia týkajúce sa dlhových cenných papierov ECB budú obsiahnuté v náležitostiach a podmienkach týchto dlhových cenných papierov.

ÚROKOVÉ PODMIENKY

Dlhové cenné papiere sú vydávané s diskontom, to znamená, že sú emitované pod menovitou hodnotou a v čase splatnosti sú splácané v menovitej hodnote. Rozdiel medzi emisnou cenou a cenou pri splatení sa rovná úroku z emisnej sumy za obdobie do splatnosti dlhového cenného papiera pri dohodnutej úrokovej sadzbe. Uplatňuje sa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. Výpočet emisnej ceny je uvedený v boxe 1.

3.3. EMISIA DLHOVÝCH CENNÝCH PAPIEROV ECB

TYP NÁSTROJA

ECB môže emitovať dlhové cenné papiere s cieľom ovplyvniť štrukturálnu pozíciu finančného sektora voči Eurosystemu, aby vytvorila (alebo zvýšila) nedostatok likvidity na trhu.

PRÁVNÝ CHARAKTER

Dlhové cenné papiere predstavujú dlhovú povinnosť ECB voči majiteľovi dlhového cenného papiera. Dlhové cenné papiere sa

OSTATNÉ CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky emisie dlhových cenných papierov ECB:

- vydávajú sa na účely sťahovania likvidity z trhu;
- môžu sa vydávať pravidelne alebo nepravidelne;

Box 1

EMISIA DLHOVÝCH CENNÝCH PAPIEROV ECB

Táto hodnota sa určí ako:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_i \times D}{36\,000}}$$

kde:

N = menovitá hodnota dlhového cenného papiera

r_i = úroková sadzba (v %)

D = obdobie do splatnosti dlhového cenného papiera (v dňoch)

P_T = hodnota dlhového cenného papiera v čase emisie

- majú splatnosť menej ako 12 mesiacov; spotových a forwardových obchodov eura voči cudzej mene. Používajú sa na dolaďovanie, hlavne s cieľom riadenia likvidity na trhu a usmernenia úrokových sadzieb.
- emitujú sa prostredníctvom štandardných tendrov (špecifikované v časti 5.1);
- sú ponúkané a splácané decentralizovane národnými centrálnymi bankami;
- ponuky na upisovanie dlhových cenných papierov ECB môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1).

PRÁVNÝ CHARAKTER

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sú obchodmi, v ktorých Eurosystem spotovou transakciou kupuje (alebo predáva) euro za cudziu menu a súčasne ho predáva (alebo kupuje) späť vo forwardovej transakcii v termíne dohodnutom na spätné odkúpenie. Ďalšie ustanovenia pre devízové swapy sú špecifikované v dohodách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB).

3.4. DEVÍZOVÉ SWAPY

TYP NÁSTROJA

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky pozostávajú zo súbežných

MENOVÉ A KURZOVÉ PODMIENKY

Eurosystem spravidla uskutočňuje operácie iba s často obchodovanými menami a v súlade so

Box 2

DEVÍZOVÉ SWAPY

S = spotový kurz (ku dňu transakcie devízového swapu) medzi eurom (EUR) a cudzou menou ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = forwardový kurz medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = forwardové body medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = spotový objem meny; $N(.)_M$ je forwardový objem meny:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \quad \text{alebo} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{alebo} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

štandardnými trhovými postupmi. V každom devízovom swape sa zmluvné strany dohodnú na swapových bodoch obchodu. Swapové body predstavujú rozdiel medzi kurzom forwardovej transakcie a kurzom spotovej transakcie. Swapové body eura voči cudzím menám sú kótované podľa všeobecných trhových zvyklostí. Kurzové podmienky devízových swapov sú špecifikované v boxe 2.

OSTATNÉ CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky devízových swapov:

- môžu mať formu obchodov na dodanie likvidity alebo obchodov na stiahnutie likvidity;
- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- ich splatnosť nie je štandardizovaná;
- uskutočňujú sa prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstranných obchodov (kapitola 5);
- zvyčajne sú vykonávané decentralizovane národnými bankami (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dvojstranné devízové swapy vykonávať aj ECB);
- v súlade s kritériami špecifikovanými v časti 2.2 a prílohe 3 môže Eurosystem vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na devízových swapoch.

3.5. PRIJÍMANIE TERMÍNOVANÝCH VKLADOV

TYP NÁSTROJA

Eurosystem môže vyzvať zmluvné strany, aby uložili úročené termínované vklady v národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom je zmluvná strana zriadená. Termínované vklady sa prijímajú len na doladovacie účely, na stiahnutie likvidity z trhu.

PRÁVNÝ CHARAKTER

Vklady prijímané od zmluvných strán sú termínované a úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálné banky neposkytujú kolaterál na zabezpečenie vkladov.

ÚROKOVÉ PODMIENKY

Pri vkladoch sa používa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku podľa počtu dní sa používa metóda „skutočný počet dní/360“.

OSTATNÉ CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky prijímania termínovaných vkladov:

- vklady sa prijímajú na účely stiahnutia likvidity;
- periodicita prijímania vkladov nie je štandardizovaná;
- splatnosť vkladov nie je štandardizovaná;
- prijímanie vkladov sa bežne vykonáva prostredníctvom rýchlych tendrov, možnosť použitia dvojstranných obchodov však nie je vylúčená (kapitola 5);
- prijímanie vkladov zvyčajne vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dvojstranné prijímanie termínovaných vkladov⁵ vykonávať aj ECB);
- Eurosystem si podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2 môže zvoliť obmedzený počet zmluvných strán pre prijímanie termínovaných vkladov.

⁵ Termínované vklady sú uložené na účtoch v národných centrálnych bankách; je to tak aj vtedy, ak by takéto operácie centralizovane vykonávala ECB.

KAPITOLA 4

AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

4.1. JEDNODŇOVÉ REFINANČNÉ OBCHODY

TYP NÁSTROJA

Zmluvné strany môžu využívať jednodňové refinančné obchody na získanie jednodňovej likvidity od národných centrálnych bánk za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti založeniu akceptovateľných cenných papierov (tak ako je špecifikované v kapitole 6). Nástroj je určený na uspokojenie dočasných potrieb likvidity zmluvných strán. Za normálnych okolností predstavuje úroková sadzba jednodňového refinančného obchodu hornú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby. Náležitosti a podmienky jednodňových refinančných obchodov sú zhodné v celej eurozóne.

PRÁVNY CHARAKTER

Národné centrálné banky môžu poskytovať likviditu prostredníctvom jednodňových refinančných obchodov buď vo forme jednodňových dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastníctvo aktíva je prevedené na veriteľa, pričom zmluvné strany sa dohodnú na tom, že vykonajú spätný obchod a v nasledujúci pracovný deň aktíva späťne prevedú na dlžníka), alebo jednodňových úverov so zábezpekou vo forme cenných papierov (to znamená, že za aktíva je poskytnutý vymáhateľný nárok, ale vzhľadom na predpokladané splnenie dlhovej povinnosti zostáva vlastníctvo aktíva v rukách dlžníka). Ďalšie ustanovenia pre dohody o spätnom odkúpení sú špecifikované v zmluvných dojednaniach príslušnej národnej centrálnej banky. Dohody o dodaní likvidity vo forme úverov zabezpečených cennými papiermi zohľadňujú rozdielne postupy a pravidlá na stanovenie a realizáciu príslušného záujmu o kolaterál (záloh), ktoré sa uplatňujú v rôznych právnych systémoch.

PODMIENKY PRÍSTUPU

Prístup k jednodňovým refinančným obchodom majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán špecifikované v časti 2.1. Poskytuje ho národná centrálna banka v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Prístup k jednodňovým

refinančným obchodom sa poskytuje iba v dňoch, v ktorých sú v prevádzke príslušné národné systémy hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) a systémy zúčtovania cenných papierov (SSS).

Na konci každého obchodného dňa sa denné debetné zostatky zmluvných strán na ich zúčtovacom účte v národných centrálnych bankách automaticky považujú za žiadosť o jednodňový refinančný obchod. Postupy na realizáciu jednodňového refinančného obchodu na konci dňa sú špecifikované v časti 5.3.3.

Zmluvná strana môže požiadať o jednodňový refinančný obchod aj zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má zmluvná strana sídlo. Aby národná centrálna banka mohla spracovať žiadosť v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení systému TARGET.^{1,2} Čas uzávierky pre systém TARGET je spravidla 18.00 času ECB (SEČ). Konečný termín pre žiadosť o vykonanie jednodňového refinančného obchodu sa v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 30 minút. V žiadosti sa musí uviesť objem obchodu a podkladové aktíva, ktoré majú byť dodané pre transakciu, ak neboli v národnej centrálnej banke vopred uložené.

Okrem požiadavky predložiť dostatočné podkladové akceptovateľné aktíva nie je pre objem prostriedkov, ktoré je možné poskytnúť na základe jednodňového refinančného obchodu, stanovený žiadny limit.

1 V niektorých členských štátoch národná centrálna banka (alebo niektoré jej pobočky) nemusí byť otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky počas určitých pracovných dní Eurosystemu z dôvodu štátnych alebo regionálnych dní pracovného voľna. V takých prípadoch je príslušná národná centrálna banka zodpovedná za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prístupom k jednodňovým refinančným obchodom s ohľadom na dni pracovného voľna.

2 Dni, počas ktorých systém TARGET nie je v prevádzke, sa oznamujú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

SPLATNOSŤ A ÚROKOVÉ PODMIENKY

Splatnosť prostriedkov poskytnutých na základe refinančného obchodu je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET, je obchod splatný v nasledujúci deň, v ktorom sú príslušné národné systémy zúčtovania platieb (RTGS) a zúčtovania cenných papierov (SSS) v prevádzke, a to v čase, keď sa tieto systémy otvárajú.

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred; uplatňuje sa jednoduché úročenie a pri výpočte sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. ECB môže meniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému.³ Úrok je splatný pri splatení obchodu.

POZASTAVENIE OBCHODU

Prístup k obchodu sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek upraviť podmienky obchodu alebo obchod pozastaviť.

4.2. JEDNODŇOVÉ STERILIZAČNÉ OBCHODY

TYP NÁSTROJA

Zmluvné strany môžu využívať jednoduché sterilizačné obchody na ukladanie jednoduchých depozitov v národných centrálnych bankách. Vklady sú úročené vopred vyhlásenou úrokovou sadzbou. Za normálnych okolností úroková sadzba jednoduchého vkladu predstavuje dolnú hranicu jednoduchovej trhovej úrokovej sadzby. Náležitosti a podmienky jednoduchých sterilizačných obchodov sú zhodné v celej eurozóne.⁴

PRÁVNY CHARAKTER

Jednoduché depozity prijaté od zmluvných strán sú úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálné banky neposkytujú kolaterál na zábezpeku vkladov.

PODMIENKY PRÍSTUPU⁵

Prístup k jednoduchým sterilizačným obchodom majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán

špecifikované v časti 2.1. Prístup k jednoduchým sterilizačným obchodom sa poskytuje prostredníctvom národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Prístup k jednoduchým sterilizačným obchodom sa poskytuje iba v dňoch, v ktorých sú príslušné národné systémy zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) v prevádzke.

Zmluvná strana požiadala o jednoduchý depozit zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má sídlo. Aby národná centrálna banka mohla spracovať žiadosť v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení prevádzkového dňa systému TARGET, čo je spravidla 18.00 času ECB (SEČ).^{6,7} Konečný termín pre žiadosť o prístup k jednoduchému sterilizačnému obchodu sa v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 30 minút. V žiadosti sa má uviesť suma, ktorá má byť v rámci obchodu uložená.

Na sumu, ktorú môže zmluvná strana uložiť, sa nevzťahuje žiadny limit.

SPLATNOSŤ A ÚROKOVÉ PODMIENKY

Splatnosť vkladov deponovaných v rámci tejto automatickej operácie je jeden deň. Pre zmluvné

³ V celom tomto dokumente sa pojem „pracovný deň Eurosystému“ vzťahuje na ktorýkoľvek deň, počas ktorého je ECB a aspoň jedna národná centrálna banka otvorená na účely uskutočňovania menovopolitických operácií Eurosystému.

⁴ V krajinách eurozóny sa môžu vyskytovať prevádzkové rozdiely vyplývajúce z existencie rozdielov v štruktúrach účtov národných centrálnych bánk.

⁵ V dôsledku rozdielov v štruktúrach účtov národných centrálnych bánk môže ECB povoliť národným centrálnym bankám, aby uplatňovali prístupové podmienky, ktoré sa mierne líšia od podmienok tu uvedených. Národné centrálné banky budú poskytovať informácie o každej odchýlke od podmienok opísaných v tomto dokumente.

⁶ V niektorých členských štátoch národná centrálna banka (alebo niektoré jej pobočky) nemusí byť otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky počas určitých pracovných dní Eurosystému z dôvodu štátnych alebo regionálnych dní pracovného voľna. V takých prípadoch je príslušná národná centrálna banka zodpovedná za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prístupom k jednoduchým sterilizačným obchodom s ohľadom na dni pracovného voľna.

⁷ Dni, počas ktorých systém TARGET nie je v prevádzke, sa oznamujú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystému (príloha 5).

strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET, sa vklady uložené na základe tohto obchodu stávajú splatné v nasledujúci deň, keď je príslušný národný systém zúčtovania platieb (RTGS) v prevádzke, a to v čase, keď sa tento systém otvára.

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred; uplatňuje sa jednoduché úročenie a pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. ECB môže zmeniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému. Úrok je splatný pri splatnosti vkladu.

POZASTAVENIE OBCHODU

Prístup k obchodu sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek pozmeniť podmienky obchodu alebo obchod pozastaviť.

KAPITOLA 5

POSTUPY

5.1. TENDRE

5.1.1. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

Obchody Eurosystemu na voľnom trhu sa zvyčajne vykonávajú vo forme tendrov. Tendre Eurosystemu sú vykonávané v šiestich operačných krokoch, tak ako je to špecifikované v boxe 3.

Eurosystem rozlišuje dva rôzne typy tendrov: štandardné tendre a rýchle tendre. Postupy pre štandardné a rýchle tendre sú totožné, s výnimkou časového rámca a okruhu zmluvných strán.

ŠTANDARDNÉ TENDRE

Pri štandardných tendroch uplynie od vyhlásenia tendra do potvrdenia výsledkov o pridelenom (umiestnenom) objeme najviac 24 hodín (kde čas medzi konečným termínom na predkladanie ponúk a vyhlásením výsledkov je približne dve hodiny). Prehľad zvyčajného časového rámca operačných krokov pre štandardné tendre je zobrazený v grafe 1. V prípade potreby môže

ECB rozhodnúť o úprave časového rámca jednotlivých krokov.

Hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne obchody (s výnimkou priamych obchodov) sa vždy vykonávajú vo forme štandardných tendrov. Na štandardných tendroch sa môžu zúčastňovať zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti stanovené v časti 2.1.

RÝCHLE TENDRE

Rýchle tendre sa obvykle uskutočňujú do 90 minút od vyhlásenia, pričom potvrdenie sa uskutoční bezprostredne po vyhlásení výsledku. Zvyčajný časový rámec operačných krokov pre rýchle tendre je zobrazený v grafe 2. V prípade potreby môže ECB upraviť časový rámec jednotlivých krokov. Rýchle tendre sa používajú iba pri doľadovacích obchodoch. Eurosystem si v súlade s kritériami a postupmi špecifikovanými v časti 2.2 môže na účast v rýchlych tendroch vybrať obmedzený počet zmluvných strán.

Box 3

OPERAČNÉ KROKY TENDROV

1. krok Vypísanie tendra

- a) Oznámenie ECB vydané prostredníctvom tlačových agentúr.
- b) Oznámenie národných centrálnych bánk vydané prostredníctvom národných tlačových agentúr a zasielané priamo jednotlivým zmluvným stranám (ak je to potrebné).

2. krok Príprava zmluvných strán a predkladanie ponúk

3. krok Usporiadanie ponúk Eurosystemom

4. krok Pridelenie objemu a vyhlásenie výsledkov tendra

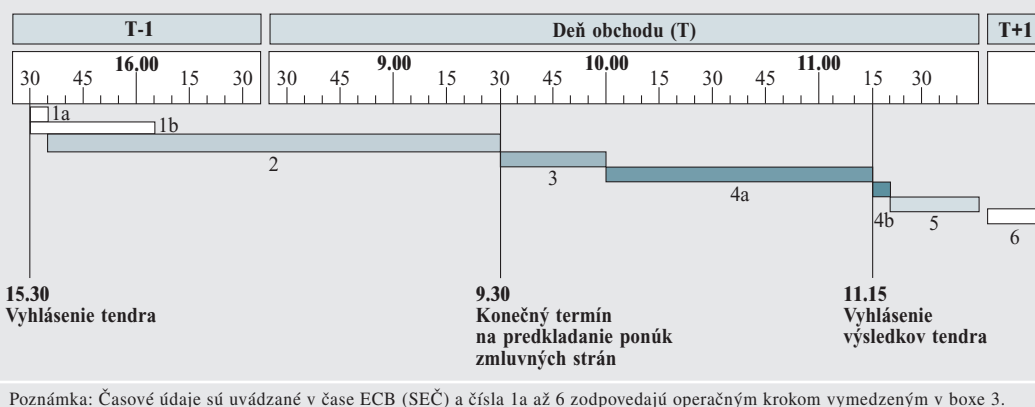
- a) Rozhodnutie ECB o pridelenom (umiestnenom) objeme.
- b) Vyhlásenie výsledkov o pridelenom (umiestnenom) objeme.

5. krok Potvrdenie jednotlivých výsledkov o pridelených (umiestnených) objemoch

6. krok Vysporiadanie obchodov (časť 5.3)

Graf 1 Zvyčajný časový rámec operačných krokov štandardných tendrov

Poznámka: Časové údaje sú uvádzané v čase ECB (SEČ) a čísla 1a až 6 zodpovedajú operačným krokom vymedzeným v boxe 3.

TENDRE S PEVNOU A POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Eurosystém má možnosť voľby uskutočňovať buď tendre s pevnou úrokovou sadzbou (objemové tendre), alebo tendre s pohyblivou úrokovou sadzbou (úrokové tendre). V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanoví úrokovú sadzbu vopred a zúčastnené zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri pevnej úrokovej sadzbe.¹ V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov a úrokové sadzby, pri ktorých chcú uzatvárať obchody s národnými centrálnymi bankami.²

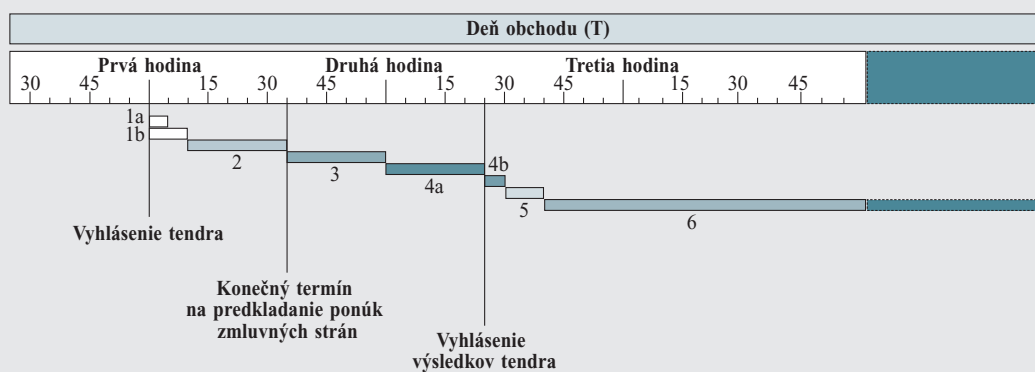
5.1.2. KALENDÁR TENDROV

HLAVNÉ A DLHODOBEJŠIE REFINANČNÉ OPERÁCIE

Hlavné a dlhodobější refinančné operácie sa uskutočňujú podľa indikatívneho kalendára, ktorý uverejňuje Eurosystém.³ Kalendár sa

- 1 V tendroch devízových swapov s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanoví swapové body obchodu a zmluvné strany ponúknu pevne stanovený objem meny, ktorý chcú predať (a späťne odkúpiť) alebo kúpiť (a späťne predať) pri tejto úrokovej sadzbe.
- 2 V tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúknu pevne stanovený objem meny a kotácie swapových bodov, s ktorými vstupujú do obchodu.
- 3 Kalendár tendrových operácií Eurosystému možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystému (príloha 5).

Graf 2 Zvyčajný časový rámec operačných krokov rýchlych tendrov

Poznámka: Čísla 1a až 6 zodpovedajú operačným krokom vymedzeným v boxe 3.

Tabuľka 2 Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie

Typ obchodu	Zvyčajný deň obchodu (T)
Hlavné refinančné operácie	Každý utorok
Dlhodobejšie refinančné operácie	Posledná streda každého kalendárneho mesiaca ¹⁾

1) V dôsledku Vianoc sa decembrový obchod posúva obvykle o jeden týždeň dopredu, t. j. na predposlednú stredu v mesiaci.

zverejňuje aspoň tri mesiace pred začiatkom roka, na ktorý platí. Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sú uvedené v tabuľke 2. Zámerom ECB je zabezpečiť, aby sa na hlavných a dlhodobejších refinančných operáciách mohli zúčastňovať zmluvné strany vo všetkých členských štátoch. Preto pri zostavovaní kalendára týchto obchodov ECB upravuje bežný harmonogram s prihliadnutím na dni pracovného voľna v jednotlivých členských štátoch.

ŠTRUKTURÁLNE OBCHODY

Štrukturálne obchody prostredníctvom štandardných tendrov sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. Zvyčajne sa však uskutočňujú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami NCB⁴ vo všetkých členských štátoch.

DOLAĎOVACIE OBCHODY

Dolaďovacie obchody sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. ECB môže rozhodnúť o tom, že sa dolaďovacie obchody uskutočnia v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystemu. Na takýchto obchodoch sa zúčastňujú iba národné centrálné banky členských štátov, v ktorých sú deň vykonania obchodu, deň zúčtovania a deň splatnosti pracovnými dňami NCB.

5.1.3. OZNÁMENIE O KONANÍ TENDROV

Štandardné tendre Eurosystemu sú verejne vyhlasované prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálné banky oznámiť konanie tendrovej operácie priamo zmluvným stranám, ktoré nie sú napojené na služby tlačových agentúr. Verejné vyhlásenie tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

- referenčné číslo tendra;
- deň konania tendra;
- typ obchodu (dodanie alebo stiahnutie likvidity a typ nástroja menovej politiky, ktorý sa má použiť);
- splatnosť obchodu;
- typ aukcie (tender s pevnou alebo pohyblivou úrokovou sadzbou);
- spôsob aukcie (holandská alebo americká aukcia, tak ako je vymedzené v časti 5.1.5 písm. d);
- plánovaný objem obchodu (obvykle iba v prípade dlhodobejších refinančných operácií);
- stanovená úroková sadzba tendra/cena/swapové body (len v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou);
- minimálna/maximálna akceptovateľná úroková sadzba/cena/swapové body (ak sú stanovené);
- termín začatia a termín splatnosti obchodu (ak je stanovený) alebo valuta a dátum splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových cenných papierov);

4 V celom tomto dokumente sa pojem pracovný deň NCB vzťahuje na ktorýkoľvek deň, v ktorom je národná centrálna banka členského štátu otvorená na účely operácií menovej politiky Eurosystemu. V niektorých členských štátoch môžu byť pobočky národnej centrálnej banky v pracovných dňoch NCB zatvorené v dôsledku miestnych alebo regionálnych dní pracovného pokoja. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka zodpovedá za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať vo vzťahu k obchodom týchto pobočiek.

- meny swapu a mena, ktorej suma je pevne stanovená (v prípade devízových swapov);
- referenčný spotový výmenný kurz, ktorý sa má použiť na výpočet (v prípade devízových swapov);
- limit maximálnej ponuky (ak je stanovený);
- minimálna individuálne pridelená suma (ak je stanovená);
- minimálny podiel pridelenia (ak je stanovený);
- časový harmonogram predkladania ponúk;
- denominácia dlhových cenných papierov (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- ISIN emisie (v prípade emisie dlhových cenných papierov).

S ohľadom na zvýšenie transparentnosti dolaďovacích obchodov Eurosystem zvyčajne zverejňuje vyhlásenie rýchlych tendrov vopred. Vo výnimočných situáciách však môže ECB rozhodnúť, že rýchle tendre vopred nevyhlási. Vyhlasovanie rýchlych tendrov sa riadi tými istými postupmi ako v prípade štandardných tendrov. Pri rýchlych tendroch sú vybrané zmluvné strany kontaktované národnými centrálnymi bankami priamo, bez ohľadu na to, či boli vyhlásené verejne, alebo nie.

5.1.4. PRÍPRAVA ZMLUVNÝCH STRÁN NA PREDKLADANIE PONÚK

Ponuky zmluvných strán musia mať formu, ktorá sa riadi vzorom stanoveným národnými centrálnymi bankami pre príslušný obchod. Ponuky musia byť predkladané národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom má inštitúcia organizačnú zložku (ústredie alebo pobočka). Ponuky inštitúcie v každom členskom štáte môže predkladať iba

jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou zmluvné strany musia vo svojich ponukách uviesť objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami.⁵

V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môžu zmluvné strany predkladať ponuky až do 10 rôznych úrovní úrokovej sadzby/ceny/swapového bodu. V každej ponuke musia uviesť objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami a príslušnú úrokovú sadzbu.^{6,7} Ponuka úrokových sadzieb musí byť vyjadrená vo forme násobkov 0,01 percentuálneho bodu. V prípade ponúk pre devízové swapy s pohyblivou úrokovou sadzbou musia byť swapové body kótované v súlade so štandardnými trhovými zvyklosťami a ponuky musia byť vyjadrené vo forme násobkov 0,01 swapového bodu.

Pre hlavné refinančné operácie je minimálny objem ponúk 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce túto sumu musia byť vyjadrené vo forme násobkov 100 000 EUR. Tento minimálny objem a minimálne násobky platia i pre dolaďovacie a štruktúrne obchody. Minimálny objem ponúk platí pre každú jednotlivú úroveň úrokovej sadzby/ceny/swapového bodu.

Pre dlhodobjšie refinančné operácie definuje každá národná centrálna banka minimálny objem ponúk v rozpätí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce definovaný minimálny objem musia byť vyjadrené vo forme násobkov 10 000 EUR. Minimálny objem ponúk

5 V devízových swapoch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou sa musí uviesť pevne stanovená suma meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystemom.

6 So zreteľom na emisiu dlhových cenných papierov ECB sa ECB môže rozhodnúť, že ponuky majú byť vyjadrené skôr vo forme ceny ako úrokovej sadzby. V takých prípadoch sa ceny musia uvádzať ako percento menovitej hodnoty.

7 V devízových swapoch s variabilnou úrokovou sadzbou sa musí uviesť pevne stanovený objem meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystemom, a príslušná úroveň swapového bodu.

platí pre každú jednotlivú úroveň úrokovej sadzby.

ECB môže stanoviť maximálny limit ponuky, aby zabránila neúmerne veľkým ponukám. V oznámení o vypísaní tendra sa vždy uvádzajú aj všetky takéto maximálne limity.

Od zmluvných strán sa očakáva, že vždy budú schopné pokryť pridelené (umiestnené) sumy dostatočným objemom akceptovateľných podkladových aktív.⁸ Ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových aktív alebo hotovosti na vyrovnanie sumy, ktorá jej bola pridelená v tendri, umožňujú zmluvné alebo regulačné ustanovenia uplatňované príslušnými národnými centrálnymi bankami uloženie pokuty.

Odozvané ponuky možno odvolať do konečného času stanoveného na predkladanie ponúk. Ponuky predložené po termíne stanovenom v oznámení o konaní aukcie sú neplatné. Dodržanie termínov posudzujú národné centrálné banky. Národné centrálné banky

vyradia všetky ponuky zmluvnej strany v prípade, ak súhrnný objem jej ponúk presiahne maximálny limit stanovený ECB. Národné centrálné banky vyradia aj tie ponuky, ktoré sú nižšie než stanovený minimálny objem ponúk, alebo ktoré sú nižšie než akceptovaná najnižšia alebo vyššie než akceptovaná najvyššia úroková sadzba/cena/swapový bod. Okrem toho národné centrálné banky môžu vyradiť aj ponuky, ktoré sú neúplné alebo ktoré nie sú v súlade so vzorom. Svoje rozhodnutie o vyradení ponuky oznámi príslušná národná centrálna banka zmluvnej strane pred pridelovaním.

5.1.5. POSTUPY PRIDEĽOVANIA V TENDROCH

TENDRE S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU

Pri tendri s pevnou úrokovou sadzbou sa ponuky prijaté od zmluvných strán sčítajú. Ak súhrnný objem ponúk presiahne celkový objem likvidity, ktorá má byť umiestnená, uspokojia sa predložené ponuky pomerným spôsobom podľa

⁸ Alebo vyrovnáť v hotovosti v prípade obchodov na stiahnutie likvidity.

Box 4

PRIDEĽOVANIE V TENDROCH S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU

Percentuálny podiel na pridelení:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Objem pridelený i -tej zmluvnej strane: $all_i = all\% \times (a_i)$

kde:

A = celkový pridelovaný objem

n = celkový počet zmluvných strán

a_i = objem ponuky i -tej zmluvnej strany

$all\%$ = percentuálny podiel na pridelení

all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

podielu sumy, ktorá má byť pridelená, k úhrnej sume ponúk (box 4). Suma pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro. ECB však môže rozhodnúť, že pri tendroch s pevnou úrokovou sadzbou pridelí každému ponúkajúcemu minimálny objem/podiel.

TENDRE S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU V EURÁCH

Pri prideľovaní v tendroch na dodanie likvidity s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách sa ponuky zoradia zostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb. Ako prvé sa uspokojia ponuky s najvyššími úrovňami úrokovej sadzby a potom sa postupne uspokojujú ponuky s nižšími úrokovými sadzbami až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť pridelený. Ak pri najnižšej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (t. j. hraničnej úrokovej sadzbe) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, zostávajúca suma sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničnou úrokovou sadzbou (box 5). Suma pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

Pri prideľovaní objemov v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou na sťahovanie likvidity (ktoré možno použiť pri emisii dlhových cenných papierov a pri prijímaní termínovaných vkladov) sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb (alebo zostupne podľa ponúkaných cien). Ponuky s najnižšími úrovňami úrokových sadzieb (najvyššími úrovňami cien) sú uspokojované ako prvé, a potom sú postupne akceptované ponuky s vyššími úrokovými sadzbami (nižšími cenovými ponukami) až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť stiahnutý. Ak pri najvyššej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (najnižšej cene) (t. j. úrokovej sadzbe/cene) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, táto zostávajúca suma sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk za hraničnú úrokovú sadzbu/cenu (box 5). Pre

vydanie dlhových cenných papierov sa objem pridelený každej zmluvnej strane zaokrúhli na najbližší násobok menovitej hodnoty dlhových cenných papierov. Pre ostatné operácie na stiahnutie likvidity sa suma pridelená každej zmluvnej strane zaokrúhli na najbližšie euro.

ECB sa môže rozhodnúť, že pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou pridelí každému úspešnému ponúkajúcemu minimálny objem.

TENDRE DEVÍZOVÝCH SWAPOV S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Pri prideľovaní v tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou na dodanie likvidity sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných swapových bodov.⁹ Ponuky s najnižšími ponúkanými swapovými bodmi sú uspokojované ako prvé, potom sú postupne akceptované ponuky s vyššími swapovými bodmi až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorý má byť pridelený. Ak pri ponuke s najvyšším akceptovaným swapovým bodom (t. j. hraničnej ponuke swapových bodov) súhrnná suma ponúk prevyšuje zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky v pomere zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničným swapovým bodom (box 6). Objem pridelený každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

Pri prideľovaní v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou pre devízové swapy na stiahnutie likvidity sú ponuky zoradené zostupne podľa ponúkaných swapových bodov. Ponuky s najvyššími swapovými bodmi sú uspokojované ako prvé, potom sú postupne akceptované nižšie ponuky swapových bodov

⁹ Kotácie swapových bodov sú zoradené vzostupne s prihliadnutím na matematické znamienko ponuky, ktoré závisí od matematického znamienka rozdielu úrokovej sadzby medzi cudzou menou a eustom. Ak je pri splatnosti swapu úroková sadzba cudzej meny vyššia ako zodpovedajúca úroková sadzba pre euro, kotácia swapového bodu je kladná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s prémieou). Ak je úroková miera cudzej meny nižšia ako zodpovedajúca úroková miera pre euro, kotácia swapového bodu je záporná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s diskontom).

Box 5

PRIDEĽOVANIE V TENDROCH S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU V EURÁCH

(príklad sa vzťahuje na ponuky vo forme úrokových sadzieb)

Percentuálny podiel na pridelení za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Pridelenie prostriedkov i -tej zmluvnej strane za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

kde:

A = celkový prideľovaný objem

r_s = s -tá ponuka úrokovej sadzby predložená zmluvnými stranami

n = celkový počet zmluvných strán

$a(r_s)_i$ = výška ponuky pri s -tej úrokovej sadzbe (r_s) podanej i -tou zmluvnou stranou

$a(r_s)$ = celkový objem ponúk pri s -tej úrokovej sadzbe (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m = hraničná úroková sadzba:

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ pre tendre na dodanie likvidity

$r_m \geq r_s \geq r_1$ pre tendre na stiahnutie likvidity

r_{m-1} = úroková sadzba pred hraničnou úrokovou sadzbou (posledná úroková sadzba, pri ktorej sú ponuky uspokojované v plnej výške):

$r_{m-1} > r_m$ pre tendre na dodanie likvidity

$r_m > r_{m-1}$ pre tendre na stiahnutie likvidity

$all\%(r_m)$ = percentuálny podiel na pridelení za hraničnú úrokovú sadzbu

$all(r_s)_i$ = pridelenie prostriedkov i -tej zmluvnej strane za s -tú úrokovú sadzbu

all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorá má byť pridelená. Ak pri najnižšej akceptovanej kotácii swapového bodu (t. j. hraničná kotácia swapových bodov) súhrnný objem ponúk prevýši zostávajúcu

sumu, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk pri hraničnej kotácii swapového bodu (box 6). Suma

PRIDEĽOVANIE V TENDROCH DEVÍZOVÝCH SWAPOV S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Percentuálny podiel na pridelení za hraničnú kotáciu swapového bodu je:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Pridelenie i -tej zmluvnej strane za hraničnú kotáciu swapového bodu:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

kde:

A = celkový prideľovaný objem

Δ_s = s -tá kotácia swapového bodu predložená zmluvnými stranami

n = celkový počet zmluvných strán

$a(\Delta_s)_i$ = objem ponúk pri s -tej kotácii swapového bodu (Δ_s) podanej i -tou zmluvnou stranou

$a(\Delta_s)$ = celkový objem ponúk pri s -tej kotácii swapového bodu (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = hraničná kotácia swapového bodu:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

Δ_{m-1} = kotácia swapového bodu pred hraničnou ponukou swapového bodu (posledná ponuka swapového bodu, pri ktorej sú ponuky ešte plne uspokojené):

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

$all\%(\Delta_m)$ = percentuálny podiel na pridelení za hraničnú kotáciu swapového bodu

$all(\Delta_s)_i$ = pridelenie i -tej zmluvnej strane za s -tú kotáciu swapového bodu

all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

DRUH AUKCIE

Pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môže Eurosystem využiť buď aukciu s jednotnou sadzbou, alebo s viacerými sadzbami. V aukcii s jednotnou sadzbou

(holandská aukcia) sa prideľovaná úroková sadzba/cena/swapový bod, ktorá je uplatňovaná na všetky uspokojené ponuky, rovná hraničnej úrokovej sadzbe/cene/swapovému bodu (t. j. hodnote, pri ktorej sa vyčerpá celková prideľovaná suma). Pri aukcii s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) sa prideľuje úroková sadzba/cena/swapové body

podľa individuálnych ponúknutých úrokových sadzieb/cien/swapových bodov.

5.1.6. OZNÁMENIE VÝSLEDKOV TENDRA

Výsledky štandardných a rýchlych tendrov sú oznámené verejne prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálné banky oznámiť výsledok pridelenia zmluvným stranám bez prístupu k službám tlačových agentúr aj priamo. Správa o výsledku verejného tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

- referenčné číslo tendra;
- deň konania tendra;
- typ obchodu;
- splatnosť obchodu;
- celkový objem ponúk predložených zmluvnými stranami Eurosystemu;
- počet ponúkajúcich (zúčastnených) zmluvných strán;
- meny obchodu (v prípade devízových swapov);
- celkový akceptovaný objem;
- percento pridelenia (v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou);
- spotový (pohotovú) výmenný kurz (v prípade devízových swapov);
- poslednú akceptovanú úrokovú sadzbu/cenu/swapový bod a percento pridelenia pri hraničnej úrokovej sadzbe/cene/swapovom bode (v prípade tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou);
- najnižšiu, najvyššiu úrokovú sadzbu a vážený priemer úrokovej sadzby prideleného (umiestneného) objemu (v prípade aukcií s viacerými úrokovými sadzbami);

- deň začatia a deň splatnosti obchodu alebo deň emisie a splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- minimálnu individuálnu pridelenú sumu (ak je stanovená);
- minimálny podiel pridelenia (ak je stanovený);
- denomináciu dlhových cenných papierov (v prípade emisie dlhových cenných papierov);
- ISIN emisie (v prípade emisie dlhových cenných papierov).

Národné centrálné banky potvrdia jednotlivé výsledky pridelenia úspešným zmluvným stranám priamo.

5.2. POSTUPY DVOJSTRANNÝCH OBCHODOV

VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

Národné centrálné banky môžu vykonávať operácie na základe dvojstranných obchodov.¹⁰ Tieto postupy sa môžu využívať v dolaďovacích obchodoch na voľnom trhu a v štruktúrálnych priamych obchodoch. Všeobecne sú definované ako postupy, pri ktorých Eurosystem realizuje obchod s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. V tejto súvislosti sa rozlišuje medzi dvoma typmi dvojstranných obchodov: obchody, pri ktorých zmluvné strany priamo kontaktuje Eurosystem a obchody, ktoré sú vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu.

PRIAMY KONTAKT SO ZMLUVNÝMI STRANAMI

Pri tomto postupe národné centrálné banky kontaktujú jednu alebo niekoľko domácich zmluvných strán, vybraných podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2. Národné centrálné banky podľa presných pokynov vydaných ECB rozhodnú, či uzavrujú so zmluvnými

¹⁰ Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude môcť dolaďovacie dvojstranné obchody vykonávať aj ECB.

stranami obchod. Obchody sa vysporiadajú prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Ak by Rada guvernérov ECB rozhodla, že za výnimočných okolností môže dvojstranné obchody vykonávať aj ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB), postupy pre takéto obchody by sa zodpovedajúco upravili. V tomto prípade by ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) priamo kontaktovala jednu alebo niekoľko zmluvných strán v eurozóne, ktoré boli vybrané podľa kritérií stanovených v časti 2.2. ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) by rozhodla, či uzavrie so zmluvnými stranami obchod. Aj v tomto prípade by sa však obchody vysporiadali decentralizovane prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Dvojstranné obchody prostredníctvom priameho kontaktu so zmluvnými stranami sa môžu použiť pri reverzných obchodoch, priamych obchodoch, devízových swapoch a pri prijímaní termínovaných vkladov.

OBCHODY VYKONÁVANÉ PROSTREDNÍCTVOM BÚRZ CENNÝCH PAPIEROV A AGENTOV TRHU

Národné centrálné banky môžu vykonávať priame obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu. Počet zmluvných strán pre tieto obchody nie je, a priori, obmedzený a postupy sa prispôbujú trhovým zvyklostiam pre obchodované dlhové nástroje. Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže aj ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) vykonávať priame dolaďovacie obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu.

VYHLASOVANIE DVOJSTRANNÝCH OBCHODOV

Dvojstranné obchody sa obvykle vopred verejne nevyhlasujú. ECB môže navyše rozhodnúť, že výsledky dvojstranných obchodov verejne neoznámia.

DNI OBCHODOV

ECB môže rozhodnúť o tom, že dolaďovacie dvojstranné obchody bude uskutočňovať v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystemu. Na týchto obchodoch sa zúčastňujú iba národné centrálné banky členských štátov, v ktorých sú deň obchodu, deň zúčtovania a deň splatnosti pracovnými dňami NCB.

Priame dvojstranné obchody na štrukturálne účely sa zvyčajne vykonávajú a zúčtovávajú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami NCB vo všetkých členských štátoch.

5.3. POSTUPY ZÚČTOVANIA

5.3.1. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

Peňažné transakcie v rámci využitia automatických operácií Eurosystemu alebo obchodov na voľnom trhu sa zúčtovávajú na účtoch zmluvných strán v národných centrálnych bankách (alebo na účtoch zúčtovacích bánk, ktoré sa zúčastňujú v systéme TARGET). Peňažné transakcie sa zúčtovávajú iba po (alebo v momente) konečnom prevode podkladových aktív. To znamená, že podkladové aktíva musia byť uložené na majetkovom účte cenných papierov v národných centrálnych bankách vopred alebo zúčtované v uvedených národných centrálnych bankách v priebehu dňa na základe dodania proti platbe (DPP). Prevod podkladových aktív sa vykonáva prostredníctvom majetkových účtov zmluvných strán pre zúčtovanie cenných papierov, pričom systémy zúčtovania cenných papierov (SSS) musia spĺňať minimálne štandardy ECB.¹¹ Účastníci, ktorí nemajú majetkový účet cenných papierov v úschove v národnej centrálnej banke alebo účet na zúčtovanie cenných papierov v SSS, ktorý spĺňa minimálne štandardy ECB, môžu zúčtovať obchody s podkladovými aktívami prostredníctvom účtu na zúčtovanie cenných papierov alebo prostredníctvom

¹¹ Popis štandardov na používanie akceptovateľných SSS v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

Tabuľka 3 Zvyčajné termíny zúčtovania obchodov na voľnom trhu Eurosystemu¹⁾

Nástroj menovej politiky	Deň zúčtovania pre obchody založené na štandardných tendroch	Deň zúčtovania pre obchody založené na rýchlych tendroch alebo dvojstranných obchodoch
Repo obchody	T+1 ²⁾	T
Priame obchody	–	Podľa trhových zvyklostí pre podkladové aktíva
Emisia dlhových cenných papierov	T+1	–
Devízové swapy	–	T, T+1 alebo T+2
Prijímanie termínovaných vkladov	–	T

1) T sa vzťahuje ku dňu obchodu. Termín zúčtovania sa vzťahuje k pracovným dňom Eurosystemu.

2) Ak sa zvyčajný deň zúčtovania pre hlavné alebo dlhodobější refinančné operácie zhoduje s dňom pracovného pokoja, ECB môže rozhodnúť, že uplatní iný termín zúčtovania s možnosťou zúčtovania v ten istý deň. Dni zúčtovania pre hlavné a dlhodobější refinančné operácie sú stanovené vopred v kalendári tendrov Eurosystemu (časť 5.1.2).

majetkového účtu cenných papierov v úschove v korešpondenčnej úverovej inštitúcii.

Ďalšie ustanovenia týkajúce sa postupov zúčtovania sú vymedzené v zmluvných ustanoveniach uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) pre konkrétne nástroje menovej politiky. V národných centrálnych bankách môžu byť medzi postupmi zúčtovania mierne odlišnosti v dôsledku rozdielov v národnom práve a v prevádzkových pravidlách.

5.3.2. VYSPORIADANIE OBCHODOV NA VOĽNOM TRHU

Obchody na voľnom trhu založené na štandardných tendroch (t. j. hlavné refinančné operácie, dlhodobější refinančné operácie a štrukturálne obchody) sa obvykle vysporadúvajú v prvý deň nasledujúci po dni uzavretia obchodu, v ktorom sú otvorené všetky príslušné národné systémy RTGS a všetky príslušné SSS. Eurosystem sa zásadne usiluje vysporiadať transakcie týkajúce sa jeho obchodov na voľnom trhu v tom istom čase vo všetkých členských štátoch so všetkými zmluvnými stranami, ktoré poskytli dostatočné podkladové aktíva. V dôsledku prevádzkových obmedzení a technických vlastností SSS sa však načasovanie zúčtovania obchodov na voľnom trhu v rámci dňa môže v eurozóne líšiť. Čas zúčtovania hlavných a dlhodobějších refinančných operácií sa obvykle zhoduje s časom úhrady predchádzajúcej operácie so zodpovedajúcou splatnosťou.

Eurosystem sa snaží vysporiadať obchody na voľnom trhu založené na rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch v deň obchodu. Eurosystem však môže z prevádzkových dôvodov príležitostne uplatňovať pre tieto obchody iné dni zúčtovania, najmä pre priame obchody (na doladňovacie, ako aj na štrukturálne účely) a devízové swapy (tabuľka 3).

5.3.3. POSTUPY NA KONCI DŇA

Postupy na konci dňa sú vymedzené v dokumentácii k národným systémom RTGS a k systému TARGET. Čas uzávierky systému TARGET je spravidla 18.00 času ECB (SEČ). Po čase uzávierky sa v národných systémoch RTGS neakceptujú žiadne ďalšie platobné príkazy na spracovanie, i keď sa zostávajúce platobné príkazy akceptované pred dobou uzavretia ešte stále spracovávajú. Žiadosti zmluvných strán o prístup k jednodňovým refinančným obchodom alebo k jednodňovým sterilizačným obchodom musia byť predložené príslušným národným centrálnym bankám najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení prevádzkového dňa systému TARGET.¹²

Akékoľvek záporné zostatky na zúčtovacích účtoch (v národných systémoch RTGS) akceptovateľných zmluvných strán zostávajúce po ukončení kontrolných postupov na konci dňa

¹² Termín pre požiadanie o prístup k automatickým operáciám Eurosystemu sa predlžuje o ďalších 30 minút v posledný pracovný deň periódy udržiavania minimálnych rezerv Eurosystemu.

sa automaticky považujú za žiadosť o prístup k jednodňovým refinančným obchodom (časť 4.1).

KAPITOLA 6

AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

6.1. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

Článok 18.1 Štatútu ESCB umožňuje ECB a národným centrálnym bankám obchodovať na finančných trhoch, a to prostredníctvom priamych nákupov a predajov podkladových aktív alebo na základe dohôd o spätnom odkúpení a vyžaduje, aby všetky úverové operácie Eurosystemu boli zabezpečené primeraným kolaterálom. V dôsledku toho všetky operácie Eurosystemu na dodanie likvidity sú zabezpečené podkladovými aktívami, ktoré zmluvné strany poskytnú buď vo forme prevodu vlastníctva aktív (v prípade priamych obchodov alebo dohôd o spätnom odkúpení), alebo vo forme blokácie príslušného aktíva (v prípade kolateralizovaných úverov).¹

S cieľom chrániť Eurosystem pred vznikom strát spôsobených výkonom operácií menovej politiky, zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so zmluvnými stranami a zvýšiť prevádzkovú efektívnosť, musia podkladové aktíva spĺňať určité kritériá, aby boli akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystemu.

Na začiatku Hospodárskej a menovej únie bolo treba venovať patričnú pozornosť rozdielom vo finančných štruktúrach jednotlivých členských štátov. Preto sa, hlavne na vnútorné účely Eurosystemu, rozlišovali dve kategórie aktív akceptovateľných pre operácie menovej politiky Eurosystemu. Tieto dve kategórie sa označujú ako aktíva prvého stupňa (tier 1) a aktíva druhého stupňa (tier 2):

- aktíva prvého stupňa pozostávajú z obchodovateľných dlhových nástrojov spĺňajúcich jednotné kritériá akceptovateľnosti platné v celej eurozóne, ktoré stanovila ECB;
- aktíva druhého stupňa pozostávajú z dodatočných aktív, obchodovateľných a neobchodovateľných, obzvlášť dôležitých pre národné finančné trhy a bankové systémy, pre ktoré kritériá akceptovateľnosti stanovujú národné centrálné banky pri dodržaní minimálnych kritérií akceptovateľnosti

stanovených ECB. Špecifické kritériá akceptovateľnosti pre aktíva druhého stupňa uplatňované príslušnými národnými centrálnymi bankami musí schváliť ECB.

Medzi týmito dvoma stupňami sa nerobí žiadny rozdiel, pokiaľ ide o kvalitu aktív a ich akceptovateľnosť pre rôzne typy operácií menovej politiky Eurosystemu (s výnimkou skutočnosti, že aktíva druhého stupňa Eurosystem obvykle nepoužíva v priamych obchodoch). Aktíva akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystemu sa môžu použiť aj ako podkladové aktíva pre vnútrodenný úver.

Aktíva prvého a druhého stupňa podliehajú opatreniam na kontrolu rizika špecifikovaným v časti 6.4. Zmluvné strany Eurosystemu môžu využívať akceptovateľné aktíva na cezhraničnej báze, to znamená, že môžu získavať finančné prostriedky od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom majú sídlo, tak že využijú aktíva umiestnené v inom členskom štáte (časť 6.6).

V Eurosysteme sa v súčasnosti pracuje na zavedení jednotného zoznamu kolaterálov akceptovateľných pre úverové operácie Eurosystemu (ďalej len „jednotný zoznam“). Jednotný zoznam sa zavedie postupne a v budúcnosti definitívne nahradí súčasný dvojstupňový systém akceptovateľných kolaterálov. Väčšina kategórií aktív, ktoré sú v súčasnosti akceptovateľné ako aktíva druhého stupňa, budú akceptovateľné aj v jednotnom zozname. Niekoľko aktív druhého stupňa, ktoré nevyhovujú kritériám akceptovateľnosti, sa do jednotného zoznamu nedostanú a postupne budú vyradené.

¹ Aj priame a reverzné obchody na voľnom trhu na stiahnutie likvidity sú zabezpečené podkladovými aktívami. Pre podkladové aktíva použité v reverzných obchodoch na voľnom trhu na stiahnutie likvidity sú kritériá akceptovateľnosti totožné s kritériami uplatňovanými na podkladové aktíva používané v reverzných obchodoch voľného trhu na dodanie likvidity. V obchodoch na stiahnutie likvidity sa však neuplatňujú zrážky pri ocenení.

ĎALŠIE KROKY V RÁMCI JEDNOTNÉHO ZOZNAMU KOLATERÁLOV

Rada guvernérov ECB ako druhý krok v zásade schválila zahrnutie bankových úverov všetkých krajín eurozóny do jednotného zoznamu, ako aj trhov neobchodovateľných retailových hypotekárnych záložných dlhových nástrojov, z ktorých v súčasnosti sú ako kolaterál akceptovateľné iba írské vlastné zmenky zabezpečené hypotékami. Informácie o presnom postupe a časovom harmonograme týkajúce sa akceptovateľnosti bankových úverov sú v procese finalizácie a budú oznámené ihneď po vyriešení zostávajúcich otázok.

Zabezpečí sa súlad medzi minulými a budúcimi rozhodnutiami Rady guvernérov týkajúcimi sa kolaterálov.

Prvý krok v rámci vytvorenia jednotného zoznamu zahŕňa:

- (a) zavedenie novej kategórie kolaterálov, ktoré predtým neboli akceptovateľné ako aktíva prvého stupňa, a to dlhových nástrojov denominovaných v eurách a vydaných subjektmi zriadenými v krajinách skupiny G10, ktoré nie sú súčasťou európskeho hospodárskeho priestoru (EHP),
- (b) zdokonalenie štandardov, ktoré musia neregulované trhy splniť, aby boli akceptovateľné pre Eurosystem,
- (c) stiahnutie kmeňových akcií zo zoznamov aktív druhého stupňa v krajinách, ktoré ich zatiaľ považujú za akceptovateľné.

Uvedené zmeny nadobudli okamžitú platnosť a sú opísané v časti 6.2 a 6.3. Keďže sa však očakáva, že v ich dôsledku dôjde k niekoľkým zmenám v zozname akceptovateľných kolaterálov, boli vypracované pravidlá pre vyradovanie aktív z tohto zoznamu. Dlhové nástroje vedené v registri, kótované alebo s ktorými sa obchoduje na neregulovaných trhoch a ktoré sa považujú za neprijateľné, budú akceptovateľné do mája 2007.

Ďalšie zmeny v súvislosti s implementáciou jednotného zoznamu budú nasledovať v ďalšej etape (box 7).

6.2. AKTÍVA PRVÉHO STUPŇA

ECB zostavuje a vedie zoznam aktív prvého stupňa. Tento zoznam je prístupný verejnosti.²

Dlhové cenné papiere vydané ECB sú evidované ako aktíva prvého stupňa. Dlhové cenné papiere vydané národnými centrálnymi bankami pred prijatím eura v príslušnom členskom štáte sú tiež zaradené do zoznamu aktív prvého stupňa.

Na aktíva prvého stupňa sa uplatňujú tieto kritériá akceptovateľnosti (tabuľka 4):

- Musí ísť o dlhové nástroje, ktoré: (a) znejú na pevne stanovenú výšku istiny, neviazanú na nijaké podmienky, a (b) majú kupón, ktorého výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho by kupón mal byť: (i) nulový kupón, (ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou alebo (iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení emitenta. Akceptovateľné sú aj dlhopisy viazané na infláciu. Tieto charakteristiky treba zachovať až do splatenia dlhopisu.³

² Zoznam je zverejnený a denne aktualizovaný na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

³ Dlhové nástroje udeľujúce práva na istinu a /alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných dlhových nástrojov toho istého emitenta (alebo v rámci štruktúrovanej emisie podriadené ostatným tranžiam tej istej emisie), sú z aktív prvého stupňa vylúčené.

- Musia spĺňať požiadavku vysokej kvality. Pri posudzovaní kvality dlhových nástrojov ECB berie do úvahy okrem iného aj hodnotenia ratingových agentúr, ktoré sú k dispozícii, záruky poskytnuté finančne silnými ručiteľmi,⁴ ako aj určité inštitucionálne kritériá, ktoré by mali zabezpečiť držiteľom nástrojov obzvlášť vysokú ochranu.⁵
- Musia byť prevoditeľné v zaknihovanej podobe.
- Musia byť uložené/registrované (emitované) v centrálnej banke alebo v centrálnom depozitári cenných papierov (CDCP) spĺňajúcim minimálne štandardy stanovené ECB, ktoré majú sídlo v EHP. Musia byť vedené (zúčtované) v eurozóne na účte v Eurosysteme alebo SSS, ktorý spĺňa štandardy stanovené ECB (aby bezchybnosť a realizácia podliehali právu krajiny eurozóny). Ak centrálny depozitár cenných papierov, do ktorého sú cenné papiere emitované (CDCP), a systém zúčtovania cenných papierov (SSS), v ktorom je aktívum vedené, nie sú totožné, potom sa tieto dve inštitúcie musia spojiť prostredníctvom prepojenia schváleného ECB.⁶
- Musia byť denominované v eurách.⁷
- Musia byť emitované (prípadne garantované) subjektmi, ktoré majú sídlo v EHP.⁸ Dlhové nástroje môžu byť vydané aj subjektmi zriadenými v krajinách G10 nepatriacich do EHP.⁹ Tieto nástroje možno považovať za akceptovateľné, iba ak Eurosystem na základe vlastného posúdenia vyhlási, že jeho práva sú dostatočne chránené právnym poriadkom príslušnej krajiny nepatriacej do G10. Skôr ako bude možné považovať tieto aktíva za akceptovateľné, bude potrebné predložiť právny názor, ktorého formu a obsah bude Eurosystem považovať za prijateľný.
- Musia byť vedené v registri alebo kótované na regulovanom trhu tak, ako je to vymedzené

v smernici Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi,¹⁰ alebo vedené v registri, kótované alebo obchodované na niektorých neregulovaných trhoch, tak ako to

- 4 Ručiteľia musia mať sídlo v EHP. Záruka sa považuje za akceptovateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručí za záväzky emitenta súvisiace s vyplatením istiny, úrokov a všetkých ostatných súm splatných vo vzťahu k dlhovému nástroju jeho držiteľovi až do ich úplného zaplataenia. Táto záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezávisle od podkladového dlhového záväzku). Záruky poskytnuté verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by po defaulte dlžníka mali iným spôsobom zabezpečiť promptné a včasné zaplataenie. Je potrebné, aby záväzky ručiteľa v rámci záruky mali minimálne rovnakú úroveň (*pari passu*) ako všetky ostatné nezaručené záväzky ručiteľa. Záruka musí byť upravená právnymi predpismi niektorého členského štátu EÚ, musí byť právoplatná, právne záväzná a vo vzťahu k ručiteľovi vymáhateľná. Právne potvrdenie o právoplatnosti, právnej záväznosti a vymáhateľnosti záruky bude potrebné predložiť Eurosystemu vo forme a s obsahom prijateľným pre Eurosystem ešte pred možným uznaním akceptovateľnosti aktíva podporeného zárukou. Ak je ručiteľ zriadený v jurisdikcii inej, než do ktorej patrí právny predpis upravujúci záruku, právne potvrdenie musí tiež potvrdiť, že záruka je právoplatná a vymáhateľná podľa práva, ktoré upravuje zriadenie ručiteľa. Toto právne potvrdenie sa predkladá na posúdenie národnej centrálnej banky vykazujúcej aktívum podporené zárukou ako aktívum na zaradenie do zoznamu akceptovateľných aktív. Národná centrálna banka vykazujúca dané aktívum je obvykle národnou centrálnou bankou krajiny, v ktorej je aktívum vedené v registri, obchodované alebo kótované. V prípade viacnásobného záznamu v registri by akékoľvek otázky mali byť adresované horúcej linke ECB pre akceptovateľné aktíva, (Eligible-Assets-hotline@ecb.int). Potreba právneho potvrdenia sa netýka záruk poskytnutých na dlhové nástroje s individuálnym ratingom aktív a záruk poskytnutých verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane. Požiadavka na vymáhateľnosť musí podliehať konkurznému právu alebo právu upravujúcemu prípady insolventnosti, základným princípom spravodlivého výkonu súdnej moci a ostatným podobným zákonom a zásadám použitelným voči ručiteľovi a celkovo pôsobiť na práva veriteľov voči ručiteľovi.
- 5 Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne spĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov, Ú. v. L 375 z 31. 12. 1985, s. 3, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 88/220/EHS z 22. 3. 1988, Ú. v. L 100, 19. 4. 1988, s. 31, smernicou 2001/107/ES z 21. 1. 2002, Ú. v. L 41, 13. 2. 2002, s. 20, a smernicou 2001/108/ES z 21. 1. 2002, Ú. v. L 41, 13. 2. 2002, s. 35, sú akceptovateľné ako aktíva prvého stupňa.
- 6 Popis štandardov pre používanie akceptovateľných SSS v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.web.int).
- 7 Euro alebo jeho denominácia v národnej mene.
- 8 Požiadavka, že emitujúci subjekt musí mať sídlo v EHP alebo v niektorej z krajín G10 nepatriacej do EHP, sa nevzťahuje na medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.
- 9 Krajinami G10 nepatriacimi do EHS v súčasnosti sú Spojené štáty, Kanada, Japonsko a Švajčiarsko.
- 10 Ú. v. L 145, 30. 4. 2004, s. 1.

stanovila ECB.¹¹ Hodnotenie neregulovaných trhov Eurosystemom je založené na troch zásadách – zásade bezpečnosti, transparentnosti a prístupnosti.¹² Okrem toho ECB môže pri stanovovaní akceptovateľnosti jednotlivých dlhových nástrojov brať do úvahy aj likviditu trhu.

Napriek ich zaradeniu do zoznamu aktív prvého stupňa zmluvná strana nesmie predložiť ako podkladové aktíva dlhové nástroje vydané alebo zaručené zmluvnou stranou alebo ktorýmkoľvek iným subjektom, s ktorým má úzke väzby.^{13, 14, 15}

Napriek ich zaradeniu do zoznamu aktív prvého stupňa národné centrálné banky môžu rozhodnúť o neakceptovaní nasledujúcich nástrojov ako podkladových aktív:

- dlhových nástrojov splatných pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva;¹⁶
- dlhových nástrojov s príjmovým tokom (napr. kupónovou platbou) počas obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva.

Všetky aktíva prvého stupňa musia byť využiteľné v cezhraničnom kontexte v celej eurozóne. Znamená to, že všetky zmluvné strany Eurosystemu musia byť schopné využívať také aktíva buď prostredníctvom spojenia so svojimi domácimi SSS, alebo prostredníctvom iných akceptovateľných dohôd, aby mohli získať úver od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (časť 6.6).

Aktíva prvého stupňa sú akceptovateľné pre všetky operácie menovej politiky založené na podkladových aktívach, t. j. pre reverzné a priame obchody na voľnom trhu a jednoduchové refinančné obchody.

6.3. AKTÍVA DRUHÉHO STUPŇA

Okrem dlhových nástrojov, ktoré spĺňajú kritériá akceptovateľnosti ako aktíva prvého stupňa,

11 Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS v znení doplnení a zmien, sú akceptované ako aktíva prvého stupňa iba vtedy, ak sú registrované alebo kótované na regulovanom trhu, tak ako je vymedzený v smernici 2004/39/ES Európskeho parlamentu a Rady z 21. 4. 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernica 2000/12/ES Európskeho parlamentu a Rady a ktorou sa ruší smernica Rady 93/22/EHS, Ú. v. L145 z 30. 4. 2004, s. 1.

12 Eurosystem definuje „bezpečnosť“, „transparentnosť“ a „prístupnosť“ iba v zmysle výkonu funkcie manažmentu kolaterálov. Selektívny proces nie je zameraný na hodnotenie vnútornej kvality jednotlivých trhov. Pod *bezpečnosťou* sa rozumie istota v súvislosti s transakciami; najmä istota vo vzťahu k ich platnosti a vymáhateľnosti, pod *transparentnosťou* voľný prístup k informáciám o trhových prevádzkových poriadkoch a fungovaní trhov, o finančných charakteristikách aktív, mechanizme tvorby cien, relevantných cenách a množstvách (o kótovaných cenách, úrokových mierach, obchodovaných objemoch, nesplatených čiastkach atď.). *Prístupnosť* sa týka možnosti Eurosystemu zúčastňovať sa na trhoch a prístupu k nim. Trh je na účely manažmentu kolaterálov prístupný, ak trhovú prevádzkovú poriadok a jeho fungovanie umožňujú Eurosystemu získavať informácie a vykonávať transakcie, keď je to potrebné. Eurosystem bude aspoň raz za rok prehodnocovať zoznam neregulovaných trhov a uverejniť ho na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

13 V prípade, že zmluvná strana používa aktíva, ktoré vzhľadom na svoju totožnosť s emitentom/ručiteľom alebo vzhľadom na existenciu úzkych väzieb už nesmie použiť na zabezpečenie nesplateného úveru, je povinná neodkladne o tom informovať príslušnú národnú centrálnu banku. Aktíva sa pri najbližšom dátume oceňovania ohodnotia nulou a môže dôjsť k výzve na dodatočné vyrovnanie termínovaných obchodov (príloha 6). Okrem toho musí zmluvná strana stiahnuť aktívum v najbližšom možnom termíne.

14 Úzke väzby znamenajú situáciu, v ktorej je zmluvná strana prepojená s emitentom dlhového nástroja z nasledujúcich dôvodov: (i) zmluvná strana vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta, alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta, alebo zmluvná strana a jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta; (ii) emitent vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany, alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany, alebo emitent a jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany; (iii) tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní zmluvnej strany aj väčšinový podiel na základnom imaní emitenta, a to buď priamo, alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viac podnikov, v ktorých tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní.

15 Toto ustanovenie sa neuplatňuje na: (i) úzke väzby medzi zmluvnou stranou a štátnymi orgánmi krajín EHP; (ii) obchodné zmenky, za ktoré je okrem zmluvnej strany zodpovedný najmenej jeden subjekt (iný ako úverová inštitúcia); (iii) dlhové nástroje, ktoré presne spĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS v znení zmien a doplnení; alebo (iv) prípady, v ktorých sú dlhové nástroje chránené špecifickými právnymi zárukami porovnateľnými s (iii).

16 Ak by národné centrálné banky umožnili využívanie nástrojov so splatnosťou kratšou ako splatnosť operácií menovej politiky, pre ktoré slúžia ako podkladové aktíva, zmluvné strany by boli požiadané, aby nahradili také aktíva, a to pri splatnosti alebo vopred.

národné centrálné banky môžu považovať za akceptovateľné aj iné aktíva, aktíva druhého stupňa, ktoré sú obzvlášť dôležité pre ich národné finančné trhy a bankové systémy. Kritériá akceptovateľnosti pre aktíva druhého stupňa určujú národné centrálné banky v súlade s minimálnymi kritériami akceptovateľnosti uvedenými ďalej. Špecifické národné kritériá akceptovateľnosti musí schváliť ECB. Národné zoznamy akceptovateľných aktív druhého stupňa vedú národné centrálné banky. Tieto zoznamy sú prístupné verejnosti.¹⁷

Aktíva druhého stupňa musia spĺňať tieto minimálne kritériá akceptovateľnosti (tabuľka 4):

- Môže ísť o dlhové nástroje, ktoré: (a) znejú na pevne stanovenú výšku istiny, neviazanú na nijaké podmienky, a (b) majú kupón, ktorého výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho by kupón mal byť: (i) nulový kupón, (ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou alebo (iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení emitenta. Akceptovateľné sú aj dlhopisy viazané na infláciu. Tieto charakteristiky treba zachovať až do splatenia dlhopisu.
- Musia to byť záväzky z dlhopisov voči subjektom (alebo nimi zabezpečené),¹⁸ ktoré národná centrálna banka, ktorá zaradila aktíva do zoznamu aktív druhého stupňa, považuje za finančne zdravé. Musia byť ľahko prístupné pre národnú centrálnu banku, ktorá zaradila aktíva do zoznamu aktív druhého stupňa.
- Musia byť umiestnené v eurozóne (takže bezchybnosť a realizácia podliehajú právu krajiny eurozóny).
- Musia byť denominované v eurách.¹⁹
- Musia byť emitované (alebo zaručené) subjektmi, ktoré majú sídlo v eurozóne.

Napriek ich zaradeniu do zoznamov aktív druhého stupňa zmluvná strana nesmie predložiť ako podkladové aktíva svoje dlhové cenné papiere ani dlhové cenné papiere akéhokoľvek iného subjektu, s ktorým má úzke väzby.^{20, 21, 22}

Napriek ich zaradeniu do zoznamov aktív druhého stupňa národné centrálné banky môžu rozhodnúť o neakceptovaní nasledujúcich nástrojov ako podkladových aktív:

- dlhových nástrojov splatných pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva,²³
- dlhových nástrojov s príjmovým tokom (napr. kupónovou platbou) počas obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva.

Všetky aktíva druhého stupňa musia byť použiteľné v cezhraničnom kontexte v celej eurozóne. To znamená, že všetky zmluvné strany Euro systému musia byť schopné využívať takéto aktíva buď prostredníctvom prepojení s ich domácimi SSS, alebo prostredníctvom iných akceptovateľných dohôd, aby mohli získať finančné prostriedky od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (časť 6.6).

Aktíva druhého stupňa sú akceptovateľné pre reverzné obchody na voľnom trhu a jednodňové

¹⁷ Tieto zoznamy sú zverejňované a denne aktualizované na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Pri neobchodovateľných aktívach druhého stupňa a dlhových nástrojoch s obmedzenou likviditou a osobitnými znakmi môžu národné centrálné banky rozhodnúť, že neuverejnia informácie o jednotlivých emisiách, emitentoch/dlžníkoch alebo ručiteľoch vo svojich národných zoznamoch aktív druhého stupňa, ale musia poskytnúť alternatívne informácie, aby zabezpečili, že zmluvné strany v celej eurozóne môžu ľahko zistiť oprávnenosť konkrétneho aktíva.

¹⁸ Ručiteľia musia mať sídlo v eurozóne. Ďalšie podmienky sú v poznámke 4 k tejto kapitole.

¹⁹ Euro alebo jeho denominácia v národnej mene.

²⁰ Poznámka 13 v tejto kapitole.

²¹ Poznámka 14 v tejto kapitole.

²² Poznámka 15 v tejto kapitole.

²³ Poznámka 16 v tejto kapitole.

Tabuľka 4 Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystemu

Kritériá	Prvý stupeň	Druhý stupeň
Typ aktíva	Dlhové cenné papiere ECB Iné obchodovateľné dlhové nástroje ^{1),2)}	Obchodovateľné dlhové nástroje ¹⁾ Neobchodovateľné dlhové nástroje ¹⁾
Postupy zúčtovania	Nástroje musia byť centrálné uložené v zaknihovanej podobe v národných centrálnych bankách alebo SSS spĺňajúcich minimálne štandardy ECB	Aktíva musia byť ľahko prístupné národnej centrálnej banke, ktorá ich zaradila do svojho zoznamu aktív druhého stupňa
Typ emitenta	Centrálna banka Verejný sektor Súkromný sektor ³⁾ Národné a nadnárodné inštitúcie	Verejný sektor Súkromný sektor ⁴⁾
Bonita cenného papiera	ECB musí považovať cenný papier za aktívum vysokej kvality (čo by mohlo znamenať napríklad záruku ručiteľa z EHP, ktorého ECB pokladá za finančne zdravého)	Národná centrálna banka, ktorá zaradila cenný papier do svojho zoznamu aktív druhého stupňa, ho musí považovať za aktívum vysokej kvality (čo by mohlo znamenať napríklad záruku ručiteľa z eurozóny, ktorého národná centrálna banka, ktorá zaradila cenný papier do zoznamu aktív druhého stupňa, považuje za finančne zdravého)
Sídlo emitenta	EHP a krajiny G10 nepatriace do EHP ⁵⁾	Eurozóna
Sídlo ručiteľa	EHP	Eurozóna
Umiestnenie aktíva	Miesto emisie: EHP Miesto zúčtovania: eurozóna ⁶⁾	Eurozóna ⁶⁾
Mena	Euro ⁷⁾	Euro ⁷⁾
Cezhraničné využitie	Áno	Áno

1) Musia mať (a) vopred stanovenú bezpodmienečnú výšku istiny a (b) kupón, ktorého výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho by v prípade kupónu malo ísť o: (i) nulový kupón, (ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou, alebo (iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení samotného emitenta. Akceptovateľné sú však aj dlhopisy viazané na infláciu. Tieto charakteristiky sa musia zachovať až do splatenia dlhopisu.

2) Dlhové nástroje poskytujúce práva na istinu a /alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných dlhových nástrojov toho istého emitenta (alebo v štruktúrovanej emisii podriadené iným tranžiam tej istej emisie) sú z aktív prvého stupňa vylúčené.

3) Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne spĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS v znení zmien a doplnení sú akceptované ako aktíva prvého stupňa. Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú takéto kritériá, môžu byť prijateľné ako aktíva prvého stupňa, iba ak sú vedené v registri alebo kótované na regulovanom trhu, tak ako je vymedzené v smernici 2004/39/ES.

4) Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré striktné nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS v znení zmien a doplnení, obvykle nie sú akceptovateľné na zaradenie do zoznamu aktív druhého stupňa. ECB však môže povoliť národným centrálnym bankám, aby zaradili takéto aktíva do svojho zoznamu aktív druhého stupňa s výhradou splnenia určitých podmienok a obmedzení.

5) Požiadavka, aby emitent mal sídlo v EHP alebo v krajinách G10 nepatriacich do EHP sa neuplatňuje na medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.

6) Bezchybnosť a realizácia podliehajú právu členského štátu eurozóny.

7) Euro alebo jeho denominácia v národnej mene.

refinančné obchody. V priamych obchodoch Eurosystemu sa bežne nepoužívajú.

strany. Opatrenia na kontrolu rizika, ktoré má Eurosystem k dispozícii, sú opísané v boxe 8.

6.4. OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

Opatrenia na kontrolu rizika sa uplatňujú na aktíva, ktoré slúžia ako podklad pre operácie menovej politiky Eurosystemu, aby chránili Eurosystem proti riziku finančnej straty, ak sa podkladové aktíva musia predať v dôsledku platobnej neschopnosti zmluvnej

6.4.1. OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA PRE AKTÍVA PRVÉHO STUPŇA

Eurosystem uplatňuje špecifické opatrenia na kontrolu rizika podľa druhu podkladových aktív, ktoré poskytne zmluvná strana. Príslušné opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa určuje ECB. Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa sú všeobecne

Box 8

OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

Eurosystem v súčasnosti uplatňuje tieto opatrenia na kontrolu rizika:

- **Zrážky pri ocenení**

Eurosystem pri oceňovaní podkladových aktív uplatňuje zrážky pri ocenení („haircuts“). To znamená, že hodnota podkladových aktív sa vypočíta ako trhovú hodnotu aktíva mínus určité percento (zrážka).

- **Prípustná odchýlka (oceňovanie podľa trhovej hodnoty)**

Eurosystem vyžaduje, aby sa pri jeho reverzných obchodoch na dodanie likvidity zachovávala trhovú hodnotu podkladových aktív upravenú o zrážku. To znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, vyzve národná centrálna banka zmluvnú stranu, aby dodala dodatočné aktíva alebo hotovosť (výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, pokiaľ hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne určitú úroveň, centrálna banka vráti zmluvnej strane nadbytočné aktíva alebo hotovosť. (Výpočty týkajúce sa uskutočnenia výzvy na dodatočné vyrovnanie sú v boxe 12.)

Nasledujúce opatrenia na riadenie rizika Eurosystem v súčasnosti neuplatňuje:

- **Počiatočná zrážka**

Eurosystem môže vo svojich reverzných obchodoch na dodanie likvidity uplatniť počiatočnú zrážku. Znamenalo by to, že zmluvné strany by museli poskytnúť podkladové aktíva v hodnote, ktorá sa prinajmenšom rovná likvidite dodanej Eurosystemom plus hodnote počiatočnej zrážky.

- **Limity vo vzťahu k emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom**

Eurosystem môže uplatňovať limity na mieru rizika voči emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom.

- **Dodatočné záruky**

Pre akceptovanie určitých aktív môže Eurosystem vyžadovať od finančne silných subjektov dodatočné záruky.

- **Vylúčenie**

Eurosystem môže určité aktíva vylúčiť z používania vo svojich operáciách menovej politiky.

zosúladené v celej eurozóne.²⁴ Rámec kontroly rizika pre aktíva prvého stupňa zahŕňa tieto hlavné prvky:

- Podľa klasifikácie emitenta a druhu cenného papiera sa akceptovateľné aktíva prvého stupňa zaraďujú do jednej zo štyroch kategórií s klesajúcou likviditou. Zaraďovanie akceptovateľných aktív do

štyroch kategórií likvidity je opísané v boxe 9.

²⁴ V dôsledku prevádzkových rozdielov medzi jednotlivými členskými štátmi v súvislosti s postupmi pri doručovaní podkladových aktív zmluvnými stranami do národných centrálnych bánk (vo forme spoločného fondu záruk založených v národnej centrálnej banke alebo dohôd o spätnom odkúpení založených na jednotlivých aktívach špecifikovaných pre každú transakciu) sa môžu vyskytnúť menšie rozdiely so zreteľom na časový rozvrh oceňovania a iné prevádzkové znaky rámca kontroly rizika.

KATEGÓRIE LIKVIDITY PRE AKTÍVA PRVÉHO STUPŇA¹

Kategória I	Kategória II	Kategória III	Kategória IV
Vládne dlhové nástroje	Dlhové nástroje miestnej a regionálnej samosprávy	Tradičné dlhové nástroje typu Pfandbrief	Cenné papiere kryté aktívami ²
Dlhové nástroje emitované centrálnymi bankami ³	Dlhové nástroje typu Jumbo Pfandbrief ⁴	Dlhové nástroje úverovej inštitúcie	
	Dlhové nástroje agentúr ⁵	Dlhové nástroje emitované právnickými osobami a inými emitentmi ⁵	
	Nadnárodné dlhové nástroje		

1 Kategóriu likvidity určuje klasifikácia emitenta. Všetky cenné papiere kryté aktívami sú však zaradené do kategórie IV, bez ohľadu na klasifikáciu emitenta. Dlhové nástroje typu Jumbo Pfandbrief sú zaradené do kategórie II, na rozdiel od iných dlhových nástrojov vydaných úverovými inštitúciami, zaradených do kategórie III.

2 Cenné papiere kryté aktívami spadajú do kategórie IV bez ohľadu na klasifikáciu emitenta.

3 Dlhové cenné papiere emitované ECB a dlhové nástroje emitované národnými centrálnymi bankami pred prijatím eura v príslušných členských štátoch sú zaradené do kategórie I.

4 Do triedy aktív Jumbo Pfandbrief spadajú iba nástroje s emisným objemom najmenej 500 miliónov EUR, na ktoré predložili riadne ponuky najmenej dvaja pravidelní tvorcovia trhu a požiadali o kótovanie.

5 Do kategórie II sú zaradené iba cenné papiere vydané emitentmi, ktorých ako agentúry klasifikovala ECB. Cenné papiere vydané inými agentúrami sú zaradené do kategórie III.

- Jednotlivé dlhové nástroje podliehajú špecifickým *zrážkam pri ocenení* („haircuts“). Zrážky sa realizujú tak, že od trhovej hodnoty podkladového aktíva sa odpočíta určité percento. Zrážky sa líšia podľa zostatkovej splatnosti a typu kupóna dlhového nástroja, tak ako je to opísané v boxoch 10 a 11.
- Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky akceptovateľné aktíva prvého stupňa s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a nástroje s nulovým kupónom sú opísané v boxe 10.²⁵
- Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky akceptovateľné aktíva prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou sú rovnaké pre všetky kategórie likvidity a sú opísané v boxe 11.
- Zrážka uplatňovaná na dlhové nástroje s kupónmi s pohyblivou úrokovou sadzbou²⁶ zodpovedá zrážke uplatňovanej na nástroje

25 Úroveň zrážok pri ocenení uplatňované na cenné papiere s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou sú tiež uplatniteľné na dlhové nástroje, ktorých kupón je viazaný na zmenu v ratingovom hodnotení samotného emitenta alebo na dlhopisy viazané na infláciu.

26 Výplata kupónu sa považuje za platbu s pohyblivou sadzbou, ak je kupón viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu a ak obdobie opätovného nastavenia zodpovedajúce tomuto kupónu netrvá dlhšie ako jeden rok. Výplaty kupónov, ktorých obdobie opätovného nastavenia je dlhšie ako jeden rok, sa spracovávajú ako platby s pevnou sadzbou, pričom príslušná splatnosť pre zrážku je zostatková splatnosť dlhového nástroja.

Box 10

VÝŠKA ZRÁŽOK PRI OCENENÍ (V %) UPLATŇOVANÁ NA AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA PRVÉHO STUPŇA S KUPÓNOM S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU A S NULOVÝM KUPÓNOM

Zostatková splatnosť (roky)	Kategorie likvidity							
	Kategorie I		Kategorie II		Kategorie III		Kategorie IV	
	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0-1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3-5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5-7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7-10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
> 10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

s pevným kupónom so splatnosťou od nula do jedného roka v kategórii likvidity, do ktorej je nástroj zaradený.

splatnosťou a zohľadňujú sa výplaty kupónov ktoréhokoľvek typu vyskytujúceho sa počas zostávajúcej životnosti nástroja.

- Opatrenia na kontrolu rizika uplatňované na dlhový nástroj s viac ako jedným typom výplaty kupónu závisia iba od výplat kupónu počas zostávajúcej životnosti nástroja. Zrážka pri ocenení uplatňovaná na takýto nástroj sa stanoví tak isto ako najvyššie zrážky uplatniteľné na dlhové nástroje s rovnakou zostatkovou
- V operáciách na stiahnutie likvidity sa zrážky pri ocenení neuplatňujú.
- V závislosti od právneho systému a národných operačných systémov umožnia národné centrálné banky použiť techniku združovania podkladových aktív (tzv. pooling) alebo techniku rezervácie (tzv.

Box 11

VÝŠKA ZRÁŽOK PRI OCENENÍ (V %) UPLATŇOVANÁ NA AKCEPTOVATEĽNÉ NÁSTROJE PRVÉHO STUPŇA S INVERZNOU POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Zostatková splatnosť (roky)	Kupón s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
> 10	25

VÝPOČET VÝZVY NA DODATOČNÉ VYROVNANIE

Celkový objem akceptovateľných aktív J (pre $j = 1$ až J ; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), ktorú musí zmluvná strana poskytnúť pre súbor operácií na dodanie likvidity I (pre $i = 1$ až I ; objem $L_{i,t}$ v čase t) sa stanoví pomocou vzorca:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1-h_j)C_{j,t} \quad (1)$$

kde:

h_j = zrážka pri ocenení pre akceptovateľné aktívum j .

Ak τ je časové rozpätie medzi preceneniami, základe výzvy na dodatočné vyrovnanie v čase $t + \tau$ sa rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1-h_j)C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

V závislosti od prevádzkových charakteristík systémov manažmentu kolaterálov národnými centrálnymi bankami môžu národné centrálné banky pri výpočte základu výzvy na dodatočné vyrovnanie zobrať do úvahy úrok plynúci z likvidity dodanej pri zatiaľ neukončených obchodoch.

Výzvy na dodatočné vyrovnanie sa uskutočnia len vtedy, ak základ výzvy presiahne úroveň určitého hraničného bodu.

Nech $k = 0,5 \%$ je hraničným bodom. V systéme rezervácie ($I = 1$) sa výzva na dodatočné vyrovnanie uskutoční v momente, keď:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (zmluvná strana zaplatí sumu výzvy na dodatočné vyrovnanie národnej centrálnej banke), alebo

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (národná centrálna banka zaplatí sumu výzvy na dodatočné vyrovnanie zmluvnej strane).

V systéme združovania musí zmluvná strana dodať viac aktív do spoločného fondu, ak:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

A naopak, výšku vnútrodenného úveru (IDC), ktorý má zmluvná strana k dispozícii v systéme združovania, je možné vyjadriť takto:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \quad (\text{ak je kladné})$$

V systéme rezervácie aj v systéme združovania výzvy na dodatočné vyrovnanie zabezpečujú, že vzťah vyjadrený v rovnici (1) sa znovu obnoví.

earmarking). V systémoch združovania aktív do spoločného fondu zmluvná strana vytvorí fond dostatočných podkladových aktív, ktoré sú k dispozícii centrálnej banke na pokrytie úverov prijatých od centrálnej banky, čo znamená, že jednotlivé aktíva sa neviažu na konkrétne úverové operácie. Naproti tomu v systéme rezervácie sa každá úverová operácia viaže na konkrétne identifikovateľné aktíva.

- Aktíva podliehajú dennému oceňovaniu. Národné centrálné banky denne vypočítavajú hodnotu podkladových aktív, pričom berú do úvahy zmeny v objemoch nesplatených úverov, zásady oceňovania vytýčené v časti 6.5 a požadované zrážky pri ocenení.
- Ak po ocenení podkladové aktíva prekročia prípustnú odchýlku, v ten deň dôjde k výzve na dodatočné vyrovnanie. Aby sa znížila frekvencia výziev na dodatočné vyrovnanie, národné centrálné banky môžu uplatniť hraničnú hodnotu (bod). Ak sa tento hraničný bod uplatní, predstavuje 0,5 % zo sumy dodanej likvidity. V závislosti od právneho systému národné centrálné banky môžu vyžadovať, aby sa výzvy na dodatočné vyrovnanie uskutočnili buď prostredníctvom dodania doplňujúcich aktív, alebo hotovostnou platbou. Znamená to, že ak hodnota podkladových aktív klesne pod dolný hraničný bod, zmluvné strany sú povinné dodať dodatočné aktíva (alebo hotovosť). Podobne, ak trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení prevýši horný hraničný bod, národné centrálné banky nadbytočné aktíva (alebo hotovosť) zmluvnej strane vrátia (box 12).
- V systémoch združovania môžu zmluvné strany podkladové aktíva nahradzovať denne.
- V systémoch rezervácie môžu nahradzovanie podkladových aktív povoľovať národné centrálné banky.

- ECB môže kedykoľvek rozhodnúť o vyradení jednotlivých dlhových nástrojov zo zoznamu akceptovateľných nástrojov prvého stupňa.²⁷

6.4.2. OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA PRE AKTÍVA DRUHÉHO STUPŇA

Primerané opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva druhého stupňa zostavuje tá národná centrálna banka, ktorá zaradila aktívum do svojho zoznamu aktív druhého stupňa. Uplatňovanie opatrení na kontrolu rizika zo strany národných centrálnych bánk podlieha schváleniu ECB. Eurosystem sa pri zavádzaní príslušných opatrení na kontrolu rizika zameriava na zabezpečenie podmienok rovnakého zaobchádzania pre aktíva druhého stupňa v celej eurozóne. V tomto rámci zrážky pri ocenení uplatňované na aktíva druhého stupňa vyjadrujú konkrétne riziká spojené s týmito aktívami a sú prinajmenšom také prísne ako zrážky pri ocenení uplatňované na aktíva prvého stupňa. Aktíva druhého stupňa sú zaradené do troch rôznych skupín zrážok vyjadrujúcich rozdiely v ich skutočných finančných charakteristikách a likvidite. Skupiny likvidity a zrážky pri ocenení pre aktíva druhého stupňa sú opísané v boxe 13.

Zaradenie aktív druhého stupňa do jednej z nasledujúcich skupín podľa likvidity navrhujú národné centrálné banky a podlieha schváleniu ECB:

1. *Obchodovateľné dlhové nástroje s obmedzenou likviditou*: do tejto kategórie patrí väčšina aktív druhého stupňa. I keď sa môžu vyskytovať určité rozdiely v stupni likvidity, aktíva sa vo všeobecnosti podobajú v tom, že majú malý sekundárny trh, ceny nemusia byť kótované denne a obchody bežného objemu môžu vytvárať cenové efekty.

²⁷ Ak sa v čase vyradenia zo zoznamu aktív prvého stupňa dlhový nástroj využíva v úverovom obchode Eurosystemu, musí byť zo zoznamu odstránený čo najskôr.

VÝŠKA ZRÁŽOK PRI OCENENÍ (V %) UPLATŇOVANÁ NA AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA DRUHÉHO STUPŇA**1. Zrážky pri ocenení (v %) používané na obchodovateľné dlhové nástroje s obmedzenou likviditou¹**

Zostatková splatnosť (roky)	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0-1	2	2
1-3	3,5	3,5
3-5	5,5	6
5-7	6,5	7
7-10	8	10
>10	12	18

Zrážky pri ocenení uplatňované na nástroje druhého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou:

Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky nástroje druhého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou sú totožné so zrážkami uplatňovanými na nástroje prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou.

2. Zrážky pri ocenení (v %) uplatňované na dlhové nástroje s obmedzenou likviditou a špeciálnymi vlastnosťami:

Zostatková splatnosť (roky)	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0-1	4	4
1-3	8	8
3-5	15	16
5-7	17	18
7-10	22	23
>10	24	25

3. Zrážky pri ocenení uplatňované na neobchodovateľné dlhové nástroje:

Obchodné zmenky: 4 % pre nástroje so zostatkovou splatnosťou do šiestich mesiacov.

Bankové pôžičky: 12 % pre pôžičky so zostatkovou splatnosťou do šiestich mesiacov,
22 % pre pôžičky so zostatkovou splatnosťou od šiestich mesiacov do dvoch rokov.

Vlastné zmenky garantované hypotekárnymi záložnými listami: 22 %

¹ Treba pripomenúť, že aj keď dlhové nástroje vydávané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS v znení zmien a doplnení nie sú obvykle akceptovateľné pre zaradenie do zoznamu aktív druhého stupňa, môže ECB svojim centrálnym bankám povoliť, aby za určitých podmienok a obmedzení takéto aktíva do svojich zoznamov aktív druhého stupňa zaradili. Na tieto nástroje sa pridá 10 % k už uplatnenej zrážke pre aktíva druhého stupňa.

2. *Dlhové nástroje s obmedzenou likviditou a špeciálnymi vlastnosťami:* sú to aktíva, ktoré, aj keď majú určité aspekty obchodovateľnosti, vyžadujú viac času pre odpredaj na trhu. Platí to pre aktíva, ktoré sú všeobecne neobchodovateľné, ale majú

zvláštne znaky, ktoré zavádzajú určitú obchodovateľnosť, napríklad trhové aukčné procedúry (ak je potrebné tieto aktíva odpredať) a ich denné oceňovanie.

3. *Neobchodovateľné dlhové nástroje*: tieto nástroje sú v praxi neobchodovateľné, a preto majú malú alebo nijakú likviditu.

Pre aktíva druhého stupňa s kupónmi s pohyblivou sadzbou a dlhové nástroje s viac ako jedným typom výplaty kupónu sa uplatňujú rovnaké pravidlá ako pre aktíva prvého stupňa, pokiaľ ECB nestanoví inak.²⁸

Národné centrálné banky uplatňujú rovnaký hraničný bod (ak je to potrebné) na uskutočnenie výziev na dodatočné vyrovnanie pre aktíva druhého stupňa ako pre aktíva prvého stupňa. Okrem toho môžu národné centrálné banky uplatňovať *obmedzenia* na akceptáciu aktív druhého stupňa, vyžadovať *dodatočné záruky* a kedykoľvek rozhodnúť o *odstránení* jednotlivých aktív zo zoznamov aktív druhého stupňa.

6.5. ZÁSADY OCEŇOVANIA PODKLADOVÝCH AKTÍV

Eurosystem pri stanovovaní hodnoty podkladových aktív použitých v reverzných obchodoch uplatňuje tieto zásady:

- Pre každé akceptovateľné obchodovateľné aktívum prvého alebo druhého stupňa Eurosystem určí jediný referenčný cenový zdroj. To znamená, že pre aktíva registrované, kótované alebo obchodované na viac ako jednom trhu sa ako cenový zdroj pre príslušné aktívum využije iba jeden z týchto trhov.
- Eurosystem pre každý referenčný trh určí najreprezentatívnejšiu cenu, ktorá sa použije na výpočet trhovej hodnoty. Ak sa kótuje viac ako jedna cena, vezme sa najnižšia z týchto cien (obvykle cena nákupu).
- Hodnota obchodovateľných aktív sa vypočíta na základe najreprezentatívnejšej ceny pracovného dňa, ktorý predchádza dňu ocenenia.

- Ak pre určité aktívum neexistuje reprezentatívna cena v pracovný deň, ktorý predchádza dňu ocenenia, použije sa cena posledného obchodu. Ak nie je k dispozícii žiadna cena obchodu, národná centrálna banka určí cenu so zreteľom na poslednú identifikovanú cenu aktíva na referenčnom trhu.

- Trhová cena dlhového nástroja sa určí so započítaním alikvotného úroku.

- V závislosti od rozdielov v národných právnych systémoch a prevádzkových pravidlách sa môže medzi národnými centrálnymi bankami líšiť zaobchádzanie s príjmovými tokmi (napr. výplatami kupónov) prijatého aktíva počas reverzného obchodu. Ak sa tok príjmu prevádza na zmluvnú stranu, národné centrálné banky zabezpečia, aby príslušné obchody boli až do prevodu príjmu plne pokryté dostatočným objemom podkladových aktív. Národné centrálné banky sa snažia zabezpečiť, aby bol ekonomický efekt zaobchádzania s príjmovými tokmi rovnocenný so situáciou, keď sa príjem prevádza na zmluvnú stranu v deň vyplatenia.²⁹

- Národná centrálna banka, ktorá zaradila neobchodovateľné aktíva druhého stupňa do svojho zoznamu aktív druhého stupňa, určí pre ne osobitné zásady oceňovania.

6.6. CEZHraničné POUŽÍVANIE AKCEPTOVATEĽNÝCH AKTÍV

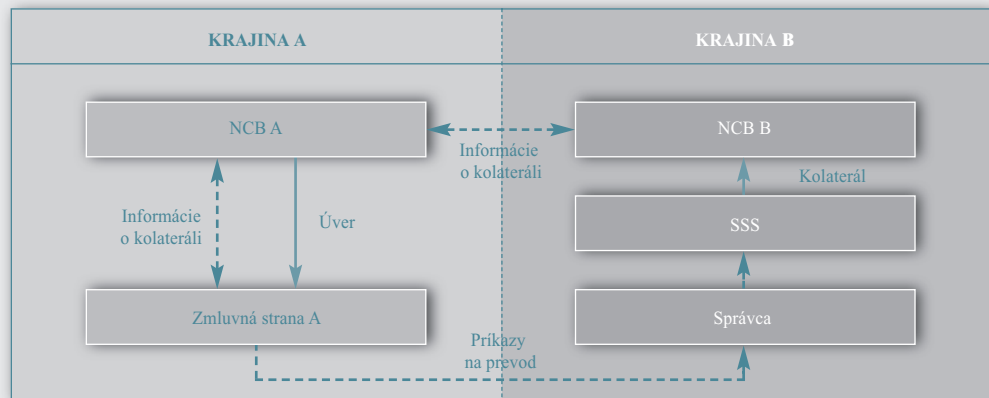
Zmluvné strany Eurosystemu môžu využívať akceptovateľné aktíva na cezhraničnej báze, to znamená, že môžu získavať finančné prostriedky

²⁸ Pre niektoré aktíva druhého stupňa s prvkami znovunastavenia úrokovej sadzby, pri ktorých sa znovunastavenie uskutočňuje jednoznačným a jasným spôsobom podľa trhových zvyklostí a podlieha schváleniu ECB, príslušná splatnosť je daná budúcim nastavením.

²⁹ Národné centrálné banky môžu rozhodnúť o tom, že v spätných transakciách neakceptujú ako podkladové aktíva dlhové nástroje s príjmovým tokom (napr. výplatom kupónu), ktoré spadajú do obdobia splatnosti operácie menovej politiky (časť 6.2 a 6.3).

Graf 3 Model korešpondenčnej centrálnej banky

Využitie akceptovateľných aktív umiestnených v krajine B zmluvnou stranou so sídlom v krajine A na získanie úveru od národnej centrálnej banky krajiny A

z národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom majú sídlo, a to tak, že využívajú aktíva umiestnené v inom členskom štáte. Podkladové aktíva musia byť použiteľné cezhranične v celej eurozóne pri zúčtovaní všetkých typov obchodov, v ktorých Eurosystem dodáva likviditu proti akceptovateľným aktívam.

Aby zabezpečili možnosť využívať všetky akceptovateľné aktíva emitované/uložené v eurozóne cezhranične, vypracovali národné centrálné banky (a ECB) mechanizmus, a to model korešpondenčnej centrálnej banky (MKCB). Podľa tohto modelu národné centrálné banky vo vzťahu k aktívam akceptovaným v ich domácom depozitári alebo zúčtovacom systéme pôsobia navzájom (a vo vzťahu k ECB) ako správcovia („korešpondenti“). Pre neobchodovateľné aktíva alebo aktíva druhého stupňa s obmedzenou likviditou a špeciálnymi charakteristickými znakmi, ktoré sa nedajú prevádzať cez SSS,³⁰ sa môžu využívať špecifické riešenia. MKCB sa môže použiť na zabezpečenie všetkých druhov úverových obchodov Eurosystemu. Okrem MKCB sa na cezhraničný prevod cenných papierov môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi SSS.³¹

6.6.1. MODEL KOREŠPONDENČNEJ CENTRÁLNEJ BANKY

Model korešpondenčnej centrálnej banky je zobrazený v grafe 3.

Všetky národné centrálné banky si vzájomne vedú účty cenných papierov s cieľom cezhraničného využívania akceptovateľných aktív. Presný postup MKCB závisí od toho, či sú akceptovateľné aktíva rezervované a označené pre každý jednotlivý obchod, alebo či sú uložené v spoločnom fonde podkladových aktív:³²

- V systéme rezervácie (earmarking system) platí, že keď národná centrálna banka členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (t. j. „domáca centrálna banka“), akceptuje jej ponuku na poskytnutie úveru,

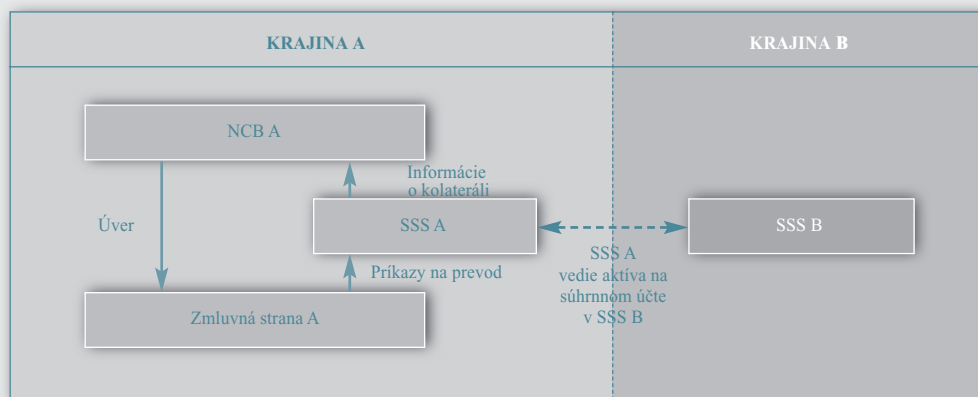
30 Podrobnosti uvádza „Correspondent Central Banking Model brochure“, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

31 Akceptovateľné aktíva sa môžu využívať prostredníctvom účtu centrálnej banky v SSS umiestneného v inej krajine ako účet príslušnej centrálnej banky, ak Eurosystem povolil používanie takého účtu. Centrálna banka a úrad pre finančné služby Írska je od augusta roku 2000 oprávnená otvoriť taký účet v Euroclear. Tento účet sa môže využívať pre všetky oprávnené aktíva uložené v Euroclear, t. j. vrátane akceptovateľných aktív prevedených do Euroclearu prostredníctvom akceptovateľných prepojení.

32 Podrobnosti uvádza „Correspondent Central Banking Model brochure“.

Graf 4 Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov

Využitie akceptovateľných aktív emitovaných v SSS krajiny B vedených zmluvnou stranou so sídlom v krajine A prostredníctvom prepojenia medzi systémami SSS v krajinách A a B na získanie úveru od národnej centrálnej banky krajiny A.

zmluvná strana vydá pokyn (ak je to potrebné, prostredníctvom jej vlastného depozitára) systému zúčtovania cenných papierov v krajine, v ktorej sú cenné papiere uložené, na ich prevod do centrálnej banky tejto krajiny na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka poskytne informáciu domácej centrálnej banke, že dostala kolaterál, domáca centrálna banka prevedie peňažné prostriedky na zmluvnú stranu. Centrálna banka nepresúva prostriedky, pokiaľ si nie sú isté, že korešpondenčná centrálna banka dostala cenné papiere zmluvných strán. Ak je potrebné splniť termíny zúčtovania, zmluvné strany môžu vopred uložiť aktíva v korešpondenčných centrálnych bankách na účet ich domácej centrálnej banky využitím postupov MKCB.

- V systéme spoločného fondu (pooling system) platí, že zmluvná strana môže kedykoľvek poskytnúť korešpondenčnej centrálnej banke cenné papiere na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka poskytne informáciu domácej centrálnej banke, že dostala cenné papiere, domáca centrálna banka dodá tieto cenné papiere na združený („pool“) účet cenných papierov zmluvnej strany.

MKCB je k dispozícii zmluvným stranám od 9.00 do 16.00 času ECB (SEČ) v každý pracovný deň Eurosystemu. Zmluvná strana, ktorá chce využiť MKCB, musí o tom informovať národnú centrálnu banku, od ktorej chce dostať úver, t. j. domácu centrálnu banku, do 16.00 času ECB (SEČ). Navyše musí zmluvná strana zabezpečiť, aby bol kolaterál na zabezpečenie operácií menovej politiky dodaný na účet korešpondenčnej centrálnej banky najneskôr do 16.45 času ECB (SEČ). Pokyny alebo dodania, ktoré nedodržia tento termín, sa vo vzťahu k poskytnutiu úveru zohľadnia až v ďalší pracovný deň. Ak zmluvné strany predpokladajú potrebu využiť MKCB neskôr v priebehu dňa, mali by, ak je to možné, dodať aktíva vopred (t. j. vopred ich uložiť). Vo výnimočných situáciách, alebo ak to vyžadujú potreby menovej politiky, ECB môže rozhodnúť o predĺžení záverečnej hodiny MKCB až do času uzavretia systému TARGET.

6.6.2. PREPOJENIA MEDZI SYSTÉMAMI ZÚČTOVANIA CENNÝCH PAPIEROV

Okrem MKCB sa na cezhraničný prevod cenných papierov môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) EÚ.

Prepojenie medzi dvoma systémami zúčtovania cenných papierov umožňuje účastníkovi v jednom systéme zúčtovania držať cenné papiere emitované v inom systéme zúčtovania bez toho, aby bol účastníkom tohto iného systému. Tieto prepojenia sa môžu využiť na prevod kolaterálu pre úverové operácie Eurosystemu až keď boli posúdené a schválené na základe štandardov na využívanie systémov zúčtovania cenných papierov EÚ.^{33, 34}

Z hľadiska Eurosystemu plní MKCB a cezhraničné prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov EÚ tú istú funkciu, a to umožniť zmluvným stranám využívať kolaterál na cezhraničnom princípe, t. j. umožniť zmluvným stranám využiť kolaterál na získanie úveru z ich domácej centrálnej banky aj vtedy, keď bol tento kolaterál emitovaný v systéme zúčtovania cenných papierov inej krajiny. MKCB a cezhraničné prepojenia však plnia túto funkciu rôznymi spôsobmi. V MKCB existuje cezhraničný vzťah medzi národnými centrálnymi bankami. Tieto pôsobia medzi sebou ako správcovia. Pri využívaní prepojení ide o cezhraničný vzťah medzi systémami zúčtovania cenných papierov. Tieto si navzájom otvárajú súhrnné účty. Aktíva uložené v korešpondenčnej centrálnej banke sa môžu využívať iba na zabezpečenie úverových obchodov Eurosystemu. Aktíva vedené prostredníctvom prepojenia sa však môžu využívať na úverové obchody Eurosystemu, ako aj na akýkoľvek iný účel, ktorý si zmluvná strana zvolí. Pri využívaní cezhraničných prepojení zmluvné strany vedú aktíva na svojich vlastných účtoch vo svojich domácich systémoch zúčtovania cenných papierov a nepotrebujú správcu.

33 Aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

34 Publikácia „Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations“ (Štandardy na používanie systémov zúčtovania cenných papierov EÚ v úverových operáciách ESCB), Európsky menový inštitút, január 1998, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

KAPITOLA 7

POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY¹

7.1. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

ECB vyžaduje, aby úverové inštitúcie udržiavali povinné minimálne rezervy na účtoch v národných centrálnych bankách v rámci systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému. Právny rámec pre tento systém je ustanovený v článku 19 štatútu ESCB, v nariadení Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatňovania minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou² a nariadení (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9).³ Uplatňovanie nariadenia ECB/2003/9 zabezpečuje, že náležitosti a podmienky systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému sú jednotné v celej eurozóne.

Výška povinných minimálnych rezerv, ktoré má udržiavať každá inštitúcia, je stanovená vo vzťahu k základni na výpočet povinných minimálnych rezerv. Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému umožňuje zmluvným stranám využívať priemerovanie, čo znamená, že zhoda s určenou výškou rezerv sa zisťuje na základe priemeru konečných denných zostatkov na účtoch peňažných rezerv zmluvných strán počas periódy udržiavania. Povinné minimálne rezervy inštitúcií sú úročené úrokovou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystému.

Systém povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystému sleduje hlavne tieto funkcie menovej politiky:

- *Stabilizáciu úrokových sadzieb peňažného trhu*
Umožnenie priemerovania v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystému má prispievať k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytne stimul na vyrovnanie účinkov dočasných výkyvov likvidity.
- *Vytvorenie alebo rozšírenie štrukturálneho nedostatku likvidity*
Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému prispieva k vytváraniu alebo

rozširovaní štrukturálneho nedostatku likvidity. Môže tým pomôcť zlepšiť schopnosť Eurosystému efektívne pôsobiť ako dodávateľ likvidity.

Pri uplatňovaní povinných minimálnych rezerv je ECB viazaná konať podľa cieľov Eurosystému vymedzených v článku 105 ods. 1 Zmluvy a článku 2 Štatútu ESCB, ktorý okrem iného obsahuje zásadu nevyvolávať významné nežiaduce prerozdeľovanie alebo odlev zdrojov.

7.2. INŠTITÚCIE, KTORÉ TVORIA POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

V súlade s článkom 19.1 Štatútu ESCB ECB vyžaduje, aby úverové inštitúcie so sídlom v členských štátoch udržiavali povinné minimálne rezervy. Znamená to, že aj pobočky zriadené v eurozóne subjektmi nezapsanými v obchodnom registri v eurozóne tiež podliehajú systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystému. Pobočky úverových inštitúcií sídliačich v eurozóne, ktoré sa nachádzajú mimo eurozóny, tomuto systému nepodliehajú.

Inštitúcie budú automaticky zbavené povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy od začiatku periódy udržiavania, v ktorej im bolo odobraté povolenie alebo sa ho vzdali, alebo počas ktorého súdna moc alebo iný kompetentný orgán zúčastneného členského štátu prijme rozhodnutie dať inštitúciu do likvidácie. Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 a nariadenia ECB/2003/9 ECB má tiež možnosť na základe nediskriminačného prístupu zbaviť niektoré inštitúcie povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy, ak by sa uložením povinnosti povinných minimálnych rezerv týmto inštitúciám nedosiahli ciele systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému. Vo svojom rozhodnutí o každej takejto výnimke ECB berie do úvahy jedno alebo viaceré z týchto kritérií:

¹ Obsah tejto kapitoly má slúžiť len na informačné účely.

² Ú. v. L 318, 27.11.1998, s. 1.

³ Ú. v. L 250, 2.10.2003, s. 10.

- inštitúcia má osobitný účel;
- inštitúcia nevykonáva aktívne bankové funkcie na základe hospodárskej súťaže s inými úverovými inštitúciami;
- všetky vklady inštitúcie sú účelovo určené na regionálnu a/alebo medzinárodnú rozvojovú pomoc.

ECB vytvára a vedie zoznam inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu. ECB tiež zverejňuje zoznam všetkých inštitúcií oslobodených od povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy z dôvodov iných ako sú reorganizačné opatrenia.⁴ Zmluvné strany sa môžu opierať o tieto zoznamy pri rozhodovaní, či majú záväzky voči takej inštitúcii, ktorá sama podlieha povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy. Tieto zoznamy, ktoré sú uverejňované v posledný pracovný deň Eurosystemu za každý kalendárny mesiac, sa použijú na výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, ktorá začína v kalendárnom mesiaci o dva mesiace neskôr. Napríklad, zoznam uverejnený na konci februára by platil na výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu PMR, ktorá začína v apríli.

7.3. URČOVANIE POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

ZÁKLADŇA NA VÝPOČET A SADZBY POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie je vymedzená vo vzťahu k jej súvahovým položkám. Údaje zo súvahy sa oznamujú národným centrálnym bankám na základe všeobecného rámca peňažnej a bankovej štatistiky ECB (časť 7.5).⁵ Pre inštitúcie podliehajúce úplnej vykazovacej povinnosti sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania začínajúcu o dva kalendárne mesiace používajú údaje zo súvahy vzťahujúce sa ku koncu daného kalendárneho mesiaca. Napríklad pri určení povinných minimálnych

rezerv, ktoré majú zmluvné strany splniť za periódu udržiavania začínajúcu v apríli, sa bude vychádzať zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítanej zo súvahy zostavenej ku koncu februára.

Rámec výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB obsahuje možnosť zbaviť malé inštitúcie časti záťaže súvisiacej s vykazovaním. Inštitúcie, na ktoré sa uplatňuje toto ustanovenie, sú povinné vykazovať iba obmedzený súbor údajov zo súvahy za každý štvrťrok (údaje z konca štvrťroka), a to v neskoršom termíne ako väčšie inštitúcie. Pre tieto inštitúcie sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre tri za sebou nasledujúce periódy udržiavania používajú údaje zo súvahy vykázané za konkrétny štvrťrok s dvojmesačným oneskorením. Napríklad pre výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódy udržiavania začínajúce v júni, júli a auguste by platila súvaha z konca prvého štvrťroka, t. j. z marca.

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 je ECB oprávnená do základne inštitúcií pre výpočet povinných minimálnych rezerv započítať záväzky plynúce z prijatých zdrojov spolu so záväzkami vyplývajúcimi z podsúvahových položiek inštitúcie. V skutočnosti sú však v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystemu do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv zaradené iba záväzkové kategórie „vklady“ a „emitované dlhové cenné papiere“ (box 14).

Záväzky voči iným inštitúciam zaradeným do zoznamu inštitúcií podliehajúcim systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu a záväzky voči ECB a národným centrálnym bankám nie sú zahrnuté do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. V tejto súvislosti musí byť emitent vo vzťahu ku kategórii záväzkov „emitované dlhové cenné papiere“ schopný preukázať skutočný

⁴ Zoznamy sú prístupné verejnosti na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

⁵ Rámec výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB je uvedený v prílohe 4.

Box 14

ZÁKLADŇA NA VÝPOČET A SADZBY POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

A. Závazky zahrnuté do základne, voči ktorým sa uplatňuje pozitívna sadzba

Vklady

- Jednodňové sterilizačné obchody
- Vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov
- Vklady s výpovednou lehotou na požiadanie splatné do dvoch rokov

Emitované dlhové cenné papiere

- Dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov

B. Závazky zahrnuté do základne, voči ktorým sa uplatňuje nulová sadzba

Vklady

- Vklady s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky
- Vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou dlhšou ako dva roky
- Repo obchody

Emitované dlhové cenné papiere

- Dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky

C. Závazky vylúčené zo základne

- Závazky voči iným inštitúciám podliehajúcim systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu
- Závazky voči ECB a národným centrálnym bankám

objem týchto nástrojov v držbe iných inštitúcií podliehajúcich systému minimálnych rezerv Eurosystemu, ak si ich má odpočítat zo svojej základne na výpočet minimálnych rezerv. V opačnom prípade si môže uplatniť štandardizovaný odpočet vo forme pevne stanoveného percenta⁶ za túto súvahovú položku.

Výšku sadzby povinných minimálnych rezerv stanovuje ECB s ohľadom na hornú hranicu stanovenú v nariadení Rady (ES) č. 2531/98. ECB uplatňuje jednotnú nenulovú výšku sadzby rezerv na väčšinu položiek zahrnutých do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. Výška sadzby rezerv je špecifikovaná v nariadení ECB o povinných minimálnych rezervách. ECB stanovuje nulovú sadzbu na tieto kategórie záväzkov: „vklady s dohodnutou dobou splatnosti dlhšou ako dva roky“, „vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou dlhšou ako dva roky“, „repo obchody“ a „dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou dlhšou

ako dva roky“ (box 14). ECB môže sadzbu povinných minimálnych rezerv kedykoľvek zmeniť. ECB oznamuje zmeny sadzby povinných minimálnych rezerv pred prvou periódou udržiavania, pre ktorú je zmena účinná.

VÝPOČET POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Povinné minimálne rezervy každej jednotlivéj inštitúcie sa vypočítavajú tak, že sa na sumu pasív podliehajúcich povinným minimálnym rezervám uplatnia sadzby rezerv podľa príslušných kategórií.

Každá inštitúcia odpočítava odpočítateľnú položku 100 000 EUR zo svojej povinnosti minimálnych rezerv v každom členskom štáte, v ktorom má svoju organizačnú zložku. Takáto odpočítateľná položka sa musí poskytovať bez toho, aby to bolo na ujmu povinností inštitúcií

⁶ Nariadenie ECB/2003/9. Ďalšie informácie týkajúce sa štandardizovaného percenta pre odpočet sú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int) a tiež na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému.⁷

Určená výška povinných minimálnych rezerv sa za každú periódu udržiavania zaokrúhľuje na najbližšie euro.

7.4. UDRŽIAVANIE POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

PERIÓDA UDRŽIAVANIA POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

ECB uverejňuje kalendár períod udržiavania povinných minimálnych rezerv najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka.⁸ Perióda udržiavania povinných minimálnych rezerv začína v deň zúčtovania prvého hlavného refinančného obchodu, ktorý nasleduje po zasadaní Rady guvernérov, na ktorom sa stanovuje výkon menovej politiky na nasledujúci mesiac. V osobitných situáciách môže byť uverejnený kalendár zmenený, napríklad keď sa posunie časový plán zasadaní Rady guvernérov.

UDRŽIAVANIE REZERV

Každá inštitúcia je povinná mať svoje povinné minimálne rezervy uložené na jednom alebo viacerých účtoch peňažných rezerv v národnej centrálnej banke v členskom štáte, v ktorom je zriadená. Pokiaľ ide o inštitúcie s viac ako jednou organizačnou zložkou v členskom štáte, za splnenie celkových povinných minimálnych rezerv všetkých domácich organizačných zložiek inštitúcie zodpovedá ústredie.⁹ Inštitúcia s organizačnými zložkami vo viac ako jednom členskom štáte je povinná viesť povinné minimálne rezervy v národnej centrálnej banke každého členského štátu, v ktorom má organizačnú zložku, podľa základne na výpočet povinných minimálnych rezerv platnej v danom členskom štáte.

Ako účty peňažných rezerv sa môžu využívať zúčtovacie účty inštitúcií v národných centrálnych bankách. Rezervy udržiavané na zúčtovacích účtoch sa môžu využívať na účely vnútrodenného zúčtovania. Za denný stav

rezerv inštitúcie sa považuje konečný denný zostatok na jej účte peňažných rezerv.

Inštitúcia môže požiadať národnú centrálnu banku v členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo, o povolenie udržiavať všetky svoje povinné minimálne rezervy nepriamo, cez sprostredkovateľa. Možnosť udržiavania povinných minimálnych rezerv cez sprostredkovateľa sa spravidla obmedzuje na inštitúcie, ktoré sú organizované tak, že časť správy (napr. finančné hospodárenie) obvykle vykonáva sprostredkovateľ (napr. sieť sporiteľní a družstevných bánk môžu svoje rezervy centralizovať). Udržiavanie povinných minimálnych rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa podlieha ustanoveniam špecifikovaným v nariadení ECB/2003/9.

ÚROČENIE REZERV

Povinné minimálne rezervy sú úročené počas períody udržiavania priemernou úrokovou sadzbou ECB (váženou podľa počtu kalendárnych dní) pre hlavné refinančné operácie, ktorá sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v boxe 15. Rezervy prevyšujúce povinné minimálne rezervy sa neúročia. Úroky sa pripisujú na druhý pracovný deň NCB, ktorý nasleduje po konci períody udržiavania, ku ktorej úrok prináleží.

⁷ Pre inštitúcie, ktoré majú povolené vykazovať štatistické údaje konsolidovane ako skupina podľa ustanovení rámca výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB (príloha 4) sa bude poskytovať iba jedna taká odpočítateľná položka skupine ako celku, pokiaľ inštitúcie neposkytujú údaje o základe na stanovenie minimálnych rezerv a rezervách dostatočne podrobne, aby si Eurosystém mohol overovať ich presnosť a kvalitu a stanoviť príslušnú výšku minimálnych rezerv každej jednotlivjej inštitúcie zaradenej do skupiny.

⁸ Kalendár je obvykle oznamovaný v tlačovom komuniké ECB, ktoré je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Okrem toho je kalendár uverejňovaný v Úradnom vestníku Európskej únie a tiež na internetových stránkach NCB (príloha 5).

⁹ Ak inštitúcia nemá žiadne ústredie v členskom štáte, v ktorom podniká, musí určiť hlavnú pobočku, ktorá by potom bola zodpovedná za splnenie celkovej povinnosti minimálnych rezerv všetkých zariadení inštitúcie v príslušnom členskom štáte.

Box 15

VÝPOČET ÚROČENIA POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Povinné minimálne rezervy sa úročia podľa vzorca:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

kde:

R_t = úroky, ktoré pripadajú na povinné minimálne rezervy počas periódy udržiavania t ,

H_t = priemerné denné povinné minimálne rezervy počas periódy udržiavania t ,

n_t = počet kalendárnych dní periódy udržiavania t ,

r_t = úroková sadzba pre úročenie povinných minimálnych rezerv počas periódy udržiavania t . Sadzba sa štandardne zaokrúhľuje na dve desatinné miesta,

i = i -tý kalendárny deň periódy udržiavania,

MR_i = hraničná úroková sadzba poslednej hlavnej refinančnej operácie vysporiadanej v i -tý kalendárny deň alebo pred ním.

7.5. VÝKAZNÍCTVO, POTVRDZOVANIE A OVEROVANIE ZÁKLADNE NA VÝPOČET POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Jednotlivé položky základne na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítavajú inštitúcie, ktoré podliehajú povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy, a oznamujú ich národným centrálnym bankám v rámci peňažnej a bankovej štatistiky ECB (príloha 4). Postupy pre oznamovanie a potvrdzovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a stanovenia výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie definuje článok 5 nariadenia ECB/2003/9.

Postup pre oznamovanie a potvrdzovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie je nasledovný: Iniciatívy na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie pre príslušnú periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv sa ujme buď

príslušná národná centrálna banka alebo inštitúcia sama. Strana, ktorá vypočítala rezervy, oznámi vypočítané povinné minimálne rezervy najneskôr tri pracovné dni NCB pred začiatkom periódy udržiavania. Príslušná zúčastnená národná centrálna banka môže ako lehotu pre oznámenie povinných minimálnych rezerv stanoviť aj skorší termín. Môže stanoviť aj dodatočné lehoty, v ktorých inštitúcia bude oznamovať zmeny základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a akékoľvek zmeny oznámených povinných minimálnych rezerv. Potvrdzujúca strana potvrdí vypočítanú výšku povinných minimálnych rezerv najneskôr v pracovný deň NCB, ktorý predchádza začiatku periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Ak potvrdzujúca strana neodpovie do konca posledného pracovného dňa NCB pred začatím periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv, považuje sa to za potvrdenie výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie na príslušnú periódu. Po

potvrdení povinné minimálne rezervy na príslušnú periódu udržiavania nie je možné zmeniť.

Pre inštitúcie, ktoré majú povolené konať ako sprostredkovatelia pre nepriame udržiavanie rezerv iných inštitúcií, sú v nariadení ECB/2003/9 stanovené osobitné požiadavky na výkazníctvo. Vedenie rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa nemení povinnosť štatistického výkazníctva inštitúcií, ktorých rezervy spravuje sprostredkovateľ.

ECB a národné centrálné banky majú právo v rámci pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 overovať presnosť a kvalitu zhromaždených údajov.

7.6. NEPLNENIE POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

K neplneniu povinných minimálnych rezerv dochádza, ak je priemerný denný zostatok inštitúcie na jej účte peňažných rezerv počas periódy udržiavania nižší, ako sú jej určené povinné minimálne rezervy pre zodpovedajúcu periódu udržiavania.

Ak inštitúcia úplne alebo čiastočne nedodrží povinné minimálne rezervy, ECB môže v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2531/98 uložiť niektorú z týchto sankcií:

- povinnosť uhradiť sumu vypočítanú ako najviac päť percentuálnych bodov nad úrokovou sadzbou jednodňových refinančných obchodov z nenaplneného objemu minimálnych rezerv danej inštitúcie,
- povinnosť uhradiť sumu vypočítanú ako najviac dvojnásobok úrokovej sadzby jednodňových refinančných obchodov z nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie,
- povinnosť deponovať v ECB alebo v národných centrálnych bankách neúročené vklady až do výšky trojnásobku nenaplneného

objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie. Lehota splatnosti vkladu nesmie presiahnuť obdobie, počas ktorého inštitúcia nespĺnila povinnosť povinných minimálnych rezerv.

Ak inštitúcia nedodrží iné povinnosti podľa nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystému (napr. ak príslušné údaje neboli odoslané načas alebo ak nie sú presné), ECB je oprávnená uložiť sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998 týkajúcim sa právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie a nariadením Európskej centrálnej banky č. 2157/1999 z 23. septembra 1999 týkajúcim sa právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4).¹⁰ Výkonná rada ECB môže stanovovať a uverejňovať kritériá, podľa ktorých bude uplatňovať sankcie stanovené v článku 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2531/98.¹¹

Okrem toho Eurosystém môže v prípade závažného porušenia požiadaviek povinných minimálnych rezerv dočasne pozastaviť prístup zmluvných strán k obchodom na voľnom trhu.

10 Ú. v. L 264 z 12. 10. 1999, s. 21.

11 Takéto kritériá boli uverejnené formou oznámenia v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev Ú. v. C 39 z 11. februára 2000, s. 3, pod názvom „Oznámenie Európskej centrálnej banky o ukladaní sankcií pre porušenie povinnosti udržiavať minimálne rezervy“.

PRÍLOHA 1

PRÍKLADY OPERÁCIÍ A POSTUPOV MENOVEJ POLITIKY

ZOZNAM PRÍKLADOV

Príklad 1	Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pevnou úrokovou sadzbou	62
Príklad 2	Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	63
Príklad 3	Emisia dlhových cenných papierov ECB prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	64
Príklad 4	Devízový swap na stiahnutie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	65
Príklad 5	Devízový swap na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	67
Príklad 6	Opatrenia na kontrolu rizika	69

Príklad 1

REVERZNÝ OBCHOD NA DODANIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu organizovaného formou tendra s pevnou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany podajú tieto ponuky:

Zmluvná strana	Ponuka (v mil. EUR)
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Spolu	140

ECB sa rozhodne prideliť spolu 105 mil. EUR.

Percento pridelenia je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Zmluvným stranám sa pridelí:

Zmluvná strana	Ponuka (v mil. EUR)	Pridelenie (v mil. EUR)
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Spolu	140	105,0

Príklad 2

REVERZNÝ OBCHOD NA DODANIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu na základe tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Spolu	30	45	70	145	

ECB sa rozhodne pridelíť 94 mil. EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba bude 3,05 %.

Všetky ponuky nad 3,05 % (pre kumulatívny objem 80 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Napríklad banke 1 sa za hraničnú úrokovú sadzbu pridelí:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Celkový objem pridelený banke 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	30,0	45,0	70,0	145
Pridelenie spolu	14,0	34,0	46,0	94

Ak sa pridelovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia), úroková sadzba pre všetky úspešné zmluvné strany bude 3,05 %.

Ak sa pridelovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia), na objemy pridelované zmluvným stranám sa jednotná úroková sadzba neuplatňuje; napríklad banka 1 dostane 5 mil. EUR pri 3,07 %, 5 mil. EUR pri 3,06 % a 4 mil. EUR pri 3,05 %.

Príklad 3

EMISIA DLHOVÝCH CENNÝCH PAPIEROV ECB PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu emisiou dlhových cenných papierov prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Spolu	55	70	55	180	

ECB sa rozhodne pridelíť 124,5 mil. EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba je 3,05 %.

Všetky ponuky pod 3,05 % (pre kumulatívny objem 65 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Pridelenie pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnej úrokovej sadzbe pridelíť:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	55,0	70,0	55,0	180,0
Pridelenie spolu	42,0	49,0	33,5	124,5

Príklad 4

DEVÍZOVÝ SWAP NA STIAHNUTIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (Poznámka: Euro je v tomto prípade obchodované s prémieu.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (× 10 000)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Spolu	65	90	80	235	

ECB sa rozhodne pridelíť 158 mil. EUR, čo znamená, že hraničný swapový bod bude 6,63. Všetky ponuky nad 6,63 (pre kumulatívny objem 65 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri hranici 6,63 swapového bodu bude:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Napríklad pri hraničnom swapovom bode sa banke 1 pridelíť:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	65,0	90,0	80,0	235,0
Pridelenie spolu	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

Príklad 4 (pokračovanie)

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, Eurosystem nakúpi ku dňu začatia obchodu 158 000 000 EUR a predá 178 540 000 USD. V deň splatnosti obchodu Eurosystem predá 158 000 000 EUR a kúpi 178 644 754 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými úrokovými sadzbami, Eurosystem vymení objemy eur a amerických dolárov tak, ako to zobrazuje tabuľka:

Spotová transakcia			Forwardová transakcia		
Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD	Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Spolu	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

Príklad 5

DEVÍZOVÝ SWAP NA DODANIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD formou tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (Poznámka: Euro je v tomto prípade obchodované s prémieu.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (× 10 000)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Spolu	60	85	75	220	

ECB sa rozhodne pridelíť 197 mil. EUR, čo znamená, že hraničný swapový bod je 6,54. Všetky ponuky pod 6,54 (pre kumulatívny objem 195 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri úrovni 6,54 swapového bodu bude:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnom swapovom bode pridelíť:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Spolu
Ponuky spolu	60,0	85,0	75,0	220
Pridelenie spolu	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

Príklad 5 (pokračovanie)

Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, predá Eurosystem ku dňu začatia operácie 197 000 000 EUR a kúpi 222 610 000 USD. V deň splatnosti operácie Eurosystem nakúpi 197 000 000 EUR a predá 222 738 838 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými sadzbami, Eurosystem vymení objemy eur a amerických dolárov tak, ako to zobrazuje tabuľka:

Spotová transakcia			Forwardová transakcia		
Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD	Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Spolu	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

Príklad 6

OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

Príklad ilustruje rámec kontroly rizika uplatňovaný na podkladové aktíva používané v obchodoch Eurosystemu na dodanie likvidity.¹ Vychádza z predpokladu, že zmluvná strana sa zúčastňuje na týchto operáciách menovej politiky Eurosystemu:

- hlavná refinančná operácia, začínajúca 28. júla 2004 a končiaca 4. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 50 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,24 %,
- dlhodobější refinančná operácia, začínajúca 29. júla 2004 a končiaca 21. októbra 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 45 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,56 %,
- hlavná refinančná operácia, začínajúca 4. augusta 2004 a končiaca 11. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 35 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,26 %.

Vlastnosti podkladových aktív prvého stupňa, ktoré zmluvná strana použila na krytie týchto obchodov sú v tabuľke 1:

TABUĽKA 1 PODKLADOVÉ AKTÍVA PRVÉHO STUPŇA POUŽITÉ V OBCHODOCH

Názov	Trieda aktív	Dátum splatnosti	Vlastnosti			
			Vymedzenie kupónu	Frekvencia kupónu	Zostatková splatnosť	Zrážka pri ocenení
Aktívum A	nástroj krytý aktívami	29. 8. 2006	pevná sadzba	6 mesiacov	2 roky	3,50 %
Aktívum B	vládný dlhopis	19. 11. 2008	pohyblivá sadzba	12 mesiacov	4 roky	0,50 %
Aktívum C	podnikový dlhopis	12. 5. 2015	nulový kupón		>10 rokov	15,00 %

Ceny v % (vrátane alikvotného úroku) ¹⁾						
28. 7. 2004	29. 7. 2004	30. 7. 2004	2. 8. 2004	3. 8. 2004	4. 8. 2004	5. 8. 2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

1) Ceny uvádzané pre konkrétny dátum oceňovania zodpovedajú najreprezentatívnejšej cene v pracovný deň predchádzajúci dňu ocenenia.

¹ Príklad vychádza z predpokladu, že pri výpočte potreby výzvy na poskytnutie dodatočnej úhrady sa berie do úvahy úrok z dodanej likvidity a uplatňuje sa hraničný bod 0,5 % z dodanej likvidity.

Príklad 6 (pokračovanie)

System rezervácie (earmarking)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody sa vykonávajú v národnej centrálnej banke pomocou systému, v ktorom sú podkladové aktíva rezervované pre každý obchod. V systémoch rezervácie sa oceňovanie podkladových aktív uskutočňuje denne. Spôsob kontroly rizika možno opísať takto (tiež v tabuľke 2):

1. Dňa 28. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 50,6 mil. EUR. Aktívum A je nástroj krytý aktívami s pevným kupónom so splatnosťou 29. augusta 2006. Má teda zostatkovú splatnosť dva roky, preto vyžaduje zrážku pri ocenení 3,5 %. Trhová cena aktíva A na jeho referenčnom trhu je v ten deň 102,63 %, v čom je zahrnutý aj alikvotný úrok z kupónu. Od zmluvnej strany sa vyžaduje, aby dodala aktíva A v objeme, ktorý pri odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % presahuje pridelený objem 50 mil. EUR. Zmluvná strana preto dodá aktívum A v menovitej hodnote 50,6 mil. EUR, ktorého upravená trhová hodnota v ten deň predstavuje 50 113 203 EUR.
2. Dňa 29. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 21 mil. EUR (trhová cena 101,98 %, zrážka pri ocenení 3,5 %) a aktíva B za 25 mil. EUR (trhová cena 98,35 %). Aktívum B je vládny dlhopis s kupónom určeným pohyblivou úrokovou sadzbou, na ktorý sa uplatňuje zrážka pri ocenení 0,5 %. Upravená trhová hodnota aktíva A a aktíva B v ten deň predstavuje 45 130 810 EUR, to znamená, že presahuje požadovanú sumu 45 000 000 EUR.

Dňa 29. júla 2004 sú podkladové aktíva hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 precenené. Pri trhovej cene 101,98 % je trhová cena aktíva A upravená zrážkou pri ocenení ešte vždy v medziach dolnej a hornej hraničnej úrovne. Pôvodne založený kolaterál sa teda považuje za dostatočný na zabezpečenie prideleného pôvodného objemu likvidity, ako aj alikvotného úroku vo výške 5 889 EUR.

3. Dňa 30. júla 2004 sa podkladové aktíva precenia: trhová cena aktíva A bude 100,55 % a aktíva B 97,95 %. Alikvotný úrok je 11 778 EUR z hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 a 5 700 EUR z dlhodobejšej refinančnej operácie začatej 29. júla 2004. V dôsledku toho upravená trhová cena aktíva A v prvej transakcii klesne pod sumu obchodu, ktorý sa má zabezpečiť (dodaná likvidita plus vytvorený úrok) o 914 218 EUR, ale tiež pod dolnú hraničnú úroveň 49 761 719 EUR. Zmluvná strana dodá 950 000 EUR aktíva A v menovitej hodnote, čo po odpočítaní 3,5 % zrážky pri ocenení z trhovej ceny 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom.²

Výzva na dodatočné vyrovnanie sa vyžaduje aj v druhom obchode, pretože upravená trhová cena podkladových aktív použitých v obchode (44 741 520 EUR) je pod dolnú hraničnú úroveň (44 780 672 EUR). Zmluvná strana preto dodá aktíva B v hodnote 270 000 EUR s upravenou trhovou hodnotou 263 143 EUR.

2 Národné centrálné banky môžu uskutočňovať výzvy na dodatočné vyrovnanie v hotovosti radšej ako v cenných papieroch.

Príklad 6 (pokračovanie)

4. V dňoch 2. a 3. augusta 2004 dôjde k preceneniu podkladových aktív, z ktorého nevyplýva potreba výzvy na dodatočné vyrovnanie pre obchody uzavreté 28. a 29. júla 2004.
5. Dňa 4. augusta 2004 zmluvná strana splatí likviditu dodanú na základe hlavného refinančného obchodu začatého 28. júla 2004 vrátane alikvotného úroku 41 222 EUR. Národná centrálna banka vráti aktíva A v menovitej hodnote 51 550 000 EUR.

V ten istý deň zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou novú dohodu o spätnom odkúpení, centrálna banka nakúpi aktíva C za 75 mil. EUR v menovitej hodnote. Keďže aktívum C je podnikový dlhopis s nulovým kupónom a so zostatkovou splatnosťou viac ako 10 rokov, vyžaduje sa zrážka pri ocenení vo výške 15 %. Zodpovedajúca trhovú hodnotu upravenú zrážkou pri ocenení v ten deň bude 35 068 875 EUR.

Precenenie aktív dlhodobejšej refinančnej operácie, ktorá začala 29. júla 2004 ukáže, že upravená trhovú hodnota dodaných aktív prevyšuje hornú hraničnú úroveň o približne 262 000 EUR, v dôsledku čoho národná centrálna banka vráti zmluvnej strane aktíva B v menovitej hodnote 262 000 EUR.³

Systém združovania (pooling)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody vykonáva národná centrálna banka pomocou systému združovania. Aktíva zahrnuté do spoločného fondu aktív, ktorý používa zmluvná strana, nie sú priradené k nijakým konkrétnym obchodom.

Aj v tomto príklade dochádza k rovnakej postupnosti obchodov ako v predchádzajúcom príklade, ktorý ilustruje systém rezervácie. Hlavný rozdiel spočíva v tom, že v dňoch preceňovania musí upravená trhovú hodnota všetkých aktív združených do spoločného fondu kryť celkový objem všetkých nevysporiadaných obchodov zmluvnej strany s národnou centrálnou bankou. Výzva na dodatočné vyrovnanie 1 178 398 EUR z 30. júla 2004 je v tomto príklade rovnaká ako výzva vyžadovaná v systéme rezervácie. Zmluvná strana dodá aktíva A v menovitej hodnote 1 300 000 EUR, čo po odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % z trhovej ceny 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom.

Dňa 4. augusta 2004, keď sa hlavná refinančná operácia uzavretá 28. júla 2004 stane splatnou, si zmluvná strana môže ponechať aktíva na zálohovom majetkovom účte. Aktívum tiež možno vymeniť za iné aktívum, ako je uvedené v príklade, keď na pokrytie dodanej likvidity a úroku akumulovaného vo všetkých refinančných obchodoch sú aktíva A v menovitej hodnote 51,9 mil. EUR nahradené aktívami C v menovitej hodnote 75,5 mil. EUR.

Rámec kontroly rizika v systéme združovania aktív je opísaný v tabuľke 3.

³ Ak by mala národná centrálna banka vyplatiť zmluvnej strane maržu v súvislosti s druhou transakciou, táto by v určitých prípadoch mohla byť vyrovnaná maržou, ktorú má zmluvná strana uhradiť národnej centrálnej banke v súvislosti s prvou transakciou. V dôsledku toho by sa uskutočnilo iba jedno zúčtovanie marže.

Príklad 6 (pokračovanie)

TABUĽKA 2 SYSTÉM REZERVÁCIE

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba	Dodaná likvidita
28. 7. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
29. 7. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
30. 7. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
2. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
3. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
4. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	4. 8. 2004	11. 8. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
5. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	4. 8. 2004	11. 8. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000

PRÍLOHA 1

 Príklady operácií
a postupov
menovej politiky

Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem	Horný hraničný objem	Upravená trhovú hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
-	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	-
5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	-
-	45 000 000	45 775 000	45 225 000	45 130 810	-
11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	-914 218
5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	-264 180
29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	-
22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	-
35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	-
28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	-
-	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	-
34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	-
39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	-

Príklad 6 (pokračovanie)

TABUĽKA 3 SYSTÉM ZDRUŽOVANIA

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba (%)	Dodaná likvidita
28. 7. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
29. 7. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
30. 7. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
2. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
3. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 7. 2004	4. 8. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
4. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	4. 8. 2004	11. 8. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
5. 8. 2004	Hlavné refinančné operácie	4. 8. 2004	11. 8. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 7. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000

PRÍLOHA 1

 Príklady operácií
a postupov
menovej politiky

Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem ¹⁾	Horný hraničný objem ²⁾	Upravená trhovú hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
-	50 000 000	49 750 000	Neuplatňuje sa	50 113 203	-
5 889	95 005 889	94 530 859	Neuplatňuje sa	94 926 624	-
-					
11 778	95 017 478	94 542 390	Neuplatňuje sa	93 839 080	-1 178 398
5 700					
29 444	95 052 244	94 576 983	Neuplatňuje sa	95 487 902	-
22 800					
35 333	95 063 833	94 588 514	Neuplatňuje sa	95 399 949	-
28 500					
-	80 034 200	79 634 029	Neuplatňuje sa	80 333 458	-
34 200					
4 142	80 044 042	79 643 821	Neuplatňuje sa	80 248 396	-
39 900					

1) V systéme združovania je dolný hraničný objem najnižšou prahovou hodnotou pre výzvy na dodatočné vyrovnanie. V praxi väčšina národných centrálnych bánk vyžaduje dodatočný kolaterál vždy, keď trhovú hodnotu združených kolaterálov upravená zrážkou pri ocenení klesne pod celkový objem, ktorý má byť pokrytý.

2) V systéme združovania pojem horného hraničného objemu nie je relevantný, pretože zmluvné strany sa sústavne snažia o to, aby bol poskytnutý dostatok kolaterálu a minimalizovali sa tak prevádzkové transakcie.

PRÍLOHA 2

SLOVNÍK POJMOV

Agent zúčtovania [*Settlement agent*]: inštitúcia, ktorá riadi proces zúčtovania (napr. stanovuje zúčtovacie pozície, monitoruje pohyby platieb atď.) pre prevodové systémy alebo iné systémy vyžadujúce zúčtovanie.

Aktívum prvého stupňa [*Tier one asset*]: obchodovateľné aktívum, ktoré spĺňa určité jednotné kritériá akceptovateľnosti platné v celej eurozóne a stanovené ECB.

Aktívum druhého stupňa [*Tier two asset*]: obchodovateľné alebo neobchodovateľné aktívum, ktorého špecifické kritériá akceptovateľnosti stanovujú *národné centrálné banky*, pričom sú predmetom schválenia ECB.

Americká aukcia [*American auction*]: pozri *aukcia s viacerými úrokovými sadzbami*.

Aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia) [*Single rate auction (Dutch auction)*]: aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/swapový bod) uplatňovaná na všetky uspokojené ponuky rovná *hraničnej úrokovej sadzbe*.

Aukcia s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) [*Multiple rate auction (American auction)*]: aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/swapový bod) rovná navrhnutej úrokovej sadzbe každej jednotlivjej ponuky.

Automatické operácie [*Standing facility*]: možnosť realizácie obchodov s centrálnou bankou, ktoré majú *zmluvné strany* trvalo k dispozícii na vlastné požiadanie. Eurosystem ponúka dva jednoduchové obchody: *jednodňový refinančný obchod* a *jednodňový sterilizačný obchod*.

Cena pri spätnom odkúpení [*Repurchase price*]: cena, za ktorú je kupujúci v súvislosti s *dohodou o spätnom odkúpení* povinný odpredať aktíva späť predávajúcemu. Cena pri spätnom odkúpení sa rovná súčtu *obstarávacej ceny* a cenového rozdielu zodpovedajúceho úroku z dodanej likvidity do doby splatnosti operácie.

Centrálny depozitár cenných papierov (CDCP) [*Central securities depository (CSD)*]: subjekt, ktorý vedie a spravuje cenné papiere alebo iné finančné aktíva, vedie účty emisii a umožňuje spracovanie transakcií prostredníctvom zaknihovania. Aktíva môžu existovať buď v listinnej podobe (pričom sú v rámci evidencie CDCP imobilizované), alebo v dematerializovanej podobe (t. j. len ako elektronické záznamy).

Cezhraničné zúčtovanie [*Cross-border settlement*]: zúčtovanie, ktoré sa uskutočňuje v inej krajine ako v krajine alebo krajinách, v ktorých má jedna alebo obe zmluvné strany obchodu sídlo.

Čas ECB [*ECB time*]: čas v mieste, v ktorom sídli ECB.

Členský štát [*Member state*]: v tomto dokumente ide o členský štát EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so *Zmluvou*.

Dematerializácia [*Dematerialisation*]: odstránenie listinných certifikátov alebo vlastníckych listín, ktoré predstavujú vlastníctvo finančných aktív tak, že tieto aktíva existujú len ako účtovné záznamy.

Deň nákupu [Purchase date]: deň, v ktorom predaj nakupovaných aktív predajcom kupujúcemu nadobudne účinnosť.

Deň ocenenia [Valuation date]: deň, v ktorom sa oceňujú podkladové aktíva úverových operácií.

Deň splatnosti [Maturity date]: deň, v ktorom sa končí splatnosť operácie menovej politiky. V prípade *dohody o spätnom odkúpení* alebo swapu zodpovedá deň splatnosti dátumu spätného odkúpenia.

Deň spätného odkúpenia [Repurchase date]: deň, v ktorom je v súvislosti s transakciou na základe dohody o *spätnom odkúpení* kupujúci povinný predať aktíva späť predávajúcemu.

Deň uzatvorenia obchodu [Trade date (T)]: deň, keď je obchod uzatvorený (dohoda o finančnej transakcii medzi dvoma *zmluvnými stranami*). Deň uzatvorenia obchodu sa môže zhodovať s *dňom zúčtovania* transakcie (zúčtovanie v ten istý deň) alebo môže nastať o stanovený počet pracovných dní skôr ako deň zúčtovania (deň zúčtovania je stanovený ako deň uzatvorenia obchodu T + počet dní oneskorenia zúčtovania).

Deň začatia [Start date]: deň, v ktorom sa uzavrie prvá časť operácie menovej politiky. Pre operácie založené na *dohodách o spätnom odkúpení* a *devízových swapoch* deň začatia zodpovedá *dňu nákupu*.

Deň zúčtovania [Settlement date]: deň, ku ktorému je transakcia zúčtovaná. Zúčtovanie sa môže uskutočniť v ten istý deň ako obchod (zúčtovanie v ten istý deň) alebo jeden alebo niekoľko dní po obchode (deň zúčtovania je stanovený ako *deň uzavretia obchodu (T)* + počet dní oneskorenia zúčtovania).

Depozitár [Depository]: je agent, ktorého hlavnou úlohou je evidovať cenné papiere v listinnej alebo v elektronickej podobe a viesť záznamy o vlastníctve týchto cenných papierov.

Devízový swap [Foreign exchange swap]: súčasná spotová operácia nákupu/predaja a forwardová operácia predaja/nákupu jednej meny za druhú menu. *Eurosystem* uskutočňuje operácie menovej politiky na voľnom trhu vo forme devízových swapov, v ktorých *národné centrálné banky* (alebo ECB) nakupujú (alebo predávajú) prostredníctvom spotovej transakcie euro za cudziu menu a zároveň ho prostredníctvom forwardovej transakcie predávajú (nakupujú) späť.

Dlhodobejšia refinančná operácia [Longer-term refinancing operation]: pravidelná operácia uskutočňovaná *Eurosystemom* na voľnom trhu vo forme *reverzného obchodu*. Dlhodobejšie refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom mesačných *štandardných tendrov* a majú spravidla splatnosť tri mesiace.

Dlhopis s nulovým kupónom [Zero coupon bond]: cenný papier, z ktorého sa vypláca iba jediný tok hotovosti počas jeho životnosti. Na účely tohto dokumentu dlhopisy s nulovým kupónom zahŕňajú cenné papiere emitované s diskontom a cenné papiere s jedným kupónom pri splatnosti. *Strip* predstavuje osobitný typ dlhopisu s nulovým kupónom.

Dodanie proti platbe [Delivery versus payment (DVP) or delivery against payment system]: mechanizmus vysporiadania na základe výmeny za hodnotu, ktorý zabezpečuje, že *konečný prevod*

aktív (cenných papierov alebo iných finančných nástrojov) sa uskutoční iba vtedy, keď dôjde ku konečnému prevodu iného aktíva (alebo iných aktív).

Dodatočne stanovený kupón [Post-fixed coupon]: kupón z nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorý sa stanovuje na základe hodnôt referenčného indexu k určitému dňu (alebo dňom) počas doby alikvotného narastania kupónového výnosu.

Dohoda o spätnom odkúpení [Repurchase agreement]: dohoda, na základe ktorej sa aktívum predáva, pričom predávajúci zároveň získava právo a povinnosť spätne odkúpiť toto aktívum za stanovenú cenu k budúcemu dátumu alebo na výzvu. Táto dohoda sa podobá kolateralizovanému úveru s tým rozdielom, že predávajúci si nezachováva vlastníctvo cenných papierov. Eurosystem využíva dohody o spätnom odkúpení s pevne stanovenou splatnosťou vo svojich reverzných obchodoch.

Dolaďovací obchod [Fine-tuning operation]: nepravidelná operácia na voľnom trhu, ktorú Eurosystem vykonáva najmä preto, aby sa vysporiadal s neočakávanými výkyvmi likvidity na trhu.

Dvojstranné obchody [Bilateral procedure]: postup, pri ktorom centrálna banka uzatvára obchod priamo s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. Dvojstranné obchody zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo sprostredkovateľov.

Emitent [Issuer]: subjekt, ktorý má záväzok vyplývajúci z emitovaného cenného papiera alebo iného finančného nástroja.

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) [European System of Central Banks – ESCB]: vzťahuje sa na Európsku centrálnu banku (ECB) a národné centrálné banky členských štátov EÚ. Treba poznamenať, že národné centrálné banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou, si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky v súlade s národným právom, a preto sa nezúčastňujú na výkone menovej politiky Eurosystemu.

Eurosystem [Eurosystem]: pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk členských štátov eurozóny. Rozhodovacími orgánmi Eurosystemu sú Rada guvernérov a Výkonná rada ECB.

Eurozóna [Euro area]: do eurozóny patria členské štáty EÚ, ktoré prijali euro ako jednotnú menu v súlade so Zmluvou a v ktorých sa vykonáva jednotná menová politika, za ktorú zodpovedá Rada guvernérov ECB.

Hlavná refinančná operácia [Main refinancing operation]: pravidelná operácia uskutočňovaná Eurosystemom na voľnom trhu vo forme reverzného obchodu. Hlavné refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom týždenných štandardných tendrov a obvykle majú splatnosť jeden týždeň.

Holandská aukcia [Dutch auction]: pozri aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou.

Hraničná kotácia swapového bodu [Marginal swap point quotation]: kotácia swapových bodov, pri ktorej sa vyčerpá celková suma umiestnená v tendri.

Hraničná úroková sadzba [Marginal interest rate]: úroková sadzba, pri ktorej sa vyčerpá celá suma umiestnená v tendri.

Hraničný bod [Trigger point]: vopred stanovená úroveň hodnoty dodanej likvidity, pri ktorej sa uskutoční výzva na dodatočné vyrovnanie.

Jednodňový refinančný obchod [Marginal lending facility]: automatická operácia Eurosystemu, ktorú môžu zmluvné strany využiť na získanie jednodňového úveru od národnej centrálnej banky za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti akceptovateľným aktívam.

Jednodňový sterilizačný obchod [Deposit facility]: automatická operácia Eurosystemu, ktorú môžu zmluvné strany využívať na uloženie jednodňových vkladov v národnej centrálnej banke, ktoré sú úročené vopred stanovenou úrokovou sadzbou.

Jednotný zoznam [Single list]: zoznam aktív, ktoré spĺňajú vymedzené kritériá akceptovateľnosti a ktoré sa od mája 2005 postupne stanú jedinými aktívami používanými na zabezpečenie obchodov Eurosystemu, ktorými sa dodáva likvidita.

Konečný prevod [Final transfer]: neodvolateľný a bezpodmienečný prevod, ktorým zaniká záväzok uskutočniť prevod.

Koniec dňa [End-of-the-day]: čas prevádzkového dňa (po uzavretí systému TARGET), keď sú ukončené všetky platby spracovávané v systéme TARGET v daný deň.

Korešpondenčné bankovníctvo [Correspondent banking]: dohoda, na základe ktorej jedna úverová inštitúcia poskytuje platby a iné služby inej úverovej inštitúcii. Platby prostredníctvom korešpondentov sa často uskutočňujú prostredníctvom vzájomných účtov (účty nostro a loro), na ktoré sa môžu viazať stále úverové linky. Služby korešpondenčného bankovníctva sú poskytované najmä cezhranične, ale rozumejú sa nimi aj vzťahy medzi agentúrami v národnom rámci. Loro účet je pojem, ktorý používa korešpondent na označenie účtu vedeného pre zahraničnú úverovú inštitúciu; zahraničná úverová inštitúcia zasa považuje tento účet za svoj nostro účet.

Krajiny EHP (Európskeho hospodárskeho priestoru) [EEA (European Economic Area) countries]: členské štáty EÚ, Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.

Majetkový účet cenných papierov v úschove [Safe custody account]: účet cenných papierov vedený centrálnou bankou, na ktorý môže úverová inštitúcia ukladať cenné papiere, ktoré považuje za akceptovateľné pre zaistenie operácií centrálnej banky.

Maximálna úroková sadzba ponuky [Maximum bid rate]: horný limit úrokovej sadzby, pri ktorej môžu zmluvné strany predkladať svoje ponuky v rámci tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. Ponuky presahujúce maximálnu úrokovú sadzbu stanovenú ECB sa vyradia.

Maximálny limit ponuky [Maximum bid limit]: limit najväčšej akceptovateľnej ponuky jednotlivých zmluvných strán v tendri. Eurosystem môže uložiť maximálny limit ponuky, aby zabránil neúmerne veľkým ponukám jednotlivých zmluvných strán.

Medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (ISIN) [International Securities Identification Number – ISIN]: medzinárodný identifikačný kód pridelovaný cenným papierom emitovaným na finančných trhoch.

Mechanizmus prepojenia [Interlinking mechanism]: v rámci systému TARGET poskytuje mechanizmus prepojenia spoločné postupy a infraštruktúru, ktoré umožňujú pohyby platobných príkazov z jedného domáceho systému RTGS do druhého.

Metóda počítania dní [Day-count convention]: metóda, ktorá stanovuje počet dní pri výpočte úrokov z úverov. Eurosystem uplatňuje v operáciách menovej politiky metódu *skutočný počet dní /360*.

Minimálna suma umiestnenia/pridelenia [Minimum allotment amount]: minimálna suma, ktorá má byť pridelená jednotlivým zmluvným stranám v tendri. Eurosystem sa môže rozhodnúť, že každej zo zmluvných strán pridelí vo svojich tendroch určitý minimálny objem.

Minimálna úroková sadzba ponuky [Minimum bid rate]: dolný limit úrokových sadzieb, za ktoré môžu zmluvné strany predkladať ponuky do tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Minimálny podiel umiestnenia/pridelenia [Minimum allotment ratio]: dolný limit v percentách, vyjadrujúci podiel z ponúk umiestnených v tendri za hraničnú úrokovú sadzbu. Eurosystem sa môže rozhodnúť, že vo svojich tendroch uplatní minimálny podiel umiestnenia.

Model korešpondenčnej centrálnej banky (MKCB) [Correspondent central banking model]: mechanizmus vytvorený Európskym systémom centrálnych bánk s cieľom umožniť zmluvným stranám využívať podkladové aktíva cezhranične. V MKCB konajú národné centrálné banky navzájom ako správcovia. Znamená to, že každá národná centrálna banka má v správe účet cenných papierov každej z ostatných národných centrálnych bánk (a ECB).

Národná centrálna banka [National central bank – NCB]: v tomto dokumente ide o centrálnu banku členského štátu EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so Zmluvou.

Nástroj s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou [Inverse floating rate instrument]: štruktúrovaný cenný papier, pri ktorom sa výnos vyplácaný držiteľovi cenného papiera inverzne mení v závislosti od zmien určitej referenčnej úrokovej sadzby.

Nástroj s pevnou úrokovou sadzbou [Fixed rate instrument]: finančný nástroj, ktorý má výnos pevne stanovený počas celej doby životnosti nástroja.

Nástroj s pohyblivou úrokovou sadzbou [Floating rate instrument]: finančný nástroj, ktorého výnos je pravidelne určovaný v závislosti od referenčného indexu, aby odrážal zmeny v krátkodobých a strednodobých trhových úrokových sadzbách. Nástroje s pohyblivou úrokovou sadzbou majú *vopred stanovené kupóny* alebo *dotatočne stanovené kupóny*.

Obchody na voľnom trhu [Open market operation]: obchody uskutočňované z podnetu centrálnej banky na finančnom trhu. So zreteľom na účel, pravidelnosť a postupy môžu byť operácie Eurosystemu na voľnom trhu rozdelené do štyroch kategórií: *hlavné refinančné operácie, dlhodobšie refinančné operácie, doladovacie obchody a štrukturálne obchody*. Čo sa týka použitých nástrojov, hlavným nástrojom Eurosystemu na voľnom trhu sú *reverzné*

obchody, ktoré sa môžu využívať vo všetkých štyroch kategóriách operácií. Okrem toho je pre *štrukturálne obchody* k dispozícii vydávanie dlhových certifikátov a *priame obchody*, zatiaľ čo pre uskutočňovanie *dolaďovacích obchodov* sú k dispozícii *priame obchody*, *devízové swapy* a *prijímanie termínovaných vkladov*.

Objemový tender [Volume tender]: pozri *tender s pevnou úrokovou sadzbou*.

Obstarávacía cena [Purchase price]: cena, za ktorú predávajúci predáva alebo má predať aktíva kupujúcemu.

Oceňovanie podľa trhovej hodnoty [Marking to market]: pozri *prípustná odchýlka*.

Odpočítateľná položka [Lump-sum allowance]: pevne stanovená suma, ktorú si inštitúcia odpočítava zo základne na výpočet *povinných minimálnych rezerv* pri výpočte svojich povinných minimálnych rezerv v rámci minimálnych rezerv *Eurosystemu*.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) [Monetary financial institutions – MFI]: finančné inštitúcie, ktoré spoločne vytvárajú peňažný sektor v *eurozóne*. Zahŕňajú centrálné banky, domáce *úverové inštitúcie*, tak ako sú definované v právnych predpisoch spoločenstva, a všetky ostatné domáce finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov a/alebo náhrad blízkych vkladom od subjektov iných ako peňažné finančné inštitúcie a na vlastný účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska) poskytovať úvery a /alebo investovať do cenných papierov.

Periódá udržiavania povinných minimálnych rezerv [Maintenance period]: obdobie, za ktoré sa zisťuje splnenie povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv. ECB uverejňuje kalendár stanovených období najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka. Stanovené obdobia plnenia povinných minimálnych rezerv začínajú v zúčtovací deň prvej hlavnej refinančnej operácie nasledujúcej po zasadnutí Rady guvernérov, na programe ktorého je pravidelné mesačné hodnotenie vývoja menovej politiky. Obvykle končia v deň pred podobným dňom zúčtovania v nasledujúcom mesiaci. V osobitných situáciách môže byť uverejnený kalendár zmenený a doplnený, aj v závislosti od zmien plánu zasadnutí Rady guvernérov.

Platobný mechanizmus ECB [ECB payment mechanism – EPM]: platobný mechanizmus ECB prepojený so systémom *TARGET* na účely vykonávania: (i) platieb medzi účtami vedenými v ECB, (ii) platieb prostredníctvom systému *TARGET* medzi účtami vedenými v ECB a v *národných centrálnych bankách*.

Počiatočná zrážka [Initial margin]: opatrenie na kontrolu rizika, ktoré môže Eurosystem uplatniť v *reverzných obchodoch*. V rámci tohto opatrenia sa na zabezpečenie obchodu požaduje kolaterál v objeme úveru poskytnutého *zmluvnej strane*, zvýšeného o hodnotu počiatočnej zrážky.

Povinné minimálne rezervy [Reserve requirement]: povinnosť inštitúcií mať v centrálny banke uložené povinné minimálne rezervy. V rámci minimálnych rezerv *Eurosystemu* sa povinné minimálne rezervy *úverových inštitúcií* vypočítavajú vynásobením *sadzby povinných minimálnych rezerv* pre každú kategóriu položiek *základne na výpočet povinných minimálnych rezerv* a sumy týchto súvahových položiek. Inštitúcie si okrem toho môžu od svojich povinných minimálnych rezerv odpočítať *odpočítateľnú položku*.

Pracovný deň Eurosystemu [Eurosystem business day]: ktorýkoľvek deň, keď je ECB a aspoň jedna národná centrálna banka otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystemu.

Pracovný deň NCB [NCB business day]: ktorýkoľvek deň, keď je národná centrálna banka konkrétneho členského štátu otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystemu. Pobočky národnej centrálnej banky v niektorých členských štátoch môžu byť počas pracovného dňa národnej centrálnej banky zatvorené z dôvodov miestneho alebo regionálneho sviatku. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka musí v predstihu informovať zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať pre transakcie týkajúce sa týchto pobočiek.

Prepojenie medzi systémami zúčtovania cenných papierov [Link between securities settlement systems]: prepojenie pozostáva zo všetkých postupov a dohôd, ktoré sú medzi dvoma systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) na účely prevodu cenných papierov prostredníctvom zaknihovania.

Priamy obchod [Outright transaction]: transakcia, pri ktorej sa aktíva nakupujú a predávajú do splatnosti (spotové alebo forwardové).

Priemerovanie povinných minimálnych rezerv [Averaging provision]: mechanizmus, ktorý umožňuje zmluvným stranám plniť si povinné minimálne rezervy na základe priemeru svojich denných rezerv vedených počas periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Priemerovanie prispieva k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytuje stimul na vyladenie účinkov dočasných výkyvov likvidity. Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu priemerovanie dovoľuje.

Prijímanie termínovaných vkladov [Collection of fixed-term deposits]: nástroj menovej politiky, ktorý môže Eurosystem využívať na účely doladovania a pri ktorom Eurosystem ponúka zmluvným stranám úročenie ich termínovaných vkladov na účtoch v národných centrálnych bankách s cieľom siahnuť likviditu z trhu.

Prípustná odchýlka (alebo oceňovanie podľa trhovej hodnoty) [Variation margin or marking to market]: Eurosystem vyžaduje, aby sa stanovená úroveň trhovej hodnoty podkladových aktív, používaných pri jeho reverzných obchodoch na dodanie likvidity, zachovala počas celého trvania obchodu. Znamená to, že ak pravidelne zisťovaná trhová hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, národná centrálna banka bude vyžadovať, aby zmluvná strana doplnila podkladové aktíva alebo hotovosť (t. j. výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, pokiaľ trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne sumu, ktorú zmluvná strana dlhuje, môže si zmluvná strana prebytočné aktíva alebo hotovosť vyzdvihnúť. Tiež časť 6.4.

Repo obchod [Repo operation]: reverzný obchod na dodanie likvidity založený na dohode o spätnom odkúpení.

Reverzný obchod [Reverse transaction]: operácia, prostredníctvom ktorej národná centrálna banka nakupuje alebo predáva aktíva formou dohody o spätnom odkúpení alebo uskutočňuje úverové operácie oproti kolaterálu.

Riziko platobnej schopnosti [Solvency risk]: riziko straty v dôsledku úpadku (bankrotu) emitenta finančného aktíva alebo platobnej neschopnosti zmluvnej strany.

Rýchly tender [Quick tender]: tender, ktorý používa Eurosystem v doladovacích obchodoch, ak je potrebné okamžite ovplyvniť likviditu. Rýchle tendre sa uskutočňujú v časovom rámci 90 minút a obmedzujú sa na limitovaný okruh zmluvných strán.

Sadzba povinných minimálnych rezerv (Sadzba PMR) [Reserve ratio]: sadzba stanovená centrálnou bankou pre každú kategóriu súvahových položiek zahrnutých do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. Sadzby sa používajú pri výpočte stanovených povinných minimálnych rezerv.

Skupiny splatností [Maturity bucket]: trieda dlhových nástrojov v kategórii likvidných aktív prvého stupňa alebo v kategórii likvidných aktív druhého stupňa, ktorých zostatková splatnosť je v určitom časovom rozpätí, napr. skupina splatností od troch do piatich rokov.

Skutočný počet dní /360 [Actual/360]: metóda počítania dní uplatňovaná pri výpočte úroku z úveru. Znamená to, že úrok sa vypočítava za skutočný počet kalendárnych dní, na ktoré je poskytnutý, na základe 360-dňového roka. Táto metóda počítania dní sa uplatňuje v operáciách menovej politiky Eurosystemu.

Správca [Custodian]: subjekt, ktorý sa zaviazne prevziať do úschovy a spravovať cenné papiere a iné finančné aktíva v mene druhých.

Strip – oddelené obchodovanie s kupónom a nominálom [Strip – separate trading of interest and principal]: dlhopis s nulovým kupónom vytvorený na to, aby bolo možné oddelene obchodovať s kupónom a s istinou toho istého nástroja.

Swapový bod [Swap point]: rozdiel medzi výmenným kurzom forwardovej transakcie a výmenným kurzom spotovej transakcie pri devízovom swape.

Systém hrubého zúčtovania [Gross settlement system]: mechanizmus prevodov, pri ktorých dochádza k zúčtovaniu finančných prostriedkov alebo k prevodu cenných papierov na základe jednotlivých príkazov spôsobom príkaz po príkaze.

Systém hrubého zúčtovania v reálnom čase (RTGS) [RTGS (real-time gross settlement system)]: systém hrubého zúčtovania, pri ktorom sa transakcie spracovávajú a zúčtovávajú v reálnom čase (priebežne), príkaz po príkaze (bez vzájomného započítania – nettingu). Pozri tiež TARGET.

Systém rezervácie (párovanía) [Earmarking system]: spôsob, ktorým centrálné banky spravujú poskytnutý kolaterál, keď sa likvidita dodáva oproti aktívam účelovo viazaným na každú jednotlivú transakciu.

Systém zaknihovania [Book-entry system]: účtovný systém, ktorý umožňuje prevody cenných papierov a iných finančných aktív bez fyzického pohybu listinných dokumentov alebo certifikátov (napr. elektronický prevod cenných papierov). Podrobnejšie tiež v dematerializácii.

Systém združovania [Pooling system]: pozri systém združovania kolaterálov.

Systém združovania kolaterálov [Collateral pooling system]: systém centrálnej banky pre správu kolaterálov (zábezpek), pri ktorom si zmluvné strany otvárajú združený účet, na ktorý

vkkladajú aktíva zabezpečujúce ich obchody s centrálnou bankou. Na rozdiel od *systemu rezervácie (párovania)* nie sú v systéme združovania podkladové aktíva definované osobitne pre každý individuálny obchod.

Systém zúčtovania cenných papierov [Securities settlement system – SSS]: systém, ktorý umožňuje správu a prevody cenných papierov alebo iných finančných aktív, a to buď bez platby, alebo oproti zaplateniu (*dodanie proti platbe*).

Štandardizovaný odpočet [Standardised deduction]: pevne stanovené percento z objemu nesplatených dlhových cenných papierov s dohodnutou dobou splatnosti do dvoch rokov (vrátane cenných papierov peňažného trhu), ktoré si môžu od *základne na výpočet povinných minimálnych rezerv* odpočítať emitenti, ktorí nie sú schopní preukázať, že tento nesplatený objem vedú iné inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv *Eurosystemu*, ECB alebo *národná centrálna banka*.

Štandardný tender [Standard tender]: tender, ktorý *Eurosystem* používa vo svojich pravidelných *operáciách na voľnom trhu*. Štandardné tendre sa uskutočňujú v časovom rámci 24 hodín. Všetky *zmluvné strany*, ktoré spĺňajú všeobecné akceptačné kritériá, sú oprávnené predkladať ponuky do štandardných tendrov.

Štruktúrálny obchod [Structural operation]: *operácia na voľnom trhu* uskutočňovaná *Eurosystemom* najmä na účely ovplyvnenia štruktúrálnej pozície finančného sektora voči *Eurosystemu* v oblasti likvidity.

TARGET (Transeurópsky expresný automatizovaný systém hrubého zúčtovania v reálnom čase) [TARGET – Trans-European automated real-time gross settlement express transfer system]: systém hrubého zúčtovania v reálnom čase v eurách. Je to decentralizovaný systém, ktorý pozostáva z 15 národných *systemov RTGS, platobného mechanizmu ECB a mechanizmu prepojenia*.

Tender [Tender procedure]: postup, prostredníctvom ktorého centrálna banka dodáva trhu likviditu alebo ju z neho sťahuje na základe konkurenčných ponúk predložených *zmluvnými stranami*. Najlepšie konkurenčné ponuky sú uspokojované ako prvé do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má centrálna banka poskytnúť alebo stiahnuť.

Tender s pevnou úrokovou sadzbou [Fixed rate tender]: tender, v ktorom národná centrálna banka vopred stanoví úrokovú sadzbu a zúčastnené *zmluvné strany* ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri takto stanovenej úrokovej sadzbe.

Tender s pohyblivou úrokovou sadzbou [Variable rate tender]: tender, v ktorom *zmluvné strany* ponúkajú jednak objem peňazí, s ktorým chcú obchodovať s centrálnou bankou, a jednak úrokovú sadzbu, za akú chcú uzavrieť obchod.

Účet povinných minimálnych rezerv [Reserve account]: účet v *národnej centrálnej banke*, na ktorom *zmluvné strany* vedú svoje *povinné minimálne rezervy*. Zmluvné strany môžu ako účty peňažných rezerv využívať svoje *zúčtovacie účty* v *národných centrálnych bankách*.

Udržiavanie povinných minimálnych rezerv [Reserve holdings]: objem finančných prostriedkov, ktorý udržiavajú zmluvné strany na svojom účte *povinných minimálnych rezerv* na účely ich plnenia.

Úverová inštitúcia [Credit institution]: v tomto dokumente sa vzťahuje na inštitúciu definovanú v článku 1 ods. 1 smernice 2000/12/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií v znení zmien a doplnkov smernice 2000/28/ES Európskeho parlamentu a Rady z 18. septembra 2000. Úverová inštitúcia je: (i) podnik, ktorého predmetom činnosti je prijímať vklady alebo iné splatné peňažné prostriedky od verejnosti a poskytovať úvery na vlastný účet alebo (ii) podnik alebo iná právnická osoba, iná ako v bode (i), ktorá vydáva platobné prostriedky vo forme elektronických peňazí. Pojem „elektronické peniaze“ znamená peňažnú hodnotu vyjadrenú pohľadávkou voči emitujúcej inštitúcii, ktorá je a) uchovávaná na elektronickom médiu; b) vydávaná pri prijatí peňažných prostriedkov, ktorých hodnota nie je nižšia ako vydávaná peňažná hodnota a c) akceptovaná ako platobný prostriedok inými podnikmi, ako je vydávajúca inštitúcia.

Úzke väzby [Close links]: situácia, v ktorej je zmluvná strana prepojená s emitentom dlhového nástroja z nasledujúcich dôvodov: (i) zmluvná strana vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta, alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta, alebo zmluvná strana a jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta; (ii) emitent vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany, alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany, alebo emitent a jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany; alebo (iii) tretia strana vlastní väčšinový podiel na základom imaní zmluvnej strany aj väčšinový podiel na základom imaní emitenta, a to buď priamo, alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viac podnikov, v ktorých tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní.

Vklady s výpovednou lehotou [Deposits redeemable at notice]: kategória nástrojov pozostávajúca z vkladov, pri ktorých musí majiteľ dodržať pevne stanovenú výpovednú lehotu skôr, ako si môže vybrať svoje prostriedky. V niektorých prípadoch existuje možnosť výberu určitej pevne stanovenej sumy v stanovenom období alebo možnosť predčasného výberu podliehajúceho zaplateniu sankčného poplatku.

Vklady so stanovenou dobou splatnosti [Deposits with agreed maturity]: kategória nástrojov, ktorá sa skladá prevažne z termínovaných vkladov s pevnou dobou splatnosti, ktoré sú, v závislosti od národnej praxe buď neprevoditeľné pred dobou splatnosti, alebo prevoditeľné iba za predpokladu zaplatenia sankčného poplatku. Táto kategória tiež zahŕňa niektoré neobchodovateľné dlhové nástroje, ako sú napríklad neobchodovateľné (retailové) vkladové listy.

Vnútrodenňý úver [Intraday credit]: úver poskytnutý na dobu kratšiu ako jeden pracovný deň. Môžu ho poskytovať centrálné banky na preklopenie nesúlady v zúčtovaní platieb a môže mať formu: (i) kolateralizovaného prečerpania účtu alebo (ii) úverovej operácie proti zábezpeke alebo *dohody o spätnom odkúpení* (repo obchod).

Vopred stanovený kupón [Pre-fixed coupon]: kupón z nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorý je stanovený na základe hodnôt z referenčného indexu k určitému dňu (dňom) pred začatím doby nabiehania alikvotného kupónového výnosu.

Výzva na dodatočné vyrovnanie [Margin call]: postup súvisiaci s uplatňovaním *prípustnej odchýlky*, ktorý znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, centrálné banky môžu vyzvať *zmluvné strany*, aby aktíva (alebo hotovosť) doplnili. Podobne, ak hodnota podkladových aktív presiahne po precenení sumu, ktorú zmluvné strany dlhujú, plus *prípustnú odchýlku*, môže zmluvná strana požiadať centrálnu banku, aby jej vrátila nadbytočné aktíva (alebo hotovosť).

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv [Reserve base]: základňou na výpočet výšky *povinných minimálnych rezerv* úverovej inštitúcie je súčet stanovených položiek súvahy.

Zmluva [Treaty]: Zmluva o založení Európskeho spoločenstva. Často sa uvádza ako „Rímska zmluva“ v znení neskorších zmien a doplnkov.

Zmluvná strana [Counterparty]: je druhou stranou finančnej transakcie (napríklad akejkoľvek transakcie s centrálnou bankou).

Zostatková splatnosť [Residual maturity]: doba zostávajúca do dátumu splatnosti dlhového nástroja.

Zrážka [Haircut]: pozri *zrážka pri ocenení*.

Zrážka pri ocenení [Valuation haircut]: opatrenie na kontrolu rizika uplatňované na podkladové aktíva používané v *reverzných obchodoch*, pri ktorom centrálna banka vypočítava hodnotu podkladových aktív tak, že ich trhovú hodnotu zníži o určité percento (*zrážku*). *Eurosystem* pri oceňovaní uplatňuje zrážky podľa charakteristík daných aktív, napríklad podľa zostatkovej splatnosti.

Zúčtovací účet [Settlement account]: účet priameho účastníka národného systému RTGS vedený v centrálnej banke na účely spracovania platieb.

PRÍLOHA 3

VÝBER ZMLUVNÝCH STRÁN PRE DEVÍZOVÉ INTERVENČNÉ OPERÁCIE A DEVÍZOVÉ SWAPY NA ÚČELY MENOVEJ POLITIKY

Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky sa riadi jednotným prístupom, bez ohľadu na zvolený organizačný rámec externých operácií Eurosystemu. Politika výberu nemá za následok podstatný odklon od zavedených štandardov, nakoľko je následkom zosúladenia optimálnych postupov jednotlivých národných centrálnych bánk. Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu je založený hlavne na dvoch súboroch kritérií.

Prvý súbor kritérií je inšpirovaný zásadou obozretnosti. Prvým kritériom obozretnosti je bonita, ktorá sa posudzuje na základe kombinácie viacerých metód (napr. pomocou úverových ratingov získaných od komerčných agentúr a internej analýzy kapitálových a iných pomerových ukazovateľov); druhým kritériom je požiadavka Eurosystemu, aby všetky zmluvné strany jeho devízových intervenčných operácií podliehali uznávanému orgánu bankového dohľadu. Tretím kritériom je, že všetky zmluvné strany Eurosystemu v devízových intervenčných operáciách musia dodržiavať vysoké etické normy a mať dobrú povesť.

Po splnení požiadavky minimálnej obozretnosti sa uplatňuje druhý súbor kritérií, ktorého obsahom sú požiadavky efektívnosti. Prvé kritérium efektívnosti sa týka konkurenčného cenového správania a schopnosti zmluvných strán obchodovať veľké objemy, a to aj pri trhových turbulenciách. Medzi ďalšie kritériá efektívnosti patrí kvalita a rozsah informácií poskytovaných zmluvnými stranami.

Okruh potenciálnych zmluvných strán devízových intervenčných operácií je dostatočne veľký a rozmanitý, takže zaručuje potrebnú flexibilitu. Umožňuje Eurosystemu vyberať si z rôznych intervenčných kanálov. Aby bol Eurosystem schopný účinnej intervencie v rôznych geografických oblastiach a časových pásmach, môže využívať zmluvné strany v ktoromkoľvek medzinárodnom finančnom centre. V praxi sa však prejavuje tendencia, že podstatná časť zmluvných strán je z eurozóny. Okruh zmluvných strán pre devízové

swapy uskutočňované na účely menovej politiky zodpovedá okruhu zmluvných strán v eurozóne, ktoré si Eurosystem vyberá pre svoje intervenčné devízové operácie.

Národné centrálné banky môžu uplatňovať systém obmedzení, ktorý im umožní v devízových swapoch vykonávaných na účely menovej politiky kontrolovať úverovú angažovanosť vo vzťahu k jednotlivým zmluvným stranám.

PRÍLOHA 4

RÁMEC VÝKAZNÍCTVA NA ÚČELY MENOVEJ A BANKOVEJ ŠTATISTIKY EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY¹

1. ÚVOD

Nariadenie rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou² vymedzuje fyzické a právnické osoby, ktoré podliehajú povinnosti vykazovania („referenčný súbor spravodajských jednotiek“), režimu utajenia a príslušným vykonávacím ustanoveniam v súlade s článkom 5.4 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Štatút ESCB). Okrem toho toto nariadenie oprávňuje ECB využiť svoju zákonnú právomoc na:

- stanovenie platného súboru aktuálnej spravodajskej skupiny;
- vymedzenie požiadaviek ECB v oblasti výkazníctva a ich uloženie subjektom podliehajúcim vykazovacej povinnosti v zúčastnených členských štátoch;
- stanovenie podmienok, na základe ktorých môže ECB a národné centrálny banky (NCB) uplatniť svoje právo vykonávať povinné zhromažďovanie štatistických informácií alebo ho overovať.

2. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

Účelom nariadenia (ES) č. 2423/2001 Európskej centrálnej banky z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13)³, je umožniť ECB a v súlade s článkom 5.2 Štatútu národným centrálnym bankám, ktoré vykonávajú túto činnosť, v čo najväčšom možnom rozsahu zhromažďovať štatistický materiál potrebný na plnenie úloh Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), najmä na definovanie a uskutočňovanie menovej politiky spoločenstva v súlade s článkom 105 ods. 2 prvá zarážka Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva). Štatistické informácie zhromaždené v súlade s nariadením ECB/2001/13 sa používajú na zostavovanie konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (PFI), ktorej základným

cieľom je poskytnúť ECB súhrnný štatistický obraz menového vývoja zahŕňajúceho súhrnné finančné aktíva a pasíva PFI, nachádzajúce sa v zúčastnených členských štátoch, ktoré sú chápané ako jedno hospodárske územie.

Vykazovacia povinnosť na účely štatistiky, vyžadovaná ECB v kontexte konsolidovanej súvahy sektora PFI, sa opiera o tri hlavné dôvody.

Po prvé, je nevyhnutné, aby ECB dostávala porovnateľné, spoľahlivé a aktuálne štatistické informácie, ktoré by sa v celej eurozóne zisťovali v porovnateľných podmienkach. Hoci národné centrálny banky v súlade s článkami 5.1 a 5.2 Štatútu zhromažďujú údaje decentralizovane a pokiaľ je to potrebné, v kombinácii s ďalšími štatistickými požiadavkami spoločenstva alebo na národné účely, v súvislosti s potrebou zabezpečiť spoľahlivý štatistický základ na definovanie a uskutočňovanie jednotnej menovej politiky treba zabezpečiť dostatočnú mieru zosúladenia a zhody s minimálnymi normami vykazovania.

Po druhé, povinnosť vykazovania stanovená v nariadení ECB/2001/13 musí zachovávať zásady transparentnosti a právnej istoty. Dôvodom je, že uvedené nariadenie je záväzné v celom svojom rozsahu a priamo uplatniteľné v celej eurozóne. Ukladá povinnosti priamo fyzickým a právnickým osobám, ktorým v prípade nesplnenia požiadaviek ECB na vykazovanie (článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98) môže ECB uložiť sankcie. Vykazovacie povinnosti sú teda jasne vymedzené a rozhodnutia ECB podľa jej vlastného uváženia v oblasti overovania alebo povinného zberu štatistických informácií sa riadia identifikovateľnými zásadami.

Po tretie, ECB je povinná príslušné bremeno vykazovania minimalizovať (článok 3 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 2533/98).

¹ Obsah tejto prílohy slúži len na informačné účely.

² Ú. v. č. L 318, 27. 11. 1998, s. 8.

³ Ú. v. č. L 333, 17. 12. 2001, s. 1. Toto nariadenie nahradilo nariadenie (ES) č. 2819/98 Európskej centrálnej banky z 1. decembra 1998 (ECB/1998/16).

Preto sa štatistický materiál zhromažďovaný národnými centrálnymi bankami podľa nariadenia ECB/2001/13 používa aj na vypočítavanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9)⁴.

Články nariadenia ECB/2001/13 sa obmedzujú na všeobecné vymedzenie platného okruhu vykazujúcich subjektov, ich vykazovacích povinností a zásad, na základe ktorých ECB a národné centrálné banky zvyčajne uplatňujú svoju pôsobnosť v oblasti overovania alebo povinného zhromažďovania štatistických informácií. Podrobnosti o vykazovaných štatistických informáciách vyžadovaných štatistickým výkazníctvom ECB a minimálne normy, ktoré sa pritom majú dodržiavať, sú stanovené v prílohách I až IV k nariadeniu ECB/2001/13.

3. OKRUH VYKAZUJÚCICH SUBJEKTOV; ZOZNAM PFI NA ŠTATISTICKÉ ÚČELY

Medzi PFI patria rezidentské úverové inštitúcie definované v práve spoločenstva a všetky ostatné miestne finančné inštitúcie, predmetom podnikania ktorých je prijímať vklady a/alebo blízke náhrady vkladov od iných subjektov, ako sú PFI a na svoj vlastný účet (minimálne z ekonomického hľadiska) poskytovať úvery a/alebo investovať do cenných papierov. ECB zriadi a vedie zoznam inštitúcií v súlade s týmto pojmom a podľa klasifikačných zásad stanovených v prílohe I k nariadeniu ECB/2001/13. Pôsobnosť zriadiť a viesť zoznam PFI na štatistické účely sa vzťahuje na Výkonnú radu ECB. Platný okruh subjektov vykazovania je v zozname PFI sídliačich v eurozóne.

Národné centrálné banky sú oprávnené udeľovať výnimky malým PFI, ak PFI, ktoré prispievajú k mesačnej konsolidovanej súvahe sa na celkovej súvahe PFI v zúčastnenom členskom štáte podieľajú aspoň 95 %. Tieto výnimky umožňujú

národným centrálnym bankám uplatniť metódu „zostatkovej časti“.

4. POVINNOSŤ ŠTATISTICKÉHO VÝKAZNÍCTVA

Aby bolo možné vypracovať konsolidovanú súvahu, musia inštitúcie, ktoré sa nachádzajú v aktuálnom zozname vykazujúcich subjektov, poskytovať štatistické informácie o svojich súvahách raz mesačne. Okrem toho sa štvrťročne vyžadujú ďalšie informácie. Vykazované štatistické informácie sú bližšie špecifikované v prílohe I k nariadeniu ECB/2001/13.

Príslušné štatistické údaje zhromažďujú národné centrálné banky; ich povinnosťou je stanoviť postupy vykazovania. Nariadenie ECB/2001/13 nebráni národným centrálnym bankám v tom, aby od platného okruhu vykazujúcich subjektov zhromažďovali štatistické informácie potrebné na splnenie štatistických požiadaviek ECB v rámci širšie poňatého štatistického výkazníctva, ktoré vytvárajú z vlastného rozhodnutia v súlade s právom spoločenstva alebo národným právom alebo praxou, a ktorý slúži na iné štatistické účely. Takéto výkazníctvo by však nemalo byť na ujmu plnenia štatistických požiadaviek ustanovených v nariadení ECB/2001/13. V špecifických prípadoch môže ECB v záujme zabezpečovania vlastných potrieb využiť aj štatistické informácie zhromaždené na takéto širšie účely.

Dôsledok výnimky udeľovanej národnou centrálnou bankou malým inštitúciám spočíva v tom, že vykazovacia povinnosť v súvislosti s povinnými minimálnymi rezervami, špecifikovaná v prílohe II k nariadeniu ECB/2001/13, je v prípade príslušných malých PFI znížená (čo okrem iného znamená oznamovanie údajov len raz za štvrťrok). Požiadavky na tieto malé PFI, ktoré nie sú úverovými inštitúciami, sú ustanovené v prílohe III k uvedenému nariadeniu ECB. Tie PFI, ktorým bola udelená výnimka, však majú

⁴ Ú. v. č. L 250, 2. 10. 2003, s. 10.

možnosť zvoliť si, či budú plniť vykazovaciu povinnosť v plnom rozsahu, alebo nie.

5. VYUŽITIE ŠTATISTICKÝCH INFORMÁCIÍ PODĽA NARIADENIA ECB O POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERVÁCH

Aby sa záťaž spojená s vykazovaním znížila na minimum a aby sa pri zhromažďovaní štatistických informácií predišlo prípadným duplicitám, používajú sa súvahové štatistické informácie, ktoré vykazujú PFI podľa nariadenia ECB/2001/13 aj na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia ECB/2003/9.

Vykazujúce subjekty musia na štatistické účely oznamovať údaje svojej príslušnej národnej centrálnej banke podľa tabuľky 1, ktorá je časťou prílohy I k nariadeniu ECB/2001/13. Miesta v tabuľke 1 označené „*“ využívajú vykazujúce inštitúcie na výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv (box 14 v kapitole 7 tejto publikácie).

Pre správny výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv, na ktorý sa uplatňuje kladný koeficient, je potrebné vklady ďalej rozčleniť, a to na vklady s dohodnutou splatnosťou viac ako dva roky, vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou viac ako dva roky a na záväzky z repo operácií úverových inštitúcií voči nasledujúcim („tuzemským“ a „ostatným participujúcim členským štátom eurozóny“) sektorom: „peňažné finančné inštitúcie“, „úverové inštitúcie s povinnosťou udržiavať povinné minimálne rezervy, ECB a národné centrálné banky“ a „ústredné štátne správy“, ako aj voči zvyšku sveta.

Tabuľka 1 Údaje vykazované mesačne

POLOŽKY SÚVAHY	A. Tuzemsko								
	Peňažné finančné inštitúcie ³⁾	Iné ako peňažné finančné inštitúcie							Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácim (S. 14 + S. 15)
		Z toho úverové inštitúcie povinné tvoriť PMR, ECB a NCB	Verejná správa		Ostatné rezidentské sektory				
			Ústredná štátna správa	Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S. 123 + S. 124)	Poisťovne a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	
PASÍVA									
8. Emisia obeživa									
9. Vklady	*	*	*						
do 1 roka vrátane nad 1 rok									
9e. Euro	*	*							
9.1e Splatné na požiadanie				*	*				
9.2e S dohodnutou splatnosťou									
do 1 roka vrátane				*	*				
od 1 roka do 2 rokov vrátane				*	*				
nad dva roky ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3e S výpovednou lehotou:									
do 3 mesiacov vrátane ²⁾				*	*				
viac ako 3 mesiace				*	*				
z toho nad dva roky ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4e Repo operácie	*	*	*	*	*				
9x. Cudzie meny									
9.1x Splatné na požiadanie				*	*				
9.2x S dohodnutou splatnosťou									
do 1 roka vrátane				*	*				
od 1 roka do 2 rokov vrátane				*	*				
nad 2 roky ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3x S výpovednou lehotou:									
do 3 mesiacov vrátane ²⁾				*	*				
viac ako 3 mesiace				*	*				
z toho nad 2 roky ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4x Repo operácie	*	*	*	*	*				
10 Akcie/podielové listy podielových fondov peňažného trhu									
11 Vydané dlhové cenné papiere									
11e. V eurách									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
11x. Cudzie meny									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
12. Kapitál a rezervy									
13. Ostatné pasíva									

1) Vráťane administratívne regulovaných vkladov.

2) Vráťane neprevoditeľných sporivých vkladov splatných na predloženie.

Tabuľka 1 Údaje vykazované mesačne (pokračovanie)

BILANČNÉ POLOŽKY	A. Tuzemsko								
	Peňažné finančné inštitúcie	Iné ako peňažné finančné inštitúcie							
		Verejná správa	Ostatné rezidentské sektory						
			Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S. 123 + S. 124)	Poist'ovne a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S. 14 + S. 15)		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	Spotrebi- teľské úvery	Pôžičky na bývanie	Úvery na iné účely	(i)
AKTÍVA									
1. Pokladnica									
1e. z toho v eurách									
2. Úvery									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 5 rokov vrátane									
nad 5 rokov									
2e. z toho v eurách									
3. Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy									
3e. V eurách									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
3x Cudzie meny									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
4. Akcie a podielové listy podielových fondov peňažného trhu									
5. Akcie a iné majetkové účasti									
6. Fixné aktíva									
7. Ostatné aktíva									

	Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv (s výnimkou obchodovateľných nástrojov) vypočítaná ako súčet týchto stĺpcov tabuľky 1: (Pasíva) (a) – (b) + (c) + (d) + (e) + (j) – (k) + (l) + (m) + (n) + (s)
VKLADY (PASÍVA) (euro a cudzie meny)	
VKLADY SPOLU	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
z toho:	
9.2e + 9.2x s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky	
z toho:	
9.3e + 9.3x s výpovednou lehotou nad 2 roky	Dobrovoľné vykazovanie
z toho:	
9.4e + 9.4x repo operácie	

V závislosti od národných systémov zhromažďovania údajov a bez toho, aby bola dotknutá úplná zhoda s pojmami a zásadami klasifikácie súvahy PFI ustanovenými v nariadení ECB/2001/13, úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti povinných minimálnych rezerv môžu vykazovať údaje potrebné na výpočet povinných minimálnych rezerv aj inak, s výnimkou údajov o prevoditeľných nástrojoch (podľa nasledujúcej tabuľky), za predpokladu, že to neovplyvní pozície v predchádzajúcej tabuľke vyznačené polotučne.

Príloha II nariadenia ECB/2001/13 obsahuje špecifické a prechodné ustanovenia a ustanovenia o fúziách týkajúcich sa úverových inštitúcií v súvislosti s uplatňovaním systému povinných minimálnych rezerv.

Príloha II nariadenia ECB/2001/13 zahŕňa najmä schému vykazovania pre úverové inštitúcie v "zostatkovej časti". Úverové inštitúcie v zostatkovej časti musia vykazovať minimálne štvrtročné údaje potrebné na výpočet základne povinných minimálnych rezerv v súlade s tabuľkou 1a. Tieto inštitúcie zabezpečujú, aby bolo vykazovanie podľa tabuľky 1a

v úplnej zhode s pojmami a klasifikáciami podľa tabuľky 1. Údaje o základni na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcií v zostatkovej časti za tri periody udržiavania stanovených rezerv sú založené na údajoch ku koncu štvrťroka, ktoré zhromaždila národná centrálna banka.

Príloha zahŕňa aj ustanovenia o vykazovaní na konsolidovanom základe. Úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti povinných minimálnych rezerv môžu na základe povolenia ECB vykonávať konsolidované štatistické výkazníctvo pre skupinu úverových inštitúcií podliehajúcich povinným minimálnym rezervám v rámci jedného štátneho územia, za predpokladu, že všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sa vzdali výhody paušálnej odpočítateľnej položky z výšky určených povinných minimálnych rezerv. Výhoda paušálnej odpočítateľnej položky však zostáva pre skupinu ako celok. Všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sú do zoznamu peňažných finančných inštitúcií ECB zaradené osobitne.

Príloha obsahuje aj ustanovenia, ktoré sa majú uplatňovať v prípade fúzií úverových inštitúcií.

Tabuľka 1a Údaje týkajúce sa povinných minimálnych rezerv vykazované štvrťročne malými úverovými inštitúciami

	Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítaná ako súčet týchto stĺpcov v tabuľke 1 (Pasíva): (a) – (b) + (c) + (d) + (e) + (j) – (k) + (l) + (m) + (n) + (s)
VKLADY (PASÍVA) (v eurách a cudzích menách)	
9 CELKOVÉ VKLADY	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
z toho:	
9.2e + 9.2x s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky	
z toho:	
9.3e + 9.3x s výpovednou lehotou nad 2 roky	Dobrovoľné vykazovanie
z toho:	
9.4e + 9.4x repo operácie	
(Pasíva)	Nesplatené emisie, stĺpec (t) v tabuľke 1
OBCHODOVATEĽNÉ NÁSTROJE (v eurách a cudzích menách)	
11 VYDANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE	
11e + 11x s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov	
11 VYDANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE	
11e + 11x s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky	

V tejto prílohe majú pojmy „fúzia“, „fúzujúce inštitúcie“ a „nadobúdajúce inštitúcie“ význam stanovený v nariadení ECB/2003/9. Pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, v ktorej sa fúzia uskutoční, sa povinné minimálne rezervy nadobúdajúcej inštitúcie vypočítajú a musia splniť tak, ako je ustanovené v článku 13 uvedeného nariadenia. Ak je to vhodné, pre nasledujúce periódy udržiavania sa povinné minimálne rezervy inštitúcie vypočítavajú zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a štatistických informácií v súlade so špecifickými pravidlami (tabuľka 2 v dodatku

k prílohe II k nariadeniu ECB/2001/13). Inak sa uplatňujú obvyklé pravidlá na vykazovanie štatistických informácií a výpočet povinných minimálnych rezerv, tak ako sú stanovené v článku 3 nariadenia ECB/2003/9. Okrem toho môže príslušná národná centrálna banka povoliť nadobúdajúcej inštitúcii, aby splnila svoju povinnosť vykazovať štatistické informácie prostredníctvom dočasných postupov. Táto výnimka z obvyklých postupov vykazovania musí byť obmedzená na minimálny čas a v každom prípade by nemala presiahnuť šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti fúzie.

Táto výnimka nemá vplyv na povinnosť nadobúdajúcej inštitúcie splniť si svoju vykazovaciu povinnosť v súlade s nariadením ECB/2001/13, a ak je stanovené, na jej záväzok prevziať vykazovaciu povinnosť fúzujúcich inštitúcií. Nadobúdajúca inštitúcia je povinná informovať príslušnú národnú centrálnu banku ihneď po zverejnení zámeru o uskutočnení fúzie a v dostatočnom čase pred fúziou o postupoch potrebných na splnenie povinnosti štatistického vykazovania na účely stanovenia povinných minimálnych rezerv.

mohli stať participujúcimi členskými štátmi a plniť povinnosti štatistického vykazovania ECB. Táto povinnosť bola vyslovená v článku 4 a úvodnom ustanovení 17 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98. Z dôvodov transparentnosti sa táto osobitná povinnosť pripomína v úvodných ustanoveniach nariadenia ECB/2001/13.

6. OVEROVANIE A POVINNÉ ZHROMAŽĎOVANIE

V prípade, keď minimálne štandardy na prenos, presnosť, pojmovú zhodu a revízie nie sú splnené, ECB a národné centrálny banky zvyčajne uplatnia svoju kompetenciu overovať a povinne zhromažďovať štatistické informácie. Tieto minimálne štandardy sú definované v prílohe IV k nariadeniu ECB/2001/13.

7. NEZÚČASTNENÉ ČLENSKÉ ŠTÁTY

Nakoľko nariadenie podľa článku 34.1 Štatútu neudeľuje žiadne práva ani neukladá žiadne povinnosti členským štátom s výnimkou (článok 43.1 Štatútu) a Dánsku (článok 2 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska) a nie je uplatniteľné na Spojené kráľovstvo (článok 8 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska), nariadenie ECB/2001/13 je uplatniteľné iba v zúčastnených členských štátoch.

Článok 5 Štatútu o pôsobnosti ECB a národných centrálnych bánk v oblasti štatistiky a nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 však možno aplikovať na všetky členské štáty. To súčasne znamená, spolu s článkom 10 (predtým článok 5) Zmluvy povinnosť nezúčastnených členských štátov navrhovať a vykonávať na národnej úrovni všetky opatrenia potrebné na uskutočnenie zhromažďovania štatistických informácií a včasných príprav v oblasti štatistiky, aby sa

PRÍLOHA 5

INTERNETOVÉ STRÁNKY EUROSYSTÉMU

Centrálna banka	Internetová stránka
Európska centrálna banka	www.ecb.int
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be alebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Suomen Pankki – Finlands Bank	www.bof.fi

PRÍLOHA 6

POSTUPY A SANKCIE UPLATŇOVANÉ V PRÍPADOCH NEDODRŽANIA ZÁVÄZKOV ZMLUVNÝCH STRÁN

1. FINANČNÉ POKUTY

V prípade, ak zmluvná strana poruší pravidlá tendrov,¹ pravidlá dvojstranných obchodov,² pravidlá na používanie podkladových aktív,³ alebo postupov na konci dňa a podmienky prístupu k jednodňovému refinančným obchodom,⁴ Eurosystem uplatní tieto finančné pokuty:

- (a) V prípade porušenia pravidiel súvisiacich s tendrami, dvojstrannými obchodmi a využívaním podkladových aktív sa za prvé a druhé porušenie, ku ktorému dôjde v 12-mesačnom období, za každé z nich uplatní finančná pokuta. Finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, sa vypočítavajú s použitím hraničnej refinančnej sadzby navýšenej o 2,5 percentuálneho bodu.

Pri porušení pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov sa finančné pokuty vypočítavajú zo sumy kolaterálu alebo hotovosti, ktorú zmluvná strana nebola schopná vysporiadať, vynásobenej koeficientom 7/360.

Pri porušení pravidiel týkajúcich sa využívania podkladových aktív sa finančné pokuty vypočítajú zo sumy neakceptovateľných aktív (alebo aktív, ktoré zmluvná strana nesmie použiť), ktoré buď: (i) zmluvná strana dodala národnej centrálnej banke alebo ECB, alebo (ii) zmluvná strana neodstránila po 20 pracovných dňoch nasledujúcich od momentu, keď sa akceptovateľné aktíva stali neakceptovateľnými alebo ich zmluvná strana už nesmie využívať, vynásobenej koeficientom 1/360.

- (b) Pri prvom porušení pravidiel pre postupy na konci dňa alebo pre prístup k jednodňovým refinančným obchodom sa finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, vypočítavajú na 5 percentuálnych bodov. V prípade opakovaných porušení sa úroková sadzba pokuty zvýši o ďalších 2,5 percentuálneho bodu vždy, keď k tomu dôjde v období

12 mesiacov, a vypočítava sa z objemu neautorizovaného prístupu k jednodňovému refinančnému obchodu.

2. NEFINANČNÉ POKUTY

Za porušenie pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov a pravidiel pre podkladové aktíva môže Eurosystem vylúčiť zmluvnú stranu v nasledujúcich prípadoch:

2.1. VYLÚČENIE PO PORUŠENÍ PRAVIDIEL TÝKAJÚCICH SA TENDROV A DVOJSTRANNÝCH OBCHODOV

Ak dôjde k tretiemu porušeniu rovnakého typu v priebehu 12-mesačného obdobia, okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s pravidlami uvedenými v časti 1, Eurosystem vylúči zmluvné strany z ďalšieho obchodu (obchodov) na voľnom trhu toho istého typu a uskutočneného podľa tých istých postupov. K vylúčeniu dôjde v tomto odstupňovaní:

- (a) ak objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti tvorí menej ako 40 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na jeden mesiac;
- (b) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 40 až 80 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím

1 Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná previesť dostatočnú sumu podkladových aktív na vysporiadanie sumy likvidity, ktorá jej bola pridelená v operácii na dodanie likvidity alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú sumu hotovosti na vysporiadanie sumy, ktorá jej bola pridelená v operácii na sťahnutie likvidity.

2 Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatočnú sumu akceptovateľných podkladových aktív alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú sumu hotovosti na zúčtovanie sumy dohodnutej v dvojstranných transakciách.

3 Uplatňuje sa vtedy, ak protistrana používa na zabezpečenie nesplateného úveru aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neakceptovateľnými (alebo ktoré nesmie používať).

4 Uplatňuje sa vtedy, ak má zmluvná strana na zúčtovacom účte na konci dňa záporný zostatok a nespĺňa podmienky prístupu k jednodňovému refinančnému obchodu.

porušením, uplatní sa vylúčenie na dva mesiace;

konkrétnej inštitúcie so sídlom v iných členských štátoch.

- (c) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 80 až 100 % celkovej záruky alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na tri mesiace.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa bez vplyvu na pododsek (c) uplatnia aj na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

2.2. VYLÚČENIE PO PORUŠENÍ PRAVIDIEL PRE PODKLADOVÉ AKTÍVA

Ak dôjde k tretiemu porušeniu počas 12-mesačného obdobia, Eurosystem okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s časťou 1 vylúči zmluvnú stranu z následného obchodu na voľnom trhu.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa tiež uplatňujú, bez vplyvu na pododsek (c), na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

2.3. VYLÚČENIE Z PRÍSTUPU K VŠETKÝM BUDÚCIM OPERÁCIÁM MENOVEJ POLITIKY NA URČITÉ OBDOBIE VO VÝNIMOČNÝCH PRÍPADOCH

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť prípadu nedodržania a so zreteľom najmä na sumy, ktorých sa to týka, ďalej na frekvenciu alebo trvanie prípadov nedodržania, treba zväziť okrem finančnej pokuty vypočítanej podľa časti 1 aj vylúčenie zmluvnej strany z prístupu k všetkým budúcim operáciám menovej politiky na obdobie troch mesiacov.

2.4. INŠTITÚCIE SO SÍDLOM V INÝCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH

Eurosystem môže rozhodnúť aj o tom, či sa navrhované opatrenie súvisiace s vylúčením, ktoré má byť prijaté, má uplatniť aj na pobočky

